

नगरपरिषद प्रशासन संचालनालय

बेलापूर भवन, ७ वा मजला, बेलापूर सी.बी.डी. रेल्वे स्टेशन जवळ
बेलापूर (पूर्व), नवी मुंबई - ४०० ६१४.

महाराष्ट्र नगरपरिषद राज्यसेवा गट-क परीक्षा - २०२३

जाहिरात क्र. नपप्रसं/कक्ष-३ ब/संवर्ग पदभरती/प्र.क्र./०१/२०२३ / 3838

दि. ११ जुलै, २०२३

“उमेदवारांना सर्वसाधारण सुचना”

11 JUL 2023

अर्ज, अर्हता, सर्वसाधारण पात्रता, वयोमर्यादा इत्यादी

१. नगरपरिषद प्रशासन संचालनालय, महाराष्ट्र शासन यांचे अधिनस्त महाराष्ट्र नगरपरिषद राज्यसेवा अंतर्गत खालील सेवा गठीत करण्यात आलेल्या आहेत.

१. महाराष्ट्र नगरपरिषद स्थापत्य अभियांत्रिकी सेवा, गट-क
२. महाराष्ट्र नगरपरिषद विद्युत अभियांत्रिकी सेवा, गट-क
३. महाराष्ट्र नगरपरिषद संगणक अभियांत्रिकी सेवा, गट-क
४. महाराष्ट्र नगरपरिषद पाणीपुरवठा, जलनिस्सारण व स्वच्छता अभियांत्रिकी सेवा, गट-क
५. महाराष्ट्र नगरपरिषद लेखापरीक्षण व लेखा सेवा, गट-क
६. महाराष्ट्र नगरपरिषद कर निर्धारण व प्रशासकीय सेवा, गट-क
७. महाराष्ट्र नगरपरिषद अग्निशमन सेवा, गट-क
८. महाराष्ट्र नगरपरिषद स्वच्छता निरीक्षक सेवा, गट-क

उपरोक्त सेवा गट-क अंतर्गत असलेल्या श्रेणी-अ, ब व क या संवर्गातील पदांवर संबंधित जाहिरातीत नमूद केलेल्या प्रमाणे नामनिर्देशाने / सरळसेवेने उमेदवारांची नियुक्ती करण्यात येईल.

२. सादर जाहिरातीमध्ये पदांचा तपशील, भरावयाची एकूण पदसंख्या, मागासवर्गीय, महिला, दिव्यांग व्यक्ती, माजी सैनिक, खेळाडू, पदवीधर/पदविकाधारक अंशकालीन उमेदवार, प्रकल्पग्रस्त, भूकंपग्रस्त, अनाथ मुले यांच्या करिता आरक्षित पदे, वयोमर्यादा, अर्हता, परीक्षा संभाव्य दिनांक, इत्यादी तपशील नमूद करण्यात आलेला आहे. याबाबत नगरपरिषद प्रशासन संचालनालयाच्या <https://mahadma.maharashtra.gov.in> या संकेत स्थळावर प्रसिध्द जाहिरात अधिकृत समजण्यात येईल.
३. जाहिरातीत विहित केल्याप्रमाणे संबंधित परिक्षेकरिता उमेदवाराने विहित पध्दतीने संचालनालयाच्या <https://mahadma.maharashtra.gov.in> या संकेत स्थळावरील ऑनलाईन अर्ज प्रणालीद्वारे अर्ज करणे आवश्यक आहे.
४. ऑनलाईन अर्ज प्रणाली व्यतिरिक्त इतर कोणत्याही मार्गाने अर्ज संचालनालयास सादर केल्यास असे अर्ज विचारात घेतले जाणार नाहीत व या संदर्भातील कोणत्याही पत्रव्यवहारास उत्तरे दिली जाणार नाहीत.
५. महाराष्ट्र शासन/केंद्र शासन/स्थानिक स्वराज्य संस्था आणि इतर सेवेत असलेल्या उमेदवारांनी विहित नमुन्यातील अर्ज ऑनलाईन पध्दतीने सादर करावा. त्याच वेळी त्यांनी ज्या पदासाठी अर्ज केला असेल त्या पदाचे/परिक्षेचे नांव, जाहिरातीचा संदर्भ व अर्ज स्विकारण्यासाठी संचालनालयाने विहित केलेला अंतिम दिनांक इत्यादी तपशील आपल्या विभाग / कार्यालय प्रमुखांना कळवावा आणि आपला अर्ज विचारात घेतला जाण्यास कोणताही आक्षेप असल्यास अर्ज स्विकारण्याच्या अखेरच्या दिनांकापासून ३० दिवसांच्या आत तसे आयुक्त तथा

संचालक, नगरपरिषद प्रशासन संचालनालय, बेलापूर भवन, ७ वा मजला, सी.बी.डी. बेलापूर रेल्वे स्टेशन जवळ बेलापूर (पू.), नवी मुंबई - ४०० ६१४. यांस परस्पर कळविण्याची विनंती आपल्या विभाग/कार्यालय प्रमुखांना करावी. अर्ज विचारात घेतला जाण्यास हरकत नसल्यास संचालनालयास तसे कळविण्याची आवश्यकता नाही हेही त्यांना कळवावे.

६. जाहिरातीत नमूद केलेप्रमाणे अर्जात दुरुस्तीसाठी असलेल्या विहित मुदतीनंतर किंवा विहित केलेल्या बाबी व्यतिरिक्त बदल करण्याबाबत करण्यात आलेली विनंती कोणत्याही परिस्थितीत विचारात घेतली जाणार नाही.
७. विहित पध्दतीने अर्ज सादर करण्याची व परिक्षा शुल्क भरण्याची संपूर्ण कार्यवाही संचालनालयाने विहित केलेल्या कालावधीतच पूर्ण करणे आवश्यक आहे.
८. ऑनलाईन पध्दतीने अर्ज सादर करणाऱ्या उमेदवारांना अर्जाची प्रत अथवा कोणत्याही प्रकारची कागदपत्रे अथवा इतर कोणतेही वेगळे शपथपत्र/ ऑफिडेव्हीट नगरपरिषद प्रशासन संचालनालयास स्वतंत्ररीत्या ,पाठविण्याची आवश्यकता नाही.

प्रकरण क्रमांक एक
सर्वसाधारण सूचना / माहिती

१.१. पदभरतीकरीता जाहिरात :-

- १.१.१. महाराष्ट्र नगरपरिषद राज्यसेवा संवर्गातील, गट-क, (श्रेणी-अ, ब आणि क) ची पदे नामनिर्देशनाने / सरळसेवा भरतीसाठी नगरपरिषद प्रशासन संचालनालयाकडून संचालनालयाच्या <https://mahadma.maharashtra.gov.in> व या संकेत स्थळावर विस्तृत जाहिरात तसेच राज्यातील विविध प्रमुख वृत्तपत्रांमध्ये संक्षिप्त जाहिरात प्रसिध्द केली जाईल. सदर जाहिरातीमध्ये संवर्ग/पदांचा तपशील भरावयाची एकूण पदसंख्या, विविध प्रवर्गाकरीता आरक्षित पदे, वयोमर्यादा, अर्हता, परीक्षेचा दिनांक इत्यादी तपशील शासनाने दिलेल्या मंजूरीनुसार आहे.
- १.१.२. कोणत्याही वृत्तपत्रांमध्ये प्रसिध्द झालेली जाहिरात तसेच संचालनालयाच्या संकेतस्थळावर प्रसिध्द होणारी जाहिरात यामध्ये तफावत/विसंगती आढळून आल्यास संचालनालयाच्या संकेतस्थळावरील जाहिरात अधिकृत समजण्यात यावी.
- १.१.३. संबंधित संवर्ग/पदाच्या/परीक्षेच्या जाहिरात/अधिसूचनेमध्ये दिलेल्या सर्व सूचनांचे काळजीपूर्वक अवलोकन करुनच अर्ज सादर करावा. अर्जामध्ये दिलेल्या माहितीच्या आधारेच पात्रता अजमावली जाईल व त्याच्या आधारे निवड प्रक्रिया पूर्ण होईल.
- १.१.४. एखाद्या जाहिरातीस अनुसरुन अर्ज सादर करण्याची टप्पेनिहाय सविस्तर प्रक्रिया संचालनालयाच्या <https://mahadma.maharashtra.gov.in> या ऑनलाईन अर्ज प्रणालीच्या संकेतस्थळावर उमेदवारांना सुलभतेसाठी उपलब्ध करुन देण्यात आली आहे.

१.२. अर्ज प्रक्रियेसंबंधी सूचना :-

- १.२.१. संचालनालयामार्फत आयोजित परीक्षा / भरती करीता पात्र उमेदवाराला संचालनालयाकडून प्रसिध्द करण्यात आलेल्या जाहिरातीस संचालनालयाच्या <https://mahadma.maharashtra.gov.in> या संकेतस्थळावर केवळ ऑनलाईन पध्दतीने अर्ज सादर करणे अनिवार्य आहे.
- १.२.२. विहित पध्दतीव्यतिरिक्त अन्य कोणत्याही पध्दतीने सादर केलेले/पाठविलेले अर्ज कोणत्याही परिस्थितीत ग्राह्य धरले जाणार नाहीत तसेच ऑफलाईन अर्जासोबत परीक्षा शुल्क पाठविण्यात आलेली रक्कम, डिमांड ड्राफ्ट, चेक इत्यादीच्या अनुषंगाने कोणतीही कार्यवाही करण्यात येणार नाही.
- १.२.३. ऑनलाईन अर्ज प्रणालीद्वारे अर्ज सादर करण्याची सर्वसाधारण प्रक्रिया/टप्पे खालीलप्रमाणे आहे:
- (१) नोंदणी / नवीन प्रोफाईल निर्माण करणे व परीक्षा केंद्र निवड
 - (२) प्रोफाईल निर्मिती / प्रोफाईल अद्ययावत करणे.
 - (३) विहित कागदपत्रे अपलोड करणे
 - (४) अर्ज सादरीकरण.
 - (५) परीक्षा शुल्क भरणा.
- १.२.४. नोंदणी / नवीन प्रोफाईल निर्माण व परीक्षा केंद्र निवड :-
- १.२.४.१. प्रोफाईल निर्मितीसाठी उमेदवाराने संचालनालयाच्या संचालनालयाच्या <https://mahadma.maharashtra.gov.in> या संकेतस्थळावर जाऊन ऑनलाईन अर्ज प्रणालीमध्ये सर्वप्रथम नोंदणी करणे आवश्यक आहे.
- १.२.४.२. नोंदणी करताना उमेदवाराने स्वतःचे नांव, वडिलांचे/पतीने नाव, आडनाव, वैध ई-मेल आयडी, वैध मोबाईल क्रमांक, जन्मदिनांक, माध्यमिक शालांत परीक्षा बैठक क्रमांक व परीक्षा उत्तीर्ण झाल्याचे वर्ष

- इत्यादी तपशील अचूकपणे नोंदविणे आवश्यक आहे. स्वतःच्या संपूर्ण नावासंदर्भातील एकत्रित तपशील एसएससी अथवा तत्सम समान दर्जाच्या अर्हता प्रमाणपत्राप्रमाणे नमूद करावा.
- १.२.४.३. प्रोफाईलमधील नमूद संपूर्ण नाव, वैध ई-मेल आयडी, वैध मोबाईल क्रमांक, भरतीप्रक्रियेच्या सर्व टप्प्यावर म्हणजेच अर्ज, प्रवेशप्रमाणपत्र, निकाल प्रक्रिया, शिफारस इत्यादी ठिकाणी वापरले जात असल्यामुळे सदर रकाना भरताना अत्यंत काळजी घ्यावी. प्रोफाईलमध्ये व पर्यायाने भरतीप्रक्रियेसाठी विचारात घेण्यात आलेला सदर तपशील नंतर बदलण्याची विनंती कोणत्याही परिस्थितीत विचारात घेतली जाणार नाही.
- १.२.४.४. विवाहित महिला उमेदवार किंवा कोणत्याही कारणास्तव नावात बदल केलेल्या उमेदवारांनी अर्जामध्ये एसएससी अथवा तत्सम अर्हता धारण करताना त्यांचे जे नाव होते, त्याच नावाने अर्ज करणे अनिवार्य आहे.
- १.२.४.५. काही कारणास्तव नावात बदल असल्यास त्याबाबतची नोंद अर्ज सादर करतांना नमूद करणे आवश्यक आहे.
- १.२.४.६. अर्जामध्ये नमूद केलेले नाव व ओळखीच्या पुराव्याच्या अनुषंगाने वेळोवेळी संचालनालयाकडे सादर करावयाचे ओळखपत्र यामध्ये कालपरत्वे बदल झाला असल्यास प्रस्तुत बदलाच्या अनुषंगाने नावात बदल झाला असल्याबाबत राजपत्राची प्रत संचालनालयास सादर करणे अनिवार्य राहिल.
- १.२.४.७. नोंदणीकरीता वापरण्यात आलेल्या तपशीलामध्ये नंतर बदल करण्याची उमेदवारास मुभा राहणार नाही.
- १.२.४.८. संचालनालयाच्या संकेतस्थळावर नोंदणी / प्रोफाईल निर्मिती केलेल्या व्यक्तीस पुन्हा नोंदणी अथवा प्रोफाईल निर्मिती करण्याची आवश्यकता नाही.
- १.२.४.९. उमेदवारास नवीन प्रोफाईल निर्माण करतेवेळी उपलब्ध करून देण्यात आलेल्या परीक्षा केंद्राच्या तीन पसंतीक्रम यादीतील प्रत्येकी एक याप्रमाणे तीन परीक्षा केंद्राची निवड करणे आवश्यक आहे.
- १.२.४.१०. संचालनालयाने उमेदवारास ज्या परीक्षा केंद्रावरील परीक्षा केंद्रावर प्रवेश दिला असेल त्याच ठिकाणी उमेदवारास उपस्थित राहणे अनिवार्य असेल.
- १.२.५. **प्रोफाईल निर्मिती/ प्रोफाईल अद्ययावत करणे :-**
- १.२.५.१. नोंदणीची प्रक्रिया पूर्ण झाल्यानंतर उमेदवाराने स्वतःच्या लॉगिन आयडी व पासवर्डद्वारे प्रवेश करून Post Selection या पर्यायावर Click केल्यानंतर “+” या खूनेवर Click करावे व त्यानंतर वैयक्तिक माहिती, संपर्क तपशील, इतर माहिती, शैक्षणिक अर्हता, अनुभव इत्यादी संदर्भातील तपशीलाची अचूक नोंद करून ती जतन करावी.
- (एक) वैयक्तिक तपशील -
- (१) प्रोफाईलमध्ये माहिती/तपशील नमूद करताना संबंधित सर्व सूचनांचे काळजीपूर्वक अवलोकन करावे.
- (२) महाराष्ट्राचे सर्वसाधारण रहिवासी असल्याबाबत तसेच विविध आरक्षणाच्या दाव्यांच्या (मागासवर्गीय, महिला, दिव्यांग, अनाथ, माजी सैनिक, प्रकल्पग्रस्त, भूकंपग्रस्त, पदवीधर अंशकालीन कर्मचारी इत्यादी) अनुषंगाने अचूक माहिती प्रोफाईलमध्ये नमूद करावी.
- (३) आरक्षण विषयक कोणतेही लाभ अनुज्ञेय ठरण्यासाठी उमेदवार महाराष्ट्र राज्याचा सर्वसाधारण रहिवासी असणे व अर्जाद्वारे सुस्पष्ट दावा करणे अनिवार्य आहे.
- (४) जात व वर्गवारी विषयक तपशील नमूद करण्यापूर्वी प्रस्तुत सूचनांमधील “आरक्षण” या प्रकरणाचे अवलोकन करणे उमेदवाराच्या हिताचे राहिल.

(५) शारीरिक अर्हता असलेल्या संवर्ग / पदांकरीता विहित व अचूक शारीरिक तपशील नमूद करणे आवश्यक आहे.

१.२.५.२. संपर्क तपशील :-

- (१) स्थायी निवासाचा तपशील व संपर्काचा पत्ता भविष्यातील पत्रव्यवहार सुकर होण्याच्या दृष्टीने अचूकपणे नमूद करणे आवश्यक असेल.
- (२) व्यावसायिक मार्गदर्शन केंद्र, स्वयं अध्ययन मार्गदर्शन केंद्र / वर्ग अथवा तत्सम स्वरूपाच्या कोणत्याही मार्गदर्शन केंद्राचा / संस्थेचा पत्ता पत्रव्यवहारासाठी देऊ नये.
- (३) एखाद्या परीक्षेकरीता उमेदवाराने निवड केलेल्या परीक्षाकेंद्रावर बैठक व्यवस्था होण्यास कोणत्याही कारणाने अडचणी उद्भवल्यास अथवा सदर भरतीकरीता परीक्षेच्या तारखेत / ठिकाणात बदल झाल्यास उमेदवाराच्या स्थायी/कायमस्वरूपी निवासाच्या तपशीलाच्या आधारे किंवा उपलब्ध असलेले परिक्षाकेंद्र त्यास उपलब्ध करून दिले जात असल्यामुळे, संपर्क तपशील अचूकपणे नोंदविण्याबाबत विशेष दक्षता घ्यावी.

१.२.५.३. इतर माहिती :-

(एक) माजी सैनिक :-

- १ उमेदवार स्वतः माजी सैनिक असल्यास त्याने त्याबाबत अर्जाद्वारे स्पष्टपणे दावा करणे आवश्यक आहे. अन्यथा त्यास माजी सैनिकांना अनुज्ञेय असलेले कोणतेही लाभ मिळणार नाहीत.
- २ माजी सैनिकांची व्याख्या व त्यांच्यासाठी असलेले आरक्षण व सवलती यांकरीता “आरक्षण” या प्रकरणाचे अवलोकन करणे उमेदवाराच्या हिताचे राहिल.
- ३ शहीद सैनिकांच्या कुटुंबातील एक व्यक्ती वगळता, माजी सैनिकांचे पाल्य यांच्याकरीता माजी सैनिकांचे आरक्षण व सोयीसुविधा अनुज्ञेय नाहीत.

(दो) महाराष्ट्र शासनाने कर्मचारी :-

- १ महाराष्ट्र शासनाचे कर्मचारी या संज्ञेत केवळ महाराष्ट्र शासनाच्या एकत्रित निधीतून वेतन मिळणाऱ्या कर्मचाऱ्यांचा समावेश होतो.
- २ शासकीय कर्मचारी याचा अर्थ महाराष्ट्र राज्याच्या कामकाजासंबंधातील कोणत्याही सेवेत किंवा पदावर नियुक्त केलेली कोणतीही व्यक्ती असा आहे आणि त्यामध्ये ज्याची सेवा कंपनीकडे, महामंडळाकडे, संघटनेच्या स्थानिक प्राधिकरणाकडे किंवा अन्य कोणत्याही शासनाकडे सोपविलेली असेल. मग त्याचे वेतन राज्याच्या एकत्रित निधिव्यतिरिक्त अन्य मार्गाने काढले जात असेल तरीही अशा शासकीय कर्मचाऱ्यांचा समावेश होतो.
- ३ विविध स्थानिक स्वराज्य संस्था, जिल्हा परिषद, पंचायत समिती, ग्रामपंचायत, महानगरपालिका, नगरपालिका/नगरपरिषद, नगरपंचायत, छावणी मंडळ, विद्यापीठ, शासन अनुदानित शाळा / महाविद्यालये, राज्य शासनाची महामंडळे, राज्य शासनाचे सार्वजनिक उपक्रम इत्यादींच्या सेवेतील कर्मचाऱ्यांचा समावेश महाराष्ट्र शासनाचे कर्मचारी या संज्ञेत होत नाही.

(तीन) पात्र गुणवत्ताधारक खेळाडू :-

- १ पात्र खेळाडू आरक्षणाचा आणि/अथवा सोयी सवलतीचा दावा करण्यापूर्वी उमेदवाराने प्रस्तुत सूचनांमधील “आरक्षण” या प्रकरणामधील प्राविण्यप्राप्त खेळाडूंच्या आरक्षणासंदर्भातील सूचनांचे अवलोकन करणे उमेदवाराच्या हिताचे राहिल.

- २ क्रीडा प्रमाणपत्र पडताळणी अहवालानुसार उमेदवारास ज्या गटातील संवर्ग / पदांवरील नियुक्तीसाठी पात्र ठरविण्यात आले आहे केवळ त्याच गटातील पदांकरीता आरक्षणविषयक लाभ अनुज्ञेय असल्याने उमेदवाराने त्याप्रमाणे गटाचा अचूक तपशील नमूद करणे अनिवार्य आहे.
- ३ प्राविण्यप्राप्त खेळाडूच्या दाव्याच्या अनुषंगाने क्रीडा प्रमाणपत्र पडताळणी अहवालाचा तपशील व वैध क्रीडा प्रमाणपत्र पडताळणी अहवाल / क्रीडा प्रमाणपत्र पडताळणीकरीता सादर केलेल्या अर्जाची पोच स्कॅन प्रत संचालनालयाच्या सूचनांनुसार वेळोवेळी उपलब्ध करून देणे अथवा अपलोड करणे अनिवार्य आहे.
- ४ उमेदवाराने वेळोवेळी धारण केलेली क्रीडाविषयक अर्हता प्रोफाईलमध्ये नमूद करणे अनिवार्य आहे.

१.२.५.४. शैक्षणिक अर्हता :-

१. उमेदवाराने एसएससी अथवा तत्सम समान दर्जाच्या अर्हतेपासून धारण केलेल्या सर्व अर्हतांचा तपशील प्रोफाईलमध्ये नमूद करावा.
२. प्रोफाईलमध्ये नमूद शैक्षणिक अर्हतेच्या आधारे संबंधित संवर्ग / परीक्षेकरीता पात्रता आजमावली जात असल्यामुळे शैक्षणिक अर्हताविषयक माहिती नमूद करून जतन करताना संबंधित पदवीच्या महत्वाच्या विषयाची नोंद घेण्याची दक्षता घ्यावी.
३. शैक्षणिक अर्हतेसंदर्भात संबंधित परीक्षेच्या गुणपत्रकावरील दिनांक हा शैक्षणिक अर्हता धारण केल्याचा दिनांक मानण्यात येईल त्याच्या आधारे उमेदवाराची पात्रता ठरविण्यात येईल.
४. संबंधित शैक्षणिक अर्हतेच्या अभ्यासक्रमातील सर्व सत्रांच्या सर्व परीक्षा विहित दिनांकापूर्वी उत्तीर्ण करणे आवश्यक आहे. अगोदरच्या सत्रातील/वर्षातील परीक्षेत अनुत्तीर्ण असल्यामुळे कोणत्याही टप्प्यावरील निकाल राखून ठेवण्यात आला असल्यास संबंधित शैक्षणिक अर्हता धारण केली असे मानण्यात येणार नाही.
५. शैक्षणिक अर्हतेच्या सविस्तर तरतुदींच्या अनुषंगाने पात्रता/अर्हता, वयोमर्यादा, अनुभव, अपात्रता इत्यादी या प्रकरणामधील तरतुदींचे अवलोकन करणे उमेदवाराच्या हिताचे राहिल.

१.२.५.५. अनुभव :-

१. सर्व संवर्गातील श्रेणी-क च्या पदांपैकी २५% पदे ही नगरपरिषद/नगरपंचायत कर्मचाऱ्यांसाठी राखीव असल्याने संबंधित कर्मचाऱ्याने कार्यरत नगरपरिषद/नगरपंचायतीतील सेवा कालावधीनुसार अनुभवाबाबतची माहिती ऑनलाईन अर्ज सादर करतांना नमूद करणे आवश्यक राहिल.
२. अनुभवासंदर्भातील सविस्तर तरतुदींच्या अनुषंगाने वयोमर्यादा, अनुभव, अपात्रता इत्यादी या प्रकरणामधील तरतुदींचे अवलोकन करणे उमेदवाराच्या हिताचे राहिल.
३. प्रोफाईलमध्ये नमूद अनुभवाच्या आधारे संबंधित पदभरतीकरीता पात्रता आजमावली जात असल्यामुळे अनुभवविषयक माहिती अचूकपणे नमूद करून जतन करावी.

१.२.५.६. छायाचित्र व स्वाक्षरी अपलोड करणे :-

उमेदवाराने स्वतःचे रंगीत छायाचित्र व स्वच्छ पांढऱ्या कागदावर काळ्या शाईच्या पेनने केलेली स्वाक्षरी व्यवस्थितपणे स्कॅन करून अपलोड करणे आवश्यक आहे.

१.२.५.७. छायाचित्र व स्वाक्षरी अपलोड करण्यासंदर्भात खालील सूचनांचे काटेकोरपणे पालन करणे अनिवार्य आहे .

(एक) छायाचित्र :-

१. छायाचित्र अर्जाच्या दिनांकाच्या एक वर्षाहून आधी काढलेले नसावे आणि ते निवड प्रक्रियेच्या कोणत्याही टप्प्यावर उमेदवाराशी सर्वसाधारणपणे जुळणारे असावे.
२. छायाचित्र पासपोर्ट आकारमानाचे, रंगीत व केवळ उमेदवाराचा केसांसह चेहरा दर्शविणारे असावे.
३. छायाचित्रातील उमेदवार/व्यक्तीचा चेहरा समोरच्या बाजूला असावा.
४. छायाचित्रामध्ये उमेदवार/व्यक्तीच्या मागील बाजूस साधारणपणे लाल/हिरवा/निळा भरीव रंगाचा (Solid Color) पडदा असावा, नक्षीकाम केलेला किंवा बहुरंगी किंवा परावर्ती/चकाकता पडदा वापरू नये.
५. छायाचित्र फाटलेले अथवा घडी पडलेले असू नये. तसेच, छायाचित्रावर स्वाक्षरी किंवा शिक्का किंवा डाग किंवा टाचणीची छिद्रे असू नयेत.
६. छायाचित्र स्कॅन करताना छायाचित्रातील व्यक्ती स्पष्टपणे दिसत असल्याची खात्री करावी. छायाचित्रातील व्यक्तीच्या चेहऱ्यावर ओळखता येणार नाही इतपत अंधार किंवा उजेड पडणार नाही, याची दक्षता घ्यावी.

(दो) स्वाक्षरी:-

१. उमेदवाराने स्वच्छ पांढऱ्या कागदावर काळया शाईच्या पेनने स्वतः स्वाक्षरी करावी.
२. उमेदवाराची स्वाक्षरी सर्वसाधारणपणे त्याच्या इतर कागदपत्रे/प्रमाणपत्र/बँक खाते यांमधील स्वाक्षरीशी मिळतीजुळती असावी.
३. केवळ मराठी किंवा इंग्रजी आद्याक्षराद्वारे स्वाक्षरीस परवानगी नाही.

(तीन) परीक्षेच्या वेळी अथवा शारीरिक चाचणीच्या वेळी अथवा अन्य कोणत्याही वेळी उमेदवाराने भरती प्रक्रियेशी संबंधित कागदपत्रांवर केलेली स्वाक्षरी व अर्ज भरताना प्रोफाईलमध्ये अपलोड केलेली स्वाक्षरी यामध्ये तफावत आढळल्यास तसेच, स्वतः मूळ उमेदवार अथवा उमेदवाराच्या कोणत्याही ओळखपत्रावरील छायाचित्रातील व्यक्ती व उमेदवाराने अर्ज सादर करताना प्रोफाईलमध्ये अपलोड केलेल्या छायाचित्रातील व्यक्ती यामध्ये तफावत आढळल्यास संबंधित भरतीकरीता उमेदवारास प्रवेश नाकारण्यासह, अर्जामध्ये चकीची/दिशाभूल करणारी माहिती देऊन गैरप्रकाराचा प्रयत्न केला असल्याचे समजून संचालनालयाच्या स्वेच्छाधिकारानुसार कारवाई करण्यात येईल.

(चार) उमेदवाराने प्रोफाईलमध्ये सादर केलेले छायाचित्र व स्वाक्षरी अस्पष्ट असलचे अथवा उमेदवाराची ओळख पटविण्यास असमर्थ असल्याचे निदर्शनास आल्यास संबंधित भरतीकरीता उमेदवारास प्रवेश नाकारला जाऊ शकतो, यास्तव छायाचित्र व स्वाक्षरी पुरेसे स्पष्ट व नजीकच्या काळातील असल्याबाबत उमेदवारांनी स्वतः खात्री करावी.

(पाँच) सदर जाहिरातीस अनुसरून अर्ज सादर करण्यापूर्वी आवश्यकतेनुसार प्रोफाईलमधील तपशीलात योग्य ते बदल किंवा अतिरिक्त माहितीचा समावेश करून प्रोफाईल अद्ययावत करावे.

१.२.६. अर्ज सादरीकरण :-

- १.२.६.१. संचालनालयाने पदभरतीकरीता जाहिरात प्रसिध्द केल्यानंतर संबंधित जाहिरातीस अनुसरून विहित पध्दतीने स्वतंत्र अर्ज करणे आवश्यक आहे. तथापि, एका पेक्षा जास्त संवर्गाकरीता अर्ज सादर करावयाचा असल्यास एकच लॉगीन आयडी वापरून अर्ज सादर करता येईल त्यासाठी नव्याने नोंदणी अथवा नवीन प्रोफाईल निर्मिती करण्याची आवश्यकता नाही.
- १.२.६.२. प्रोफाईलमधील तपशीलाच्या आधारे संबंधित परीक्षा/संवर्गासाठीची उमेदवाराची पात्रता तपासली जाईल. जाहिरातीतील निकष पूर्ण करित असल्यास उमेदवाराला अर्ज सादर करता येईल.

वापरकर्त्यांच्या प्रोफाईलमधील माहिती अर्जावर प्रदर्शित होईल. तदनंतर अर्जावरील उर्वरित माहिती (लागू असल्यास) भरून अर्ज सादर करावा.

- १.२.६.३. संबंधित परीक्षा/संवर्गाच्या जाहिरातीमध्ये नमूद केलेले निकष उमेदवार पूर्ण करित नसल्यास सदर परीक्षा/संवर्गाकरीता उमेदवारास अर्ज सादर करता येणार नाही. जाहिरातीमधील निकष पूर्ण करूनही उमेदवारास अर्ज सादर करण्यात अडचणी येत असल्यास प्रोफाईलमधील अर्हताविषयक तपशील योग्य असल्याची खात्री करावी तसेच आवश्यकतेनुसार प्रोफाईल अद्ययावत करून पुन्हा अर्ज सादर करण्याची कार्यवाही करावी.
- १.२.६.४. जाहिरातीस अनुसरून उमेदवाराने ज्या संवर्गासाठी अर्ज सादर केला आहे फक्त त्याच संवर्गाच्या निवडप्रक्रियेकरीताच विचारात घेण्यात येईल.
- १.२.६.५. जाहिरातीस अनुसरून अर्ज सादर करण्यापूर्वी प्रोफाईलमध्ये आवश्यक सुधारणा केल्यास सदर सुधारणा संबंधित अर्जामध्ये समाविष्ट होऊ शकतील. अर्ज सादर केल्यानंतर प्रोफाईलमध्ये केलेले बदल सादर केलेल्या अर्जामध्ये समाविष्ट होऊ शकणार नाहीत, तसेच संचालनालयास सादर केलेल्या अर्जामध्ये बदल करण्याबाबतची उमेदवाराची कोणतीही विनंती विचारात घेतली जाणार नाही.
- १.२.६.६. परीक्षेकरीता / सरळसेवा भरतीकरीता सादर केलेल्या अर्जातील दावे (उदा. अधिवास, दिव्यांग, माजी सैनिक, प्राविण्यप्राप्त खेळाडू, अनाथ, प्रकल्पग्रस्त, भूकंपग्रस्त, पदवीधर अंशकालीन कर्मचारी, जातीचा प्रवर्ग, उन्नत व प्रगत गटामध्ये मोडत नसल्याचा दावा, शासकीय कर्मचारी) परीक्षा/सरळसेवा भरतीकरीता ग्राह्य/अंतिम समजण्यात येतील. त्यामध्ये संबंधित परीक्षेकरीता/सरळसेवा भरतीकरीता कोणताही बदल करता येणार नाही.

१.२.७. परीक्षा शुल्क भरणा :-

- १.२.७.१. पदभरीतीकरीता विज्ञापित करण्यात आलेल्या जाहिरात/अधिसूचनेमध्ये नमूद केल्यानुसार विहित पध्दतीने शुल्क आकारण्यात येईल.
- १.२.७.२. यशस्वीरित्या अर्ज सादर केल्यानंतर परीक्षा शुल्क ऑनलाईन पध्दतीचा अवलंब करून भरणा करणे आवश्यक असेल :-
 - (१) क्रेडिट कार्ड/डेबिट कार्ड/नेटबँकिंग/यु.पी.आय इत्यादीच्या सहाय्याने ऑनलाईन शुल्क भरता येईल.
 - (२) ऑनलाईन पध्दतीने परीक्षा शुल्काचा भरणा केल्यानंतर उमेदवाराला त्याच्या प्रोफाईलमध्ये परीक्षा शुल्काचा भरणा यशस्वीपणे झाला आहे किंवा कसे याची स्थिती (Status) अवगत होईल. परीक्षा शुल्काचा भरणा केल्याच्या स्थितीची संबंधित जाहिरातीस अनुसरून अर्ज सादर करण्याच्या अंतिम दिनांकापूर्वीच तपासणी करून खात्री करणे अथवा परीक्षा शुल्काचा भरणा झाल्याबाबतची स्थिती उपलब्ध नसल्यास पुन्हा शुल्क भरण्याची कार्यवाही करणे आवश्यक आहे. विहित दिनांकांतर यासंदर्भातील कोणत्याही प्रकारच्या तक्रारीची दखल घेतली जाणार नाही.
 - (३) ऑनलाईन पध्दतीने परीक्षा शुल्काचा भरणा करताना उमेदवाराच्या खात्यामधून रकमेच्या कपातीनंतर संचालनालयाच्या खात्यावर रक्कम जमा होऊन व्यवहार (Transaction) यशस्वीपणे पूर्ण झाला असल्याबाबत खात्री करण्याची जबाबदारी उमेदवाराची आहे.
 - (४) उमेदवाराच्या खात्यामधून रक्कम कपात होऊनही अथवा उमेदवारास रक्कम कपात झाल्याचा लघुसंदेश प्राप्त होऊनही कोणत्याही कारणास्तव संचालनालयास रक्कम प्राप्त झाली नाही अथवा व्यवहार अयशस्वी ठरल्यास, यासंदर्भातील तक्रारीची संचालनालयाकडून दखल घेतली जाणार नाही.

- १.२.७.३. जाहिरात/अधिसूचनेमध्ये नमूद अंतिम दिनांकापर्यंत उमेदवाराने शुल्क भरणा न केल्यास त्याचा अर्ज ग्राह्य मानण्यात येणार नाही व या संदर्भातील कोणत्याही प्रकारच्या तक्रारीची दखल घेतली जाणार नाही.
- १.२.७.४. विहित पध्दतीने परीक्षा शुल्काचा भरणा केल्यानंतरच तो संचालनालयास प्राप्त झाल्यानंतर संबंधित पदभरतीकरीता अर्ज संकेतांक उमेदवाराला त्याच्या नोंदणीकृत मोबाईल क्रमांकावर व ईमेल आयडीवर प्राप्त न झाल्यास संबंधित पदभरतीसाठी संचालनालयास अर्ज सादर झाला नसल्याची शक्यता आहे. अशावेळी उमेदवाराने स्वतःच्या प्रोफाईलमधून विहित शुल्कासह अर्ज सादर झाला असल्याची विहित दिनांकापूर्वी स्वतः खात्री करावी.
- १.२.७.५. संचालनालयास प्राप्त झालेल्या परीक्षा शुल्काचा कोणत्याही कारणास्तव परतावा करण्यात येणार नाही; तसेच यासंदर्भातील अभिवेदनांचा विचार केला जाणार नाही.

१.३. उमेदवाराच्या प्रोफाईलमध्ये उपलब्ध सोयी-सुविधा :-

(एक) प्रोफाईल पाहणे / छापणे (Print काढणे)

(दोन) प्रोफाईल अद्ययावत करणे (अर्ज सादर करण्यापूर्वी)

(१) परीक्षाकेंद्र निवडा :- परीक्षेसाठी परीक्षाकेंद्र निवडीचा पर्याय अर्जासोबत पसंतीचे परीक्षाकेंद्र निवडता येईल.

(२) प्रमाणपत्रे / कागदपत्रे अपलोड करता येतील.

(तीन) पहा :- सादर केलेला अर्ज पाहता येईल.

(१) प्रवेशपत्र संबंधित परीक्षेसाठीचे प्रवेशपत्र डाऊनलोड करता येईल.

(२) पावती :- ऑनलाईन शुल्क भरणा केल्याची पावती पाहता येईल.

(३) शारीरिक चाचणी :- महाराष्ट्र नगरपरिषद अग्निशमन सेवा संवर्गातील पदे भरण्याकरीता भरतीप्रक्रियेकरीता शारीरिक चाचणी घेण्यात येत असल्याने त्यासाठी पात्र ठरल्यास शारीरिक चाचणीस उपस्थित राहण्याबाबत ई-मेल द्वारे कळविण्यात येईल.

(४) निकाल :- गुणपत्रिका पाहता येईल.

१.४. अर्जामधील दाव्यासंदर्भात सूचना :-

- १.४.१. अर्जाद्वारे संचालनालयाकडे विविध प्रकारचा दावा करताना शासनाकडून वेळोवेळी निर्गमित करण्यात आलेले सुधारित अधिनियम, नियम, शासन निर्णय, शासन परिपत्रक व आदेश लक्षात घेणे आवश्यक राहिल. त्यासंदर्भातील सर्वस्वी जबाबदारी संबंधित उमेदवाराची राहिल.
- १.४.२. अर्जात दिलेल्या माहितीच्या आधारे उमेदवारास परीक्षा/शारीरिक चाचणी/प्रमाणपत्र पडताळणीसाठी तात्पुरते पात्र समजण्यात येईल. शारीरिक चाचणी / शिफारशीच्या/नियुक्तीच्या अगोदर कोणत्याही टप्प्यावर अर्जामध्ये दिलेली पात्रता विषयक माहिती मूळ कागदपत्रांच्या/प्रमाणपत्रांच्या आधारे तपासण्यात येईल व त्याच्या आधारे पात्र आढळून आल्यानंतरच उमेदवारास पुढील संधी देण्यात येईल.
- १.४.३. अर्जामधील सर्व माहितीची अथवा दाव्यांची सत्यता तपासण्यासाठी आवश्यक कागदपत्रांचा पुरावा संचालनालयाच्या सूचनेनुसार कोणत्याही टप्प्यावर सादर करणे आवश्यक राहिल. परीक्षेपूर्वी, परीक्षेनंतर अथवा त्यानंतर अन्य कोणत्याही टप्प्यावर कागदपत्रांची पडताळणी करण्यात येईल.
- १.४.४. उमेदवाराने अर्जात केलेले दावे कोणत्याही कारणास्तव बदलून देण्यात येणार नाहीत. तसेच उमेदवाराने अर्जात चुकीचा दावा केला असल्याचे संचालनालयाच्या निदर्शनास आल्यास सदर दावा रद्द करण्यात येईल

व उमेदवारास सदर दाव्याच्या किंवा त्याच्याकडे असलेल्या प्रमाणपत्रानुसारच्या दाव्याच्या अनुषंगाने कोणतेही लाभ अनुज्ञेय करण्यात येणार नाहीत.

१.५. संचालनालयाशी पत्रव्यवहार / संपर्क :-

१.५.१. संचालनालयाशी करावयाचा कोणताही पत्रव्यवहार खालील पत्ता वा/अथवा ईमेल आयडीवर करण्यात यावा:-

(एक) पत्ता :-

मा. आयुक्त तथा संचालक, नगरपरिषद प्रशासन संचालनालय, बेलापूर भवन, ७ वा मजला, सी.बी.डी. बेलापूर रेल्वे स्टेशन जवळ, बेलापूर (पूर्व), नवी मुंबई - ४०० ६१४.

(दोन) Contact - cadreexam२०२३@gmail.com

१.५.२. संचालनालयाशी पत्रव्यवहारा करताना उमेदवाराने त्याच्या अर्जाविषयीचा पुढील तपशील नमूद करणे आवश्यक आहे :-

(एक) संवर्ग अथवा परीक्षेचे नाव

(दो) अर्ज क्रमांक

(तीन) उमेदवाराचे नाव

(चार) बैठक क्रमांक / शारीरिक चाचणी क्रमांक

१.५.३. उमेदवारांना संचालनालयाशी ईमेलद्वारे पत्रव्यवहार करावयाचा असल्यास त्यांनी त्यांच्या संचालनालयाकडील नोंदणीकृत ईमेल आयडीवरून करावा. इतर कोणत्याही उमेदवाराच्या अथवा त्रयस्थ ईमेल आयडीवरून केलेल्या पत्रव्यवहाराची दखल घेतली जाणार नाही.

१.५.४. विशिष्ट प्रसंगी संचालनालयाच्या कार्यालयाने उमेदवारांना कोणतीही कागदपत्रे/प्रमाणपत्रे विशिष्ट ईमेल आयडीवर सादर करण्यासंदर्भात प्रसिध्दीपत्रक अथवा पत्राद्वारे अथवा लघुसंदेशाद्वारे सूचना केली असल्यास उमेदवारांनी सदर ईमेल आयडीवरच पत्रव्यवहार करावा.

१.५.५. संबंधित भरतीकरीता उमेदवाराने केवळ स्वतःच्या अर्जाच्या अनुषंगाने केलेला पत्रव्यवहार विचारात घेण्यात येईल. याव्यतिरिक्त, एखाद्या प्रकरणाच्या अनुषंगाने मागितलेला खुलासा अभिप्राय माहिती इत्यादी संबंधातील पत्रव्यवहार अथवा संचालनालयाच्या कामकाजाशी संबंधित नसलेला पत्रव्यवहार अथवा ज्या बाबींसंदर्भातील पत्रव्यवहाराची संचालनालयाकडून दखल घेतली जाणार नाही. अशा प्रस्तुत सर्वसाधारण सूचनांमध्ये नमूद करण्यात आलेल्या बाबी इत्यादी संदर्भातील पत्रव्यवहाराची दखल घेतली जाणार नाही, असा पत्रव्यवहार परस्पर दफ्तरी दाखल करण्यात येईल.

प्रकरण क्रमांक - दोन

पात्रता / अर्हता, वयोमर्यादा, अनुभव, अपात्रता इत्यादी

२.१. सर्वसाधारण पात्रता :-

२.१.१. भारताचा नागरिक

२.१.२. किमान अर्हता :-

- (१) अर्ज करणाऱ्या उमेदवारांनी जाहिरातीमधील/अधिसूचनेतील सर्व तरतुदी व अटीची पूर्तता करणे आवश्यक असून याबाबत स्वतःच खातरजमा करणे इष्ट होईल.
- (२) शैक्षणिक अर्हता अथवा अनुभव अथवा अन्य कोणत्याही स्वरूपाच्या पात्रतेबाबत केलेल्या कोणत्याही चौकशीची दखल घेण्यात येणार नाही अथवा पात्रतेसंदर्भात संचालनालयाकडून कोणत्याही प्रकारचे मार्गदर्शन करण्यात येत नाही.
- (३) संचालनालयाकडून प्रवेश प्रमाणपत्र / मुलाखत पत्र / शारीरिक चाचणी / प्रमाणपत्र पडताळणीसाठी पत्र पाठविण्यात आले, याचा अर्थ संचालनालयाने उमेदवारी अंतिमतः पक्की केली, असा होत नाही.

२.२. अर्हता व अर्हता धारण केल्याचा दिनांक:-

२.२.१. अर्हता :-

- (१) संबंधित पदभरतीच्या जाहिरातीमध्ये / अधिसूचनेमध्ये नमूद केल्यानुसार विहित शैक्षणिक अर्हता / अनुभव / पात्रता धारण करणे आवश्यक राहिल.
- (२) विद्यापीठ अनुदान आयोगाने मान्यता दिलेल्या विद्यापीठ / अभिमत विद्यापीठ (Deemed University) अथवा विद्यापीठ अनुदान आयोग अथवा AICTE ने मान्यता दिलेल्या स्वायत्त संस्थांमधील शैक्षणिक अर्हता असणे आवश्यक आहे.
- (३) महाराष्ट्र नगरपरिषदा, नगरपंचायती व औद्योगिक नगरे राज्यसेवा (समावेशन, नेमणुका व सेवेच्याशी) नियम, २००६ व त्यानंतर वेळोवेळी करण्यात आलेल्या सुधारणा अन्वये परिशिष्ट - ३ अंतर्गत विविध संवर्गातील (महाराष्ट्र नगरपरिषद अभियांत्रिकी सेवा (स्थापत्य / विद्युत / संगणक), महाराष्ट्र नगरपरिषद पाणीपुरवठा, जलनिस्सारण व स्वच्छता अभियांत्रिकी सेवा, महाराष्ट्र नगरपरिषद लेखापरीक्षण व लेखा सेवा, महाराष्ट्र नगरपरिषद कर निर्धारण व प्रशासकीय सेवा, महाराष्ट्र नगरपरिषद अग्निशमन सेवा) या पदावर नामनिर्देशनाने नियुक्तीसाठी किमान शैक्षणिक अर्हता विहित करण्यात आलेल्या आहेत तसेच महाराष्ट्र नगरपरिषदा, नगरपंचायती व औद्योगिक नगरी राज्यसेवा स्वच्छता निरीक्षक (समावेशन नेमणुका व सेवेच्याशी) नियम, २०१९ मधील परिशिष्ट - ३ स्वच्छता निरीक्षक संवर्गाचे सेवा पदावर नामनिर्देशनाने नियुक्तीसाठी किमान शैक्षणिक अर्हता विहित करण्यात आलेली आहे.
उक्त दोन्ही सेवाप्रवेश नियमातील तरतूदीनुसार विविध संवर्गातील पदाकरिता विहित करण्यात आलेल्या किमान शैक्षणिक अर्हतेमध्ये समकक्ष शैक्षणिक अर्हता नमूद करण्यात आलेल्या नाहीत त्यामुळे शासन निर्णय, सामान्य प्रशासन विभाग, क्रमांक - आरजीडी-१५११/प्र.क्र.८९/२०११/१३, दिनांक २३ ऑगस्ट, २०११ मधील आदेशानुसार विद्यापीठ अनुदान आयोग मान्यताप्राप्त विद्यापीठे, अभिमत विद्यापीठे, स्वायत्त संस्था इत्यादीच्या विविध पदविका, पदवी व पदव्युत्तर पदव्यांना केंद्र शासनाच्या मानव संसाधन विकास (शिक्षण) मंत्रालयाकडून केंद्र शासनाच्या सेवेतील नियुक्तीसाठी वेळोवेळी प्रदान केलेली व भविष्यात प्रदान केली जाणारी समकक्षता महाराष्ट्र नगरपरिषद राज्यसेवा संवर्गातील पदांवर नियुक्तीसाठी लागू राहणार नाही.
- (४) सर्व व्यावसायिक अभ्यासक्रमांना संबंधित केंद्रिय मान्यता मंडळाची (AICTE, MCI, PCI, BCI, NCTE, etc) त्या त्या संस्थेत / महाविद्यालयात / विद्यापीठात अभ्यासक्रम चालविण्याची मान्यता असणे आवश्यक आहे.

- (५) संशोधनाच्या पदव्यांना त्या त्या विद्यापीठात / अभिमत विद्यापीठात / स्वायत्त संस्थेत असे संशोधन अभ्यासक्रम चालविण्याची विद्यापीठ अनुदान आयोगाची मान्यता असणे आवश्यक आहे.
- (६) महाराष्ट्र नगरपरिषद राज्यसेवा संवर्गाच्या सेवाप्रवेश नियमातील तरतूदीनुसार विविध संवर्गातील पदाकरिता विहित करण्यात आलेल्या किमान शैक्षणिक अर्हतेमध्ये समकक्ष शैक्षणिक अर्हता नमूद करण्यात आलेल्या नाहीत त्यामुळे शासन निर्णय, उच्च व तंत्र शिक्षण विभाग, क्रमांक संकिर्ण- २०१३/८४५/१३/भाग-१/तंशि-२, दिनांक १८ ऑक्टोबर २०१६ आणि तदनंतर शासनाकडून वेळोवेळी निर्गमित करण्यात आलेल्या अभियांत्रिकी तसेच तंत्रशिक्षण अभ्यासक्रमांची समकक्षता महाराष्ट्र नगरपरिषद राज्यसेवा संवर्गातील पदांवर नियुक्तीसाठी लागू राहणार नाही.
- (७) जाहिरात/अधिसूचनेमधील विहित दिनांकांनंतर धारण केलेली शैक्षणिक अर्हता आणि / अथवा अनुभव विशिष्टपणे जाहिरातीमध्ये तरतूद असल्याखेरीज कोणत्याही परिस्थितीत ग्राह्य धरली जाणार नाही. तसेच, यासंदर्भात कोणत्याही पत्रव्यवहाराची दखल घेतली जाणार नाही.

२.२.२. अनुभव :-

महाराष्ट्र नगरपरिषद राज्यसेवा अंतर्गत विविध संवर्गातील श्रेणी - "क" मधील २५% पदे ही नगरपरिषद / नगरपंचायतीमध्ये कार्यरत असलेल्या कर्मचाऱ्यांसाठी राखीव असून सदर पदासाठी अर्ज करण्यास इच्छूक असलेल्या उमेदवाराने अनुभवाबाबत खालील पुरावे सादर करणे आवश्यक राहिल.

- (१) सविस्तर जाहिरातीत विविध संवर्ग निहाय नमूद करण्यात आलेल्या शैक्षणिक अर्हतेनुसार आवश्यक कालावधीचा संबंधित नगरपरिषद/नगरपंचायतीच्या मुख्याधिकाऱ्याने स्वतः स्वाक्षरी केलेले व या जाहिरातीच्या दिनांकांनंतर निर्गमित केलेले "प्रस्तुत उमेदवाराची संबंधित नगरपरिषद/नगरपंचायतीसाठी नगर विकास विभाग, महाराष्ट्र शासन / आयुक्त तथा संचालक, नगरपरिषद प्रशासन संचालनालय, मुंबई यांनी मंजूर केलेल्या आकृतीबंधातील पदावर विहित पध्दतीने आस्थापनेवर नेमणूक झालेली आहे व तो ही जाहिरात प्रसिध्द होण्याच्या दिनांकास त्या पदावर कार्यरत असून राज्य संवर्गातील पदावर नियुक्तीस पात्र असून कर्मचाऱ्यावर कोणतीही विभागीय चौकाशी प्रलंबित अथवा प्रस्तावित नाही" अशा आशयाचे संचालनालयाद्वारे विहित करण्यात आलेल्या नमुन्यातील अनुभव प्रमाणपत्र ऑनलाईन अर्ज भरतांना सादर करणे आवश्यक राहिल.
- (२) आयुक्त तथा संचालक किंवा यथास्थित नगर विकास विभागाने महाराष्ट्र नगरपरिषदा, नगरपंचायती व औद्योगिक नगरे १९६५ चे कलम ७६ नुसार मंजूर केलेला नगरपरिषद/नगरपंचायतीचे आकृतीबंधातील पदावर नियमित नियुक्तीने किंवा शासनाचे आदेश किंवा मान्यतेने समावेशीत कर्मचारी यांना नियमित कर्मचारी म्हणून गणण्यात येईल.
- (३) नगरपरिषद/नगरपंचायतीत नियमित पदावरील नेमणूकीच्या आदेशाची प्रत किंवा ती उपलब्ध नसल्यास त्याचे सेवा पुस्तकातील पहिले पान तसेच प्रथम नेमणूक आदेश व सेवेत रुजू झाल्याची सेवा पुस्तकातील नोंद असलेल्या पानाची प्रत कागदपत्रे पडताळणीवेळी सादर करणे आवश्यक राहिल.
- (४) तासिका (On hourly basis), नियतकालिक (Periodical), अंशकालीन (Part time), विद्यावेतनी (On Stipend), अभ्यागत (Visiting), अंशदानात्मक (Contributory), विनावेतनी (Without pay) तत्त्वावरील अंशकालीन सेवेचा कालावधी, प्रभारी (in-charge) म्हणून नेमणूकीचा कालावधी, अतिरिक्त कार्यभाराचा (Additional Charge) कालावधी अनुभवासाठी ग्राह्य धरण्यात येणार नाही.
- (५) अनुभव प्रमाणपत्र संचालनालयाकडून विहित करण्यात आलेल्या नमुन्यातच असणे अनिवार्य आहे तसेच सदर प्रमाणपत्र हे स्वतः मुख्याधिकारी यांनी स्वाक्षरी केलेले ग्राह्य धरण्यात येईल. उपमुख्याधिकारी,

कार्यालयीन अधीक्षक किंवा इतर अधिकारी/कर्मचारी यांनी स्वाक्षरी केलेले किंवा मुख्याधिकारी करीता इतरांनी स्वाक्षरी केलेले प्रमाणपत्र ग्राह्य धरण्यात येणार नाही.

- (६) अनुभवाबाबत अन्य कागदपत्रे जसे की, ओळखपत्र, नियुक्ती पत्र, वेतनचिठ्ठी (pay slip) इत्यादी कोणत्याही परिस्थितीत ग्राह्य समजण्यात येणार नाही.
- (७) विहित / आवश्यक अनुभव जाहिरात/ अधिसूचनेतील तरतुदीनुसार संबंधित क्षेत्रातील असणे अनिवार्य आहे.

२.२.३. अर्हता धारण केल्याचा दिनांक :-

- (१) विहित शैक्षणिक अर्हता/वय/अनुभव/पात्रता विषयक अर्हता धारण केल्याचा दिनांक हा अर्ज स्विकृतीचा अंतिम दिनांक गणला जाईल.

२.३. वयोमर्यादा :-

- २.३.१. वयोमर्यादेची गणना महाराष्ट्र नागरी सेवा (नामनिर्देशनाने भरतीसाठी उच्च वयोमर्यादेची तरतूद) नियम, १९८६ अथवा यासंदर्भात शासनाकडून वेळोवेळी जारी करण्यात आलेल्या आदेशांमधील तरतुदीनुसार करण्यात येईल.
- २.३.२. संबंधित पदाच्या जाहिरातीमध्ये / अधिसूचनेमध्ये नमूद केल्यानुसार विहित वयोमर्यादा धारण करणे आवश्यक राहिल.
- २.३.३. सामान्य प्रशासन विभागाकडील शासन निर्णय क्र. सनिव २०२३/प्र.क्र.१४/कार्या १२ दि. ०३ मार्च, २०२३ नुसार उमेदवारांच्या कमाल वयोमर्यादेत २ वर्षांची शिथिलता देण्यात आलेली असून त्यानुसार महाराष्ट्र नगरपरिषद राज्यस्तरीय संवर्गातील विविध पदांकरिता उमेदवारांच्या कमाल वयोमर्यादा पुढील प्रमाणे आहे:-

वयोमर्यादा गणण्याचा दिनांक	किमान	कमाल वय										नगरपरिषद / नगरपंचायत कर्मचारी (फक्त श्रेणी-क अंतर्गत भरावयाच्या पदांसाठी)
		अराखीव व (खुला)	मागासव र्गीय / आ.दु.घ./ अनाथ	प्राविण्य प्राप्त खेळाडू		माजी सैनिक			दिव्यांग व्यक्ती उमेदवार	पदवीधर अंशकालीन उमेदवार	प्रकल्पग्र स्त / भूकंप ग्रस्त	
				अराखीव (खुला)	मागासव र्गीय / आ.दु.घ. / अनाथ	अराखीव (खुला)	मागासवर्गी य / आ.दु.घ./ अनाथ	दिव्यांग				
२० ऑगस्ट, २०२३	२१	३८	४३	४३	४३	३८ + सैनिकी सेवेचा कालाव धी अधिक ३ वर्ष	४३ + सैनिकी सेवेचा कालावधी अधिक ३ वर्ष	४५	४५	५५	४५	४५

- २.३.४. सामान्य प्रशासन विभागाचे शासन निर्णय क्र. सनिव २०२३/प्र.क्र.१४/कार्या १२, दि. ०३ मार्च, २०२३ अन्वये दिनांक २५ एप्रिल, २०१६ च्या शासन निर्णयात विहित केलेल्या कमाल वयोमर्यादेत (अराखीव प्रवर्गासाठी ३८ वर्षे व मागास प्रवर्गासाठी ४३ वर्षे) दोन वर्षे इतकी शिथिलता (खुल्या प्रवर्गासाठी ४० वर्षे व मागास प्रवर्गासाठी ४५ वर्षे) देण्यात आली आहे. सरळसेवेने नियुक्तीसाठीच्या कमाल वयोमर्यादेत दि. ३१ डिसेंबर, २०२३ पर्यंत शिथिलता देण्यात येत आहे.

- २.३.५. महाराष्ट्र नगरपरिषद राज्यसेवा गट-क, श्रेणी-क मधील नगरपरिषद/नगरपंचायत कर्मचाऱ्यांसाठी राखीव असलेली २५% पदांसाठीची कमाल वयोमर्यादा ही शासन निर्णय दि. २५ एप्रिल, २०१६ मध्ये विहित केलेल्या कमाल वयोमर्यादेपेक्षा महाराष्ट्र नगरपरिषद राज्यसेवा सेवा प्रवेश नियमात भिन्न वयोमर्यादा असल्याने

- नगरपरिषद/नगरपंचायत कर्मचाऱ्यांसाठी राखीव असलेल्या पदांकरीता दि. ०३ मार्च, २०२३ रोजीच्या शासन निर्णयाच्या दिनांकापासून ते दि. ३१ डिसेंबर, २०२३ पर्यंत दोन वर्षे इतकी शिथिलता देण्यात येत आहे.
- २.३.६. शालेय शिक्षण व क्रीडा विभागाचे शासन निर्णय क्रमांक :- खेआक्ष-२९२३/प्र.क्र.५७/क्रीयुसे-२ दि. ०७ जून, २०२३ अन्वये राज्यातील प्राविण्यप्राप्त खेळाडूंसाठी दि. ०१ जुलै, २०१६ च्या शासन निर्णयात विहित केलेल्या कमाल वयोमर्यादेत दोन वर्षे इतकी शिथिलता देण्यात आली आहे. सरळसेवेने नियुक्तीसाठीच्या कमाल वयोमर्यादेत दि. ३१ डिसेंबर, २०२३ पर्यंत शिथिलता देण्यात येत आहे.
- २.३.७. सामान्य प्रशासन विभागाने शासन निर्णय क्र. सनिव २०२३/प्र.क्र.१४/कार्या १२, दि. ०३ मार्च, २०२३ अन्वये सर्व समांतर आरक्षणातील घटकामध्ये दोन वर्षे इतकी शिथिलता देण्यात येत आहे. सदर शिथिलता दि. ३१ डिसेंबर, २०२३ पर्यंत लागू असेल.
- २.३.८. एखादा उमेदवार वयोमर्यादेतील सवलतीपैकी एकापेक्षा जास्त सवलतीकरीता पात्र ठरत असल्यास पात्र सवलतीपैकी अधिकतम सवलत अनुज्ञेय राहिल.
- २.३.९. विशिष्ट शैक्षणिक अर्हता आणि / अथवा अनुभवाच्या आधारे आयोजित नामनिर्देशनाने भरतीकरीता संबंधित जाहिरात/शासन परिपत्रकामध्ये नमूद केल्याप्रमाणे वयोमर्यादा धारण करणे अनिवार्य राहिल.
- २.३.१०. माजी सैनिक, पात्र दिव्यांग व्यक्ती, प्राविण्यप्राप्त खेळाडू, प्रकल्पग्रस्त, भूकंपग्रस्त, पदवीधर अंशकालीन कर्मचारी इत्यादींना शासनाच्या संबंधित नियमानुसार वयोमर्यादेतील सवलत अनुज्ञेय राहिल.
- २.३.११. एखादा उमेदवार वयोमर्यादेतील सवलतीपैकी एकापेक्षा जास्त सवलतीकरीता पात्र ठरत असल्यास पात्र सवलतीपैकी अधिकतम सवलत अनुज्ञेय राहिल.
- २.४. लहान कुटुंबाचे प्रतिज्ञापन :-**
- २.४.१. महाराष्ट्र नागरी सेवा (लहान कुटुंबाचे प्रतिज्ञापन) नियम, २००५ मधील तरतुदीनुसार हयात असलेल्या अपत्यांची संख्या दोन पेक्षा अधिक असेल तर दिनांक २८ मार्च, २००६ व तद्नंतर जन्माला आलेल्या अपत्यामुळे उमेदवार शासकीय सेवेतील नियुक्तीसाठी अनर्ह ठरविण्यास पात्र होईल.
- २.४.२. या नियमातील व्याख्येनुसार लहान कुटुंब याचा अर्थ, दोन अपत्ये यांसह पत्नी व पती असा आहे.
- २.५. संगणक हाताळणी/वापराबाबतचे ज्ञान :-**
- २.५.१. महाराष्ट्र नगरपरिषदा, नगरपंचायती व औद्योगिक नगरे राज्यसेवा (समावेशन, नेमणुका व सेवेच्या शर्ती) नियम, २००६ अंतर्गत सर्व राज्यसेवेतील पदांकरीता तसेच महाराष्ट्र नगरपरिषदा, नगरपंचायती व औद्योगिक नगरे राज्यसेवा स्वच्छता निरीक्षक (समावेशन, नेमणुका व सेवेच्या शर्ती) नियम, २०१९ नुसार श्रेणी-क च्या पदावरील नेमणुकीसाठी एम.एस.सी.आयटी परीक्षा किंवा समकक्ष परीक्षा आणि शासन वेळोवेळी निश्चित करेल अशी परीक्षा उत्तीर्ण
- किंवा
- २.५.२. सामान्य प्रशासन विभाग (माहिती व तंत्रज्ञान) विभागाकडील शासन निर्णय क्र. मातंस २०१२/प्र.क्र.२७७/३९ दि. ०४ फेब्रुवारी, २०१३, दि. ०८ जानेवारी, २०१८ व दि. १६ जुलै, २०१८ मध्ये नमूद केल्याप्रमाणे खालील नमूद केलेल्या संगणक/माहिती तंत्रज्ञान विषयक परीक्षा उत्तीर्ण झालेल्या उमेदवारांना संगणक अर्हता परीक्षा उत्तीर्ण असल्याचे समजण्यात येईल.
- a) D.O.E.A.C.C. / N.E.I.L.I.T. नवी दिल्ली चे प्रमाणपत्रधारक.
- b) महाराष्ट्र राज्य माध्यमिक व उच्च माध्यमिक मंडळामार्फत मान्यता प्राप्त इयत्ता दहावी व बारावी परीक्षेच्या अभ्यासक्रमामध्ये असलेले संगणक व माहिती तंत्रज्ञान संबंधित विषय घेऊन उत्तीर्ण.
- c) केंद्रीय माध्यमिक शालेय शिक्षण मंडळाची इयत्ता दहावी व इयत्ता १२ वी ची परीक्षा संगणक / माहिती तंत्रज्ञान हे विषय घेऊन उत्तीर्ण.

- d) महाराष्ट्र राज्य तंत्रशिक्षण मंडळाच्या संगणक तंत्रशास्त्र (Computer Technology) / संगणक अभियांत्रिकी (Computer Engineering) / माहिती तंत्रज्ञान (Information Technology) या विषयाचा राज्य तंत्रशिक्षण मंडळाचा पदवी / पदवीका व संगणक उपाययोजन (Computer Application) संगणक उपाययोजन पध्दती व पृथक्करण (ADCSSAA) या पदव्युत्तर प्रगत पदविका (Advance Diploma), सर्व शासन मान्य विद्यापीठातील संगणक तंत्रशास्त्र (Computer Technology) / संगणक अभियांत्रिकी (Computer Engineering) / माहिती तंत्रज्ञान (Information Technology) या विषयाचा राज्य तंत्रशिक्षण मंडळाचा पदवी / पदवीका व संगणक उपाययोजना (Computer Application), संगणक उपाययोजन पध्दती व पृथक्करण (ADCSSAA) या पदव्युत्तर प्रगत पदविका (Advance Diploma) उत्तीर्ण केलेले उमेदवारांना संगणक अर्हता परीक्षा उत्तीर्ण.
- e) सामान्य प्रशासन विभाग (माहिती व तंत्रज्ञान), विभागाकडील शासन निर्णय क्र. मातंस २०१२/प्र.क्र.२७७/३९ दि. ०४ फेब्रुवारी, २०१३ मधील व्यवसाय शिक्षण मंडळामार्फत चालविण्यात येणारे, परिशिष्ट - अ मध्ये नमूद केलेले संगणक विषयी ८६ अभ्यासक्रमांचे पत्रधारक.
- f) अखिल भारतीय तंत्रशिक्षण परिषद, नवी दिल्ली (AICTE मार्फत मान्यताप्राप्त सर्व पदवी व पदवीका (सर्व अभियांत्रिकी शाखा) प्राप्त उमेदवार.
- g) इंडियन सर्टिफिकेट ऑफ स्कूल एज्युकेशन (ICSE) यांच्या मार्फत मान्यता प्राप्त इयत्ता दहावी व बारावी परीक्षेच्या अभ्यासक्रमामध्ये असलेले संगणक व माहिती तंत्रज्ञान संबंधित विषय घेऊन उत्तीर्ण.

२.६. निवडीची सर्वसाधारण प्रक्रिया :-

२.६.१. किमान अर्हता :-

- २.६.१.१. अर्ज करणाऱ्या उमेदवारांनी जाहिरातीमधील सर्व तरतुदी व अटींची पूर्तता करणे आवश्यक असून या बाबत उमेदवारांनी स्वतःच खातरजमा करणे इष्ट होईल.
- २.६.१.२. अर्जामध्ये केलेल्या विविध प्रकारच्या दाव्यांस अनुसरून उमेदवार पदाच्या विहित अर्हतेबाबतच्या सर्व अटींची पूर्तता करित आहे, असे गृहित धरून मूळ प्रमाणपत्राच्या आधारे तपासण्याच्या अटींच्या अधीन राहून उमेदवारास केवळ तात्पुरत्या स्वरूपात परीक्षेस प्रवेश देण्यात येईल.
- २.६.१.३. केवळ संचालनालयाकडून परीक्षेकरिता प्रवेशपत्र पाठविण्यात आले म्हणून संचालनालयाने संबंधिताची उमेदवारी अंतिमतः पक्की केली, असा अर्थ होत नाही.
- २.६.१.४. विहित अर्हता किमान आवश्यक अर्हता असून ती धारण करणाऱ्या सर्वच उमेदवारांना परीक्षेस, शारीरिक चाचणीसाठी बोलाविण्यात येईल, असे नाही.
- २.६.१.५. पात्रतेबाबत केलेल्या कोणत्याही चौकशीची दखल घेण्यात येणार नाही. अथवा पात्रते संदर्भात कोणतेही मार्गदर्शन करण्यात येणार नाही.

२.६.२. अर्जाची छाननी :-

- २.६.२.१. जाहिरातीतील/अधिसूचनेतील तरतुदीनुसार केवळ किमान विहित अर्हता धारण करणाऱ्या उमेदवारांना परीक्षा / शारीरिक चाचणी / प्रमाणपत्र पडताळणीसाठी बोलाविण्याचा कोणताही हक्क असणार नाही.
- २.६.२.२. परीक्षा / शारीरिक चाचणी / प्रमाणपत्र पडताळणीसाठी बोलाविण्याकरिता उमेदवार योग्य आहे किंवा नाही, याची संचालनालयाच्या धोरणानुसार तात्पुरत्या स्वरूपात तपासणी करून पात्रता आजमावल्यानंतर योग्य असल्याचे आढळून येणाऱ्या उमेदवारांनाच पुढील टप्प्यावरील कार्यवाहीसाठी बोलाविण्यात येईल.

- २.६.२.३. उमेदवारांना परीक्षा / शारीरिक चाचणी / प्रमाणपत्र पडताळणीसाठी दिलेला प्रवेश हा ते पदाच्या विहित अर्हतेबाबतच्या सर्व अटी व शर्ती तसेच निकषांची पूर्तता करतात, अशा उमेदवाराने केलेल्या दाव्याच्या अधीनतेने केवळ तात्पुरत्या स्वरूपाचा असेल.
- २.६.२.४. अर्जाद्वारे सादर केलेल्या विविध दाव्यांच्या / माहितीच्या आधारेच पात्रता अजमावली जाईल व त्याच्या आधारे निवड प्रक्रिया राबविण्यात येईल.
- २.६.२.५. संचालनालयाने निश्चित केलेल्या दिनांकास व ठिकाणी उमेदवारास परीक्षेस / कागदपत्रे व प्रमाणपत्र तपासणीसाठी उपस्थित रहावे लागेल.
- २.६.२.६. उमेदवारांनी परीक्षेसाठी केलेल्या अर्जानुसार केलेला जातीचा (सामाजिक प्रवर्ग), महिला, माजी सैनिक, खेळाडू, पदवीधर अंशकालीन उमेदवार, प्रकल्पग्रस्त, भूकंपग्रस्त विकलांगत्व तसेच आत्महत्याग्रस्त शेतकऱ्यांच्या पाल्य असलेबाबतचा दावा इत्याद बाबींमध्ये मागाहून कोणत्याही कारणास्तव बदल करता येणार नाही. यास्तव संचालनालयास संकेतस्थळाद्वारे ऑनलाईन अर्ज सादर करताना, जातीचा (सामाजिक प्रवर्ग), महिला, माजी सैनिक, खेळाडू, पदवीधर अंशकालीन उमेदवार, प्रकल्पग्रस्त, भूकंपग्रस्त विकलांगत्व तसेच आत्महत्याग्रस्त शेतकऱ्यांच्या पाल्य बाबतचा दावा अचूक दर्शविला आहे, याची खात्री करून घ्यावी.
- २.६.२.७. अर्ज करताना जातीचे अथवा नॉन-क्रिमीलेअर, माजी सैनिक, खेळाडू, पदवीधर अंशकालीन उमेदवार, प्रकल्पग्रस्त, भूकंपग्रस्त, विकलांगत्व, अनाथ मुले अथवा आत्महत्याग्रस्त शेतकऱ्यांच्या पाल्य असले बाबतचे प्रमाणपत्र उपलब्ध नसल्याची सबब सांगून त्यानंतर अर्जातील माहितीमध्ये बदल करण्याची विनंती केल्यास ती कोणत्याही परिस्थितीत विचारात घेतली जाणार नाही.

२.७. अपात्रता :-

- २.७.१. महाराष्ट्र लोकसेवा आयोगाकडून किंवा संघ लोकसेवा आयोगाकडून कोणत्याही कारणास्तव प्रतिरोधित केलेल्या उमेदवारांना प्रतिरोधनाच्या कालावधीमध्ये कोणत्याही निवडप्रक्रियेकरीता अपात्र समजण्यात येईल.
- २.७.२. नगरपरिषद प्रशासन संचालनालयाकडून कोणत्याही कारणास्तव प्रतिरोधित केलेल्या उमेदवारांना महाराष्ट्र लोकसेवा आयोगाकडून तेवढ्याच कालावधीकरीता प्रतिरोधित करण्यात येईल.
- २.७.३. अर्ज स्वीकारण्याच्या अंतिम दिनांकास प्रतिरोधनाचा कालावधी गणण्यात येईल.
- २.७.४. उमेदवारास गैरवर्तवणूकीच्या कारणास्तव नगरपरिषद किंवा कोणतेही स्थानिक प्राधिकार किंवा कोणतेही शासन यांनी सेवेतून बडतर्फ केले असल्यास निवडप्रक्रियेकरीता अपात्र समजण्यात येईल.
- २.७.५. नियुक्ती प्राधिकाऱ्याच्या मते उमेदवार नैतिक अधःपतन या गुन्ह्याखाली दोषी आढळून आल्यास निवडप्रक्रियेकरीता अपात्र समजण्यात येईल
- २.७.६. एकापेक्षा अधिक पत्नी हयात असणारा कोणताही पुरुष उमेदवार आणि महिला उमेदवाराच्या बाबतीत एक पत्नी हयात असणाऱ्या पुरुषाशी विवाह केलेली कोणतीही महिला उमेदवार संचालनालयाच्या नियंत्रणाखालील सेवेत नियुक्त केली जाण्यास पात्र असणार नाही.
- २.७.७. अर्ज सादर करण्याच्या शेवटच्या तारखेला उमेदवाराचे वय २१ वर्षे पूर्ण झालेले नसल्यास निवडप्रक्रियेकरीता अपात्र समजण्यात येईल.

२.८. उमेदवारी संदर्भातील बदल :-

- २.८.१. उमेदवारी संदर्भातील कोणत्याही तरतुदी शासन अथवा संचालनालयाद्वारे कोणत्याही क्षणी पूर्वलक्षी प्रभावाने बदलण्याची शक्यता असते. सदर बदल आवश्यकतेनुसार निदर्शनास आणण्यात येतील व ते संबंधितांवर

बंधनकारक असतील असे बदल, प्रसिद्धी पत्रक इत्यादी सर्वसाधारणपणे संचालनालयाच्या संकेतस्थळावर वेळोवेळी प्रसिद्ध करण्यात येतील.

२.८.२. संचालनालयाने वेळोवेळी घेतलेले निर्णय संबंधितांवर बंधनकारक असतील.

२.८.३. अद्ययावत माहिती / सद्यस्थितीकरीता उमेदवाराने वेळोवेळी संचालनालयाच्या संकेतस्थळाचे अवलोकन करणे, आवश्यक आहे.

२.९. बायोमॅट्रिक पडताळणी :-

२.९.१. निवड प्रक्रियेच्या कोणत्याही टप्प्यावर उमेदवाराच्या बायोमॅट्रिक सत्यापनासाठी (Genuineness) डिजिटल स्वरूपात उमेदवारांच्या बोटॉचे ठसे आणि/अथवा बुबुळाच्या आधारे पडताळणी केली जाईल.

२.९.२. बायोमॅट्रिक पडताळणीवेळी उमेदवार अस्सल नसल्याचे (not genuine) आढळून आल्यास त्याच्यावरील कायदेशीर कारवाईव्यतिरिक्त उमेदवारी रद्द होवू शकते, शिवाय संचालनालयाच्या स्वेच्छाधिकारानुसार प्रतिरोधनाची कारवाई होवू शकते.

२.९.३. बायोमॅट्रिक पडताळणीकरीता अडचण निर्माण होवून प्रवेश नाकारला जावू नये, याची उमेदवाराने स्वतः दक्षता घेणे आवश्यक आहे. त्याकरीता उमेदवाराने हातावर मेहंदी, शाई, रसायन इत्यादी प्रकारची कोणतीही बाह्यवस्तू / पदार्थ लावू नये.

प्रकरण क्रमांक - तीन

आरक्षण व तदनुषंगिक तरतुदी

३.१ आरक्षणाचे प्रकार :-

राज्य शासनाच्या सेवेतील पदभरतीकरीता आरक्षणाचे प्रकार पुढील प्रमाणे आहेत :-

- ३.१.१. उभे आरक्षण / सामाजिकदृष्ट्या मागास प्रवर्ग तसेच आर्थिकदृष्ट्या दुर्बल घटकांसाठीचे आरक्षण
- ३.१.२. आडवे आरक्षण/ समांतर आरक्षण

३.२ आरक्षणासंदर्भात सर्वसाधारण तरतुदी :-

- ३.२.१. कोणत्याही प्रकारच्या आरक्षणाचा लाभ हा केवळ महाराष्ट्राचे सर्वसाधारण रहिवासी असणाऱ्या व त्याप्रमाणे अर्जात निरपवादपणे दावा करणाऱ्या उमेदवारांना अनुज्ञेय आहे. सर्वसाधारण रहिवासी या संज्ञेला भारतीय लोकप्रनिधित्व कायदा, १९५० च्या कलम २० नुसार जो अर्थ आहे तोच अर्थ असेल.
- ३.२.२. महाराष्ट्राशिवाय इतर राज्यातील / देशातील उमेदवार तसेच महाराष्ट्र-कर्नाटक विवादित सीमा भागातील उमेदवार केवळ 'अराखीव - सर्वसाधारण पदांवरील नेमणुकीसाठी पात्र असतील.
- ३.२.३. अर्जामध्ये महाराष्ट्राचे सर्वसाधारण रहिवासी असल्याचा व आरक्षित प्रवर्गाचा (लागू असल्यास) स्पष्टपणे दावा केल्याशिवाय व प्रस्तुत दाव्याच्या पुष्ट्यर्थ आवश्यक ती सर्व वैध कागदपत्रे / पुरावा सादर / अपलोड केल्याशिवाय संबंधित आरक्षित पदांवरील निवडीकरीता उमेदवाराचा कोणत्याही परिस्थितीत विचार करण्यात येणार नाही.
- ३.२.४. अर्जामध्ये कोणत्याही प्रकारच्या आरक्षणासंदर्भात केलेल्या दाव्याच्या पुष्ट्यर्थ आवश्यक ती सर्व वैध कागदपत्रे सादर करू न शकलेल्या उमेदवाराचा केवळ 'अराखीव सर्वसाधारण पदांवरील निवडीकरीता विचार होऊ शकेल.

३.३ उभे आरक्षण / सामाजिकदृष्ट्या मागास प्रवर्ग व आर्थिकदृष्ट्या दुर्बल घटकांसाठीचे आरक्षण :-

- ३.३.१. सामाजिकदृष्ट्या मागास प्रवर्ग तसेच आर्थिकदृष्ट्या दुर्बल घटक यांसाठीचे आरक्षण व सादर आरक्षणाचा लाभ घेण्याकरीता संबंधित उमेदवाराने ऑनलाईन अर्ज सादर करताना सादर / अपलोड करावयाची प्रमाणपत्रे यांचा तपशील खालीलप्रमाणे आहे:-

अ.क्र.	सामाजिक प्रवर्ग / आर्थिकदृष्ट्या दुर्बल घटक	संज्ञा	आरक्षणाचे प्रमाण / टक्केवारी	आवश्यक प्रमाणपत्र
१	अनुसूचित जाती	अ.जा.	१३%	(१) जात प्रमाणपत्र (२) जात वैधता प्रमाणपत्र (असल्यास)
२	अनुसूचित जमाती	अ.ज.	७%	(१) जात प्रमाणपत्र (२) जात वैधता प्रमाणपत्र (असल्यास)
३	निरधिसूचित जमाती (विमुक्त जाती-अ)	नि.ज-अ / वि.जा. अ	३%	(१) जात प्रमाणपत्र (२) जात वैधता प्रमाणपत्र (असल्यास) (३) वैध नॉन क्रिमीलेयर प्रमाणपत्र (अपवाद : माजी सैनिक, प्राविण्यप्राप्त खेळाडू)
४	भटक्या जमाती-ब	भ.ज. - ब	२.५%	(१) जात प्रमाणपत्र (२) जात वैधता प्रमाणपत्र (असल्यास) (३) वैध नॉन क्रिमीलेयर प्रमाणपत्र

				(अपवाद : माजी सैनिक, प्राविण्यप्राप्त खेळाडू)
५	भटक्या जमाती-क	भ.ज. - क	३.५%	(१) जात प्रमाणपत्र (२) जात वैधता प्रमाणपत्र (असल्यास) (३) वैध नॉन क्रिमीलेयर प्रमाणपत्र (अपवाद : माजी सैनिक, प्राविण्यप्राप्त खेळाडू)
६	भटक्या जमाती-ड	भ.ज. - ड	२%	(१) जात प्रमाणपत्र (२) जात वैधता प्रमाणपत्र (असल्यास) (३) वैध नॉन क्रिमीलेयर प्रमाणपत्र (अपवाद : माजी सैनिक, प्राविण्यप्राप्त खेळाडू)
७	विशेष मागास प्रवर्ग	वि. मा. प्र.	२%	(१) जात प्रमाणपत्र (२) जात वैधता प्रमाणपत्र (असल्यास) (३) वैध नॉन क्रिमीलेयर प्रमाणपत्र (अपवाद : माजी सैनिक, प्राविण्यप्राप्त खेळाडू)
८	इतर मागास वर्ग	इ.मा.व.	१९%	(१) जात प्रमाणपत्र (२) जात वैधता प्रमाणपत्र (असल्यास) (३) वैध नॉन क्रिमीलेयर प्रमाणपत्र (अपवाद : माजी सैनिक, प्राविण्यप्राप्त खेळाडू)
९	आर्थिकदृष्ट्या दुर्बल घटक	आ. दु.घ.	१०%	आर्थिकदृष्ट्या दुर्बल घटकाच्या पात्रतेसाठीचे प्रमाणपत्र (राज्य शासकीय सेवा व शैक्षणिक संस्थांच्या प्रवेशाकरीताच्या प्रमाणपत्राचा मराठी भाषेतील नमुना)

३.३.२. विविध सामाजिक आरक्षणाचे उपरोक्त प्रमाण (टक्केवारी) एकूण मंजूर संवर्ग संख्येला लागू करण्यात येते व त्यानुसार मंजूर बिंदू नामावलीनुसार पदनिहाय / आरक्षणनिहाय तपशील जाहिरातीमध्ये नमूद करण्यात आला आहे.

३.३.३. आर्थिकदृष्ट्या दुर्बल घटकासाठीच्या आरक्षणासंदर्भातील अटी :-

- (१) राज्याच्या आर्थिक दुर्बल घटकातील ज्या व्यक्तीच्या जातीचा महाराष्ट्र राज्य लोकसेवा (अनुसूचित जाती, अनुसूचित जमाती, निरधिसूचित जमाती (विमुक्त जाती, भटक्या जमाती, विशेष मागास प्रवर्ग आणि इतर मागासवर्ग यांच्यासाठी आरक्षण) अधिनियम, २००१ अन्वये विहित करण्यात आलेल्या मागासवर्गासाठी अथवा तदनंतर शासनाकडून वेळोवेळी जारी करण्यात आलेल्या आदेशानुसार घोषित मागास वर्गीयामध्ये समावेश नसेल अशा उमेदवारांना आर्थिकदृष्ट्या दुर्बल घटकासाठीच्या आरक्षणाचा लाभ अनुज्ञेय आहे.
- (२) कुटुंबाचे एकत्रित वार्षिक उत्पन्न शासनाकडून विहित करण्यात आलेल्या मर्यादेच्या आत (सद्यस्थितीत रुपये ८ लाख) असणाऱ्या उमेदवारास आर्थिकदृष्ट्या दुर्बल समजण्यात येईल व सदर आरक्षणाच्या लाभासाठी तो पात्र असेल.

टीप:- (अ) प्रस्तुत आरक्षणाच्या प्रयोजनार्थ 'कुटुंब' म्हणजे उमेदवाराचे आई-वडील व १८ वर्षापेक्षा कमी वयाची भावंडे तसेच उमेदवाराची १८ वर्षापेक्षा कमी वयाची मुले व पती/पत्नी यांचा समावेश होईल.

(ब) प्रस्तुत आरक्षणाच्या प्रयोजनार्थ 'कुटुंबाचे एकत्रित वार्षिक उत्पन्न यामध्ये कुटुंबातील सर्व सदस्यांच्या सर्व स्रोतामधून मिळणाऱ्या उत्पन्नाचा समावेश असेल. म्हणजेच वेतन, कृषि उत्पन्न, उद्योग-व्यवसाय या व

इतर सर्व मार्गातून होणारे व परीक्षेचा अर्ज दाखल करण्याच्या दिनांकाच्या मागील आर्थिक वर्षाचे वार्षिक उत्पन्न एकत्रितपणे शासनाकडून विहित करण्यात आलेल्या मर्यादेपेक्षा कमी असावे.

- (३) आर्थिकदृष्ट्या दुर्बल घटकाच्या पात्रतेसाठी संबंधित तहसीलदार यांनी वितरीत केलेले व राज्य शासकीय सेवा व शैक्षणिक संस्थांच्या प्रवेशाकरीता राज्य शासनाचा प्रमाणपत्राचा नमुना वापरणे आवश्यक आहे. केंद्रीय सेवांचा लाभ घेण्यासाठीचे आर्थिकदृष्ट्या दुर्बल घटकांचे प्रमाणपत्र, राज्य शासकीय सेवांसाठीच्या पदभरतीकरीता वापरता येणार नाही.

३.४. विविध सामाजिकदृष्ट्या मागास प्रवर्गासाठीच्या आरक्षणासंदर्भातील अटी :-

- ३.४.१. महाराष्ट्र राज्य लोकसेवा (अनुसूचित जाती, अनुसूचित जमाती, निरधिसूचित जमाती (विमुक्त जाती), भटक्या जमाती, विशेष मागास प्रवर्ग आणि इतर मागासवर्ग यांच्यासाठी आरक्षण) अधिनियम, २००९ आणि तदनंतर शासनाने यासंदर्भात वेळोवेळी निर्गमित केलेल्या आदेशानुसार मागासवर्गीयांचे आरक्षण लागू राहिल.
- ३.४.२. जातीच्या दाव्याच्या पुष्ट्यर्थ महाराष्ट्र अनुसूचित जाती, अनुसूचित जमाती, विमुक्त जाती, भटक्या जमाती, इतर मागासवर्ग व विशेष मागासवर्ग (जातीचे प्रमाणपत्र देण्याचे व त्यांच्या पडताळणीचे विनियमन) अधिनियम २००० मधील तरतूदी आणि यासंदर्भात शासनाकडून वेळोवेळी आदेश काढून विहित केलेल्या नमुन्यामध्ये सक्षम प्राधिकाऱ्याकडून प्रदान करण्यात आलेले जातीचे प्रमाणपत्र ग्राह्य धरण्यात येईल.
- ३.४.३. विमुक्त जाती (अ), भटक्या जमाती (ब), विशेष मागास प्रवर्ग, भटक्या जमाती (क), भटक्या जमाती (ड) तसेच इतर मागासवर्ग प्रवर्गाचा दावा करणाऱ्या उमेदवारांनी ते समाजातील उन्नत व प्रगत गटामध्ये मोडत नाहीत, असे अर्जांमध्ये स्पष्टपणे नमूद करणे व त्याबाबतच्या वैध प्रमाणपत्राच्या प्रती सादर / अपलोड करणे आवश्यक आहे.
- ३.४.४. अनुसूचित जाती व अनुसूचित जमाती प्रवर्गातील उमेदवार वगळता अन्य मागास प्रवर्गातील उमेदवारांच्या बाबतीत ज्या व्यक्तींच्या नावे जातीचे प्रमाणपत्र असेल ती व्यक्ती व त्या व्यक्तीचे कुटुंब क्रिमी लेअरमध्ये मोडत नसल्याचे व धारकाच्या नावाने सर्वसाधारण रहिवास सदर प्रमाणपत्रात प्रमाणित असणे आवश्यक आहे.
- ३.४.५. महाराष्ट्राचे सर्वसाधारण रहिवासी असलेल्या स्थलांतरित मागासवर्गीय उमेदवारांच्या बाबतीत शासनाकडून वेळोवेळी जारी करण्यात आलेल्या आदेशानुसार निर्गमित करण्यात आलेली प्रमाणपत्रे ग्राह्य धरण्यात येतील."
- ३.४.६. उन्नत व प्रगत गटामध्ये मोडणाऱ्या विमुक्त जाती (अ), भटक्या जमाती (ब), विशेष मागास प्रवर्ग, भटक्या जमाती (क), भटक्या जमाती (ड), इतर मागास प्रवर्गामधील उमेदवार मागासवर्गीयांसाठी असलेले वय, परीक्षा शुल्क अथवा अन्य कोणत्याही सवलतीस पात्र नाहीत.
- ३.४.७. विमुक्त जाती (अ), भटक्या जमाती (ब), भटक्या जमाती (क), भटक्या जमाती (ड) विशेष मागास प्रवर्ग तसेच इतर मागासवर्ग प्रवर्गाचा दावा करणाऱ्या पात्र माजी सैनिक व प्राविण्यपात्र खेळाडू उमेदवारांना फक्त माजी सैनिक अथवा खेळाडूसाठी आरक्षित पदावरील निवडीकरीता नॉन क्रिमीलेयर प्रमाणपत्र सादर करण्याची आवश्यकता नाही.

३.५. समांतर आरक्षण :-

- ३.५.१. महाराष्ट्र नगरपरिषद राज्यसेवा संवर्गातील सर्व पदांकरिता लागू असलेल्या समांतर आरक्षणाचा तपशील पुढीलप्रमाणे आहे:-

पात्र व्यक्ती	आरक्षणाचे प्रमाण	लागू असलेले संवर्ग	समांतर आरक्षणाचा प्रकार
महिला	३०%	गट-क - श्रेणी अ, ब व क	सामाजिक प्रवर्गातर्गत कप्पीकृत
प्राविण्यप्राप्त खेळाडू	५%	गट-क - श्रेणी अ, ब व क	सामाजिक प्रवर्गातर्गत कप्पीकृत
माजी सैनिक	१५%	गट-क - श्रेणी अ, ब व क	सामाजिक प्रवर्गातर्गत कप्पीकृत
दिव्यांग (Persons with Benchmark Disabilities)	४%	गट-क - श्रेणी अ, ब व क (अग्निशमन सेवा वगळून)	एकूण समांतर आरक्षण- सामाजिक प्रवर्गातर्गत कप्पीकृत नसलेले
अनाथ	१%	गट-क - श्रेणी अ, ब व क	एकूण समांतर आरक्षण- सामाजिक प्रवर्गातर्गत कप्पीकृत नसलेले
प्रकल्पग्रस्त	५%	गट-क - श्रेणी अ, ब व क	सामाजिक प्रवर्गातर्गत कप्पीकृत
भूकंपग्रस्त	२%	गट-क - श्रेणी अ, ब व क	सामाजिक प्रवर्गातर्गत कप्पीकृत
पदवीधर अंशकालीन कर्मचारी	१०%	गट-क - श्रेणी अ, ब व क	सामाजिक प्रवर्गातर्गत कप्पीकृत

३.५.२. अनुशेष :-

- ३.५.२.१. संबंधित निवडप्रक्रियेकरीता महिला, प्राविण्यप्राप्त खेळाडू, प्रकल्पग्रस्त, भूकंपग्रस्त व पदवीधर अंशकालीन कर्मचारी यांच्याकरीताच्या समांतर आरक्षणानुसार आरक्षित पदाकरीता सुयोग्य उमेदवार उपलब्ध न झाल्यास सदर पदाचा अनुशेष पुढे ओढण्यात येत नाही. सदर पदे संबंधित सामाजिक प्रवर्गातील इतर उमेदवारांमधून गुणवत्तेनुसार भरण्यात येतील.
- ३.५.२.२. एखाद्या भरती वर्षात माजी सैनिक यांच्याकरीताच्या समांतर आरक्षणानुसार आरक्षित पदाकरीता सुयोग्य उमेदवार उपलब्ध न झाल्यास सदर पदांचा अनुशेष एक वर्षाच्या कालावधीकरीता पुढे ओढण्यात येईल. पुढील भरती वर्षातही अनुशेषाच्या पदासाठी पात्र उमेदवार उपलब्ध झाला नाही; तर सदर पदे संबंधित सामाजिक प्रवर्गातील इतर उमेदवारांमधून गुणवत्तेनुसार भरण्यात येतील.
- ३.५.२.३. एखाद्या भरती वर्षात विहित दिव्यांगत्व असलेली पात्र दिव्यांग व्यक्ती उपलब्ध झाली नाही तर त्या दिव्यांगाच्या प्रकारासाठी आरक्षित जागेचा अनुशेष पुढील भरती वर्षासाठी पुढे ओढण्यात येईल. पुढील भरती वर्षातही विशिष्ट दिव्यांग प्रकारासाठी आरक्षित असलेल्या व अनुशेषाच्या पदासाठी पात्र उमेदवार उपलब्ध झाला नाही तर अन्य दिव्यांग प्रकारातून अंतर्गत परिवर्तनाने पद भरती करण्यात येते; अंतर्गत परिवर्तनानेही आरक्षित पद सदर भरतीप्रक्रियेमध्ये भरणे शक्य न झाल्यास, दिव्यांगाव्यतिरिक्त सर्वसाधारण उमेदवारांमधून गुणवत्तेनुसार पद भरती करण्यात येते.
- ३.५.२.४. एखाद्या भरती वर्षात पात्र अनाथ उमेदवार उपलब्ध न झाल्यास सदर आरक्षित जागेचा अनुशेष पुढील भरती वर्षासाठी ओढण्यात येतो. जर पुढील भरती वर्षातही पात्र अनाथ उमेदवार उपलब्ध न झाल्यास सदर पद अनाथाव्यतिरिक्त इतर उमेदवारांमधून गुणवत्तेनुसार भरण्यात येते.
- ३.५.३. समांतर आरक्षणाची अंमलबजावणी शासनाकडून वेळोवेळी निश्चित करण्यात आलेल्या कार्यपध्दतीनुसार करण्यात येते.

३.५.४. महिलांसाठीचे आरक्षण :- जात प्रमाणपत्र :-

- ३.५.४.१. महिलांसाठी समांतर आरक्षणाच्या अनुषंगाने शासनाकडून विशेष तरतुदी करण्यात आल्या असून महिलांना त्यांच्याशी संबंधित सामाजिक प्रवर्गाच्या तरतुदीव्यतिरिक्त सदरच्या तरतुदी या अतिरिक्त आहेत.
- ३.५.४.२. अनुसूचित जाती व अनुसूचित जमाती व अराखीव वगळता इतर सामाजिक प्रवर्गातील उन्नत व प्रगत गटातील महिलांना महिलांकरीताचे समांतर आरक्षण अनुज्ञेय राहणार नाही.

३.५.४.३. वय, परीक्षा शुल्क:- महिला उमेदवारांना वय, परीक्षा शुल्क इत्यादी तरतुदी त्यांच्याशी संबंधित सामाजिक प्रवर्गातील उमेदवारांप्रमाणेच राहतील.

३.५.४.४. वय, अधिवास व राष्ट्रीयत्व प्रमाणपत्र:-

- (१) महिलांसाठी आरक्षित पदांवर दावा करणाऱ्या/करणारा संबंधित उमेदवार महाराष्ट्र राज्याचा सर्वसाधारणपणे रहिवासी असणे आवश्यक आहे.
- (२) जाहिरातीस अनुसरून अर्ज सादर करताना अर्ज सादर करण्याच्या अंतिम दिनांकापूर्वीचे सक्षम प्राधिकाऱ्याने वितरित केलेले वय, अधिवास व राष्ट्रीयत्व प्रमाणपत्र किंवा अधिवास प्रमाणपत्र उमेदवाराकडे असणे आवश्यक आहे.

३.५.४.५. जात प्रमाणपत्र :-

- (१) मागास प्रवर्गातील महिलांसाठी आरक्षित पदांवर दावा करणाऱ्या उमेदवारांनी सक्षम प्राधिकाऱ्याने वितरित केलेले व संबंधित पद भरतीकरीता अर्ज सादर करण्याच्या अंतिम दिनांकापूर्वी निर्गमित केलेले जात प्रमाणपत्र अर्जासोबत सादर करणे आवश्यक आहे.
- (२) मागासवर्गीय व्यक्तीशी आंतरजातीय विवाह केलेल्या उमेदवारांना त्यांच्या स्वतःच्या मूळ प्रवर्गानुसार सवलती देय असतील.

३.५.४.६. नॉन-क्रिमीलेअर प्रमाणपत्र :-

(एक) विमुक्त जाती, भटक्या जमाती, इतर मागासवर्ग आणि विशेष मागास प्रवर्गातील उन्नत आणि प्रगत व्यक्ती / गटात मोडत नसल्याबाबतची पडताळणी करण्याबाबत इतर मागास बहुजन कल्याण विभाग यांचे कडील शासन शुध्दीपत्रक क्र. संकीर्ण-२०२३/प्र.क्र.७६/मावक, दि. ०९ मार्च, २०२३ मधील तरतुदी कार्यवाही नुसार केली जाईल.

(१) महिलांसाठी आरक्षित पदांवर दावा करणाऱ्या उमेदवारांनी सक्षम प्राधिकाऱ्याने वितरित केलेले व संबंधित पदभरतीच्या अनुषंगाने अर्ज दाखल करावयाची/स्विकारण्याची अंतिम तारीख ज्या वित्तीय वर्षात येते, त्या वित्तीय वर्षातील उमेदवाराचे नॉन-क्रिमीलेअर प्रमाणपत्र गृहित धरण्यात येईल. तसेच अर्ज सादर करण्याच्या अंतिम दिनांकास वैध असणारे नॉन क्रिमीलेअर प्रमाणपत्र ऑनलाईन अर्जासोबत सादर करणे आवश्यक आहे.

(दो) नॉन-क्रिमीलेअर प्रमाणपत्राच्या वैधतेचा कालावधी खालीलप्रमाणे विचारात घेण्यात येईल :-

(१) उमेदवाराच्या कुटुंबाचे मागील तीन आर्थिक वर्षांचे उत्पन्न गृहित धरून वितरित करण्यात आलेले नॉन-क्रिमीलेअर प्रमाणपत्र वितरित केलेल्या दिनांकाच्या आर्थिक वर्षासह पुढील तीन आर्थिक वर्षांच्या कालावधीकरीता वैध राहिल. तथापि, प्रमाणपत्राच्या वैधतेचा अंतिम दिनांक प्रमाणपत्रावर नमूद असेल तोच ग्राह्य धरण्यात येईल.

(२) उमेदवाराच्या कुटुंबाचे मागील दोन आर्थिक वर्षांचे उत्पन्न गृहित धरून वितरित करण्यात आलेले नॉन-क्रिमीलेअर प्रमाणपत्र वितरित केलेल्या दिनांकाच्या आर्थिक वर्षासह पुढील दोन आर्थिक वर्षांच्या कालावधीकरीता वैध राहिल. तथापि, प्रमाणपत्राच्या वैधतेचा अंतिम दिनांक प्रमाणपत्रावर नमूद असेल तोच ग्राह्य धरण्यात येईल.

(३) उमेदवाराच्या कुटुंबाचे एका आर्थिक वर्षाचे उत्पन्न गृहित धरून वितरित करण्यात आलेले नॉन-क्रिमीलेअर प्रमाणपत्र वितरित केलेल्या दिनांकाच्या आर्थिक वर्षाकरीता वैध राहिल. तथापि, प्रमाणपत्राच्या वैधतेचा अंतिम दिनांक प्रमाणपत्रावर नमूद असेल तोच ग्राह्य धरण्यात येईल.

(तीन) अमागास महिला:-

(१) महिला व बाल विकास विभाग, शासन निर्णय क्र. महिआ २०२३/प्र.क्र.१२३/कार्या-२, दि. ०४ मे, २०२३ नुसार खुल्या प्रवर्गातील महिलांकरीता आरक्षित असलेल्या पदावरील निवडीकरीता नॉन-क्रिमिलेअर प्रमाणपत्राची अट रद्द करण्यात आली आहे.

(चार) मागासवर्गीय महिला:-

(१) अनुसूचित जाती, अनुसूचित जमाती व आर्थिकदृष्ट्या मागास प्रवर्गातील महिलांना नॉन क्रिमिलेअर प्रमाणपत्र सादर करण्याची आवश्यकता नाही.

(२) विमुक्त जाती (अ), भटक्या जमाती (ब), भटक्या जमाती (क), भटक्या जमाती (ड), इतर मागास प्रवर्ग, विशेष मागास प्रवर्ग या मागास प्रवर्गातील महिलांनी त्यांच्या संबंधित प्रवर्गाच्या आरक्षणाकरीता आवश्यक असलेले नॉन क्रिमिलेअर प्रमाणपत्र सादर केल्यास त्यांना महिलांसाठी आरक्षणाकरीता पात्र समजण्यात येईल.

(पाँच) मागास प्रवर्गातील महिला उमेदवार अमागास महिलांसाठी आरक्षित पदावरील निवडीकरीता पात्र ठरल्यास महिला व बाल विकास विभाग, शासन निर्णय क्र. महिआ २०२३/प्र.क्र.१२३/कार्या-२, दि. ०४ मे, २०२३ नुसार नॉन-क्रिमिलेअर प्रमाणपत्र सादर करण्याची आवश्यकता असणार नाही.

(१) अनुसूचित जाती व अनुसूचित जमाती वगळता अन्य मागास प्रवर्गातील महिला उमेदवारांच्या बाबतीत विवाहापूर्वीचे नाव अंतर्भूत असलेली क्रिमिलेअरमध्ये मोडत नसल्याबाबतची प्रमाणपत्रे ग्राह्य धरण्यात येतील.

(छः) विधवा / घटस्फोटीत / परित्यक्त्या महिला :-

(१) विधवा महिलेच्या बाबतीत ती स्वतंत्र राहत असल्यास पतीच्या निधनामुळे प्राप्त झालेले उत्पन्न तसेच तिचे स्वतःचे उत्पन्न ग्राह्य धरून वितरित केलेले नॉन क्रिमिलेअर प्रमाणपत्र सादर करणे आवश्यक असेल.

(२) घटस्फोटीत महिलेच्या बाबतीत तिच्या भूतपूर्व पतीकडून मा. न्यायालयाने दिलेल्या आदेशानुसार मिळणाऱ्या पोटगीची रक्कम व तिचे स्वतःचे उत्पन्न ग्राह्य धरून वितरित केलेले नॉन क्रिमिलेअर प्रमाणपत्र सादर करणे आवश्यक असेल.

(३) कौटुंबिक हिंसाचार अधिनियम २००५ अन्वये मा. न्यायालयात केस दाखल झालेली महिला स्वतंत्र राहत असल्यास अशा महिलेचे तिचे स्वतःचे उत्पन्न किंवा अशी महिला नोकरी करीत नसल्यास तिच्या वडिलांचे उत्पन्न नॉन-क्रिमिलेअर प्रमाणपत्राकरीता ग्राह्य धरून वितरित केलेले नॉन-क्रिमिलेअर प्रमाणपत्र सादर करणे आवश्यक असेल.

३.५.५. दिव्यांग व्यक्तीचे आरक्षण :-

३.५.५.१. राज्य शासनाच्या सेवेतील सरळसेवा भरतीसाठी दिव्यांग व्यक्तींकरीता एकूण पदांच्या ४ % इतकी पदे खालीलप्रमाणे आरक्षित आहेत:-

दिव्यांगत्वाचा गट:	प्रकार	आरक्षणाचे प्रमाण
अ	अंध / अल्पदृष्टी	१%
ब	कर्णबधीरता अथवा ऐकू येण्यातील दुर्बलता	१%
क	अस्थव्यंगता / मेंदुचा पक्षघात (Cerebral Palsy) / कुष्ठरोग मुक्त (Leprosy Cured) / शारीरिक वाढ खुंटणे (Dwarfism) / आम्ल हल्लाग्रस्त (Acid Attack Victims) / स्नायु विकृती (Muscular Dystrophy)	१%

ड	स्वमग्नता (Autism) / मंदबुद्धी किंवा आकलन क्षमतेची कमतरता (Intellectual Disability) / विशिष्ट शिक्षण अक्षमता (Specific Learning Disability) / मानसिक आजार (Mental Illness)	१%
इ	वरील अ ते ड मधील बहिरेपणा व अंधत्वासह एकापेक्षा जास्त प्रकारचे दिव्यांगत्व असणाऱ्यासाठी त्यांचेसाठी सुनिश्चित करण्यात आलेल्या पदावर	१%

- ३.५.५.२. दिव्यांग व्यक्ती हक्क अधिनियम २०१६ च्या आधारे शासन निर्णय, सामान्य प्रशासन विभाग, क्रमांक दिव्यांग २०१८/प्र.क्र.११४/१६-अ दि. २९ मे, २०१९ तसेच या संदर्भात शासनाकडून वेळोवेळी जारी करण्यात आलेल्या आदेशानुसार दिव्यांग व्यक्तींच्या आरक्षणासंदर्भात कार्यवाही करण्यात येईल.
- ३.५.५.३. दिव्यांग अधिकार अधिनियम २०१६ नुसार केवळ उपरोक्त दिव्यांग प्रकारांकरीता आरक्षणाचे लाभ अनुज्ञेय आहेत. उपरोक्त प्रकारांव्यतिरिक्त मज्जासंस्थेचे जुने आजार (क्रोनिक न्युरॉलॉजिकल कन्डिशनस), वाचा व भाषा दोष (स्पीच अँड लॅनवेज डिसेंबिलिटी), मल्टीपल स्कलेरोसिस, पार्किनसनस डिजीज, हिमोफिलिया, सिकल सेल डिजीज, चॅलेसेमिया या दिव्यांग प्रकारांकरीता आरक्षणाचे लाभ अनुज्ञेय नाहीत.
- ३.५.५.४. दिव्यांग आरक्षणाच्या पात्रतेकरीता दिव्यांगत्वाचे प्रमाण किमान ४०% असणे आवश्यक आहे.
- ३.५.५.५. दिव्यांग व्यक्तीकरीताचे आरक्षण एकूण समांतर आरक्षण आहे. दिव्यांगासाठी आरक्षित पदावर गुणवत्तेनुसार निवड झालेल्या उमेदवारांचा समावेश, उमेदवार ज्या सामाजिक प्रवर्गाचा आहे त्या सामाजिक प्रवर्गातून करण्यात येतो.
- ३.५.५.६. दिव्यांगाच्या नियुक्तीसाठी पात्र ठरविण्यात आलेल्या पदावर दिव्यांग व्यक्ती गुणवत्तेच्या आधारावर निवडीस पात्र ठरत असल्यास व त्यांचेसाठी पद आरक्षित नसले तरी निवडीसाठी अपात्र ठरविण्यात येत नाही.
- ३.५.५.७. सर्वसाधारण उमेदवारांप्रमाणे तसेच प्रचलित नियमाप्रमाणे दिव्यांग उमेदवारांना देण्यात आलेल्या सवलतीचा लाभ न घेता एखाद्या पदावर निवड झाली असेल अशा दिव्यांग उमेदवारांची गणना दिव्यांगासाठी आरक्षित पदावर करण्यात येत नाही व दिव्यांगासाठी आरक्षित पदे पद इतर दिव्यांग उमेदवारांमधून भरण्यात येतात.
- ३.५.५.८. **वयोमर्यादा :-**
दिव्यांग व्यक्तीसाठी शासकीय सेवेत प्रवेशासाठी कमाल मर्यादा वय वर्ष ४५ इतकी राहिल.
- ३.५.५.९. **दिव्यांगांसाठी पदांची सुनिश्चिती :-**
(१) महाराष्ट्र शासन, नगर विकास विभाग यांचे शासन निर्णय क्र. एमसीओ-२०२१/प्र.क्र.४१/नवि-१४ दि. ०९ एप्रिल, २०२१ व शासन निर्णय क्र. एमसीओ-२०२१/प्र.क्र.४१/नवि-१४ दि. २४ जानेवारी, २०२३ नुसार दिव्यांगासाठी महाराष्ट्र नगरपरिषद राज्यसेवा संवर्गनिहाय सुनिश्चित करण्यात आलेली पदे व विकलांगतेचा प्रकार खालीलप्रमाणे आहे.

अ.क्र.	सेवेचे नाव	पदाचे नाव	शारिरीक पात्रता	दिव्यांग प्रवर्ग
१	महाराष्ट्र नगरपरिषद स्थापत्य अभियांत्रिकी सेवा	स्थापत्य अभियंता, गट-क (श्रेणी-अ, श्रेणी-ब व श्रेणी-क)	ST, S, BN, W, SE	HH, OA, OL, BL

२	महाराष्ट्र नगरपरिषद विद्युत अभियांत्रिकी सेवा	विद्युत अभियंता, गट-क (श्रेणी-अ, श्रेणी-ब व श्रेणी-क)	S, ST, W, BN, PP, KC, MF, SE, RW, C	HH, OL
३	महाराष्ट्र नगरपरिषद संगणक अभियांत्रिकी सेवा	संगणक अभियंता, गट-क (श्रेणी-अ, श्रेणी-ब व श्रेणी-क)	S, W, Se, ST, RW	B, LV, HH, OA, OL, OAL, BL
४	महाराष्ट्र नगरपरिषद पाणीपुरवठा जलनिस्सारण व स्वच्छता अभियांत्रिकी सेवा	पाणीपुरवठा जलनिस्सारा व स्वच्छता अभियंता, गट-क (श्रेणी-अ, श्रेणी-ब व श्रेणी-क)	ST, S, BN, W, SE	OA, OL
५	महाराष्ट्र नगरपरिषद लेखापरिक्षण व लेखा व सेवा	लेखापरीक्षक / लेखापाल, गट-क (श्रेणी-अ, श्रेणी-ब व श्रेणी-क)	ST, W, BN, SE, MF, S, C, RW, KC	HH, OA, OL, OAL, BL
६	महाराष्ट्र नगरपरिषद कर निर्धारक व प्रशासकिय सेवा	कर व प्रशासन अधिकारी, गट-क (श्रेणी-अ, श्रेणी-ब व श्रेणी-क)	ST, W, BN, SE, MF, S, C, RW, KC	HH, OA, OL, OAL, BL
७	महाराष्ट्र नगरपरिषद अग्निशमन सेवा	अग्निशमन अधिकारी, गट-क (श्रेणी-अ, श्रेणी-ब व श्रेणी-क)	लागू नाही	लागू नाही
८	महाराष्ट्र नगरपरिषद स्वच्छता निरीक्षक सेवा	स्वच्छता निरीक्षक, गट-क (श्रेणी-अ, श्रेणी-ब व श्रेणी-क)	S, ST, W, MF, RW, SE, H.	(a) LV (b) D, HH (c) OA, BA, OL, BL, CP, LC, Dw, AAV (d) ASD (m), SLD (e) MD involving (a) to (d)

Functional Requirement Abbreviations Used : S=Sitting, ST=Standing, W=Walking, BN=Bending, L=Lifting, KC=Kneeling & Crouching, CL=Climbing, PP=Pulling & Pushing, MF=Manipulation with Fingers, RW=Reading & Writing, SE=Seeing, H=Hearing, C=Communications

Category Abbreviations Used : B=Blind, LV=Low Vision, D=Deaf, HH=Heard of Hearing, OA=One Arm, OL=One Leg, BA=Both Arms, BL=Both Leg, OAL=One Arm and One, BLOA=Both Leg, CP=Cerebral Palsy, LC=Leprosy Cured, Dw=Dwarfism, AAV=Acid Attack

(२) सुनिश्चितीच्या यादीमध्ये समाविष्ट नसलेल्या दिव्यांग उमेदवारांना संबंधित संवर्गासाठी अर्ज सादर करता येणार नाही.

३.५.५.१०. आवश्यक प्रमाणपत्रे :-

(एक) दिव्यांगत्वाचे प्रमाणपत्र :-

दिव्यांग आरक्षणाचा लाभ घेऊ इच्छिणाऱ्या व्यक्तीने केंद्र शासनाच्या www.swavlambancard.gov.in अथवा SADM या संगणक प्रणालीद्वारे सक्षम प्राधिकाऱ्याद्वारे वितरित करण्यात आलेले नविन नमुन्यातील विकलांगत्वाचे प्रमाणपत्र सादर करणे अनिवार्य आहे.

(दो) वय, अधिवास व राष्ट्रीयत्व प्रमाणपत्र:-

दिव्यांग उमेदवारांना त्यांच्याकरीता असलेल्या आरक्षणाचा लाभ घेण्यासाठी महाराष्ट्राचे सर्वसाधारण रहिवासी असणे बंधनकारक आहे.

(तीन) जात प्रमाणपत्र-

दिव्यांग उमेदवार एखाद्या सामाजिक प्रवर्गातील असल्यास संबंधित सामाजिक प्रवर्गामध्ये गुणवत्तेनुसार निवडीसाठी पात्र ठरण्यासाठी व परीक्षा शुल्कामधील सवलतीकरीता संबंधित जातीचे वैध कालावधीचे नॉन क्रिमीलेअर (लागू असल्यास) प्रमाणपत्र सादर करणे आवश्यक राहिल.

३.५.५.११. लेखनिक व अनुग्रह कालावधी :-

(एक) लक्षणीय दिव्यांगत्व असलेल्या उमेदवारांना परीक्षेच्यावेळी लेखनिक व इतर सोयी-सवलती उपलब्ध करून देण्यासंदर्भात शासनाकडून जारी करण्यात आलेल्या "लक्षणीय (Benchmark) दिव्यांग व्यक्तींच्याबाबत परीक्षा घेण्याबाबतची मार्गदर्शिका, २०२१ नुसार तसेच तदनंतर शासनाने वेळोवेळी निर्गमित केलेल्या आदेशानुसार कार्यवाही करण्यात येईल.

(दो) परीक्षेच्या वेळी लेखनिक व अनुग्रह कालावधीचा लाभ घेण्यास इच्छूक असलेल्या दिव्यांग उमेदवारांनी संचालनालयामार्फत प्रसिध्द करण्यात आलेल्या जाहिरातीस अनुसरून अर्ज सादर करण्यापूर्वी संचालनालयाच्या संकेतस्थळावर प्रसिध्द करण्यात आलेल्या दिव्यांग उमेदवारांकरीता मार्गदर्शक सूचनांचे अवलोकन करणे उमेदवारांच्या हिताचे राहिल.

३.५.६. माजी सैनिकांसाठीचे आरक्षण :-

३.५.६.१. माजी सैनिक उमेदवारांना शासन सेवेतील सरळसेवा भरतीच्या फक्त गट क संवर्गातील पदांकरीता १५% समांतर आरक्षण लागू आहे.

३.५.६.२. माजी सैनिकांसाठी आरक्षित पदावर राज्य शासनाच्या सेवेमध्ये गट-क मध्ये एकदा नियुक्ती झाल्यानंतर गट-क मध्ये तो धारण करित असलेल्या पदापेक्षा उच्च श्रेणी वा अन्य संवर्ग यातील नियुक्तीसाठी माजी सैनिक म्हणून राज्य शासनाच्या सेवेत असलेल्या आरक्षणाचा फायदा मिळणार नाही.

३.५.६.३. नागरी सेवेत रुजू होण्यापूर्वी जर एखाद्या माजी सैनिकाने राज्य शासनाच्या किंवा राज्य शासनाच्या नियंत्रणाखालील सर्व महामंडळे, मंडळे, प्राधिकरणे, नगर पालिका, महानगरपालिका, स्थानिक स्वराज्य संस्था, कंपनी, जिल्हा परिषदा, अन्य संस्था व इतर सर्व कार्यालये इत्यादी यामधील विविध पदांसाठी अर्ज केलेले असतील तर प्रथम नियुक्ती स्वीकारल्यानंतर इतर पदांसाठी (प्रथम नियुक्ती स्वीकारण्यापूर्वी ज्या विविध पदांसाठी अर्ज केलेला आहे, त्या पदांकरीता) त्याची निवड झाल्यास

नंतरच्या नियुक्तीसाठी तो माजी सैनिक, माजी सैनिकांसाठीच्या समांतर आरक्षणाचा लाभ घेऊ शकतो. तथापि, असा लाभ घेण्यासाठी खालील अटी लागू राहतील. :-

- (१) राज्य शासनाच्या (तसेच राज्य शासनाच्या नियंत्रणाखालील सर्व महामंडळे, मंडळे, प्राधिकरणे, नगर पालिका, महानगरपालिका, स्थानिक स्वराज्य संस्था, कंपन्या, जिल्हा परिषदा, अन्य संस्था व इतर सर्व कार्यालये इत्यादी यामधील) नागरी सेवेत प्रथमतः रुजू होताना, त्यावेळी त्याने ज्या विविध पदांसाठी अर्ज केलेले आहेत, त्याबाबतची दिनांकनिहाय सविस्तर माहिती स्वतःच्या स्वाक्षरीने लेखी स्वयंघोषणापत्राच्या स्वरूपात संबंधित नियुक्ती प्राधिकाऱ्यास देणे आवश्यक आहे.
- (२) वर (१) मध्ये नमूद केलेल्या स्वयंघोषणापत्रात माजी सैनिकाने, त्याने अर्ज केलेल्या ज्या विविध पदांचा उल्लेख आहे. केवळ त्या पदांपैकीच कोणत्याही पदांवर त्याची निवड झाल्यास, जर त्या सरळसेवा पदभरतीस माजी सैनिकासाठीच्या समांतर आरक्षणाचे तत्व लागू असेल, तरच त्यास माजी सैनिकासाठीच्या सवलतीचा फायदा घेता येईल. स्वयंघोषणापत्रात नमूद नसलेल्या पदांच्या बाबतीत त्यास सवलतीचा फायदा अनुज्ञेय राहणार नाही.
- (३) प्रथम नियुक्ती स्वीकारताना माजी सैनिकाने जर स्वयंघोषणापत्र दिलेले नसेल तर नंतरच्या नियुक्तीसाठी माजी सैनिकांच्या सवलतीचा लाभ मिळणार नाही.
- (४) माजी सैनिकांसाठी आरक्षित असलेल्या पदावर शिफारशीसाठी पात्र उमेदवार उपलब्ध न झाल्यास त्यांच्यासाठी आरक्षित असलेली पदे पुढील भरती वर्षात समाविष्ट करण्यात येतील, पुढील भरती वर्षातही पात्र उमेदवार उपलब्ध न झाल्यास सदर पदे संबंधित प्रवर्गातील गुणवत्ताक्रमानुसार अर्हताप्राप्त उमेदवारांमधून भरण्यात येतील.

३.५.६.४. वयोमर्यादा :-

- (१) माजी सैनिकासाठी शासन सेवेतील गट-क व गट-ड संवर्गातील नेमणुकीकरिता लागू असलेली विहित वयोमर्यादेतील सूट ही सदर उमेदवाराच्या सशस्त्र दलात झालेल्या सेवेइतका कालावधी अधिक तीन वर्षे इतकी राहिल.
- (२) दिव्यांग माजी सैनिकांसाठी 'गट-क' व 'गट-ड' संवर्गातील पदांसाठी नेमणुकीकरिता कमाल वयोमर्यादा वयाच्या ४५ वर्षापर्यंत राहिल.
- (३) बडतर्फीने, गैरवर्तणूक किंवा अकार्यक्षमता या कारणांसाठी अथवा सैनिकी सेवेसाठी शारीरिक क्षमता नसल्याने किंवा आजारपणामुळे सेवा संपुष्टात आलेले माजी सैनिक/आणीबाणी व अल्पसेवा राजादिष्ट अधिकारी वयोमर्यादेच्या सवलतीसाठी पात्र ठरणार नाहीत.
- (४) राज्य शासनाच्या सेवेमध्ये गट-क व गट-ड संवर्गामध्ये माजी सैनिकाची एकदा नियुक्ती झाल्यानंतर गट-क व गट-ड संवर्गामध्ये तो धारण करित असलेल्या पदापेक्षा उच्च श्रेणी वा अन्य संवर्ग यातील नियुक्तीसाठी माजी सैनिक म्हणून अनुज्ञेय ठरविण्यात आलेल्या वयोमर्यादेची सूट सदर नवीन नियुक्तीसाठी देखील अनुज्ञेय राहिल.

३.५.६.५. लाभार्थी/पात्र व्यक्ती :-

- (१) An "Ex-Serviceman" means a person,"
 - (i) Who has served in any rank whether as combatant or as non-combatant in the Regular Army, Navy and Air Force of the Indian Union, and
 - (a) who either has been retired or relieved or discharged from such service whether at his own request or being relieved by the employer after earning his or her pension; or

- (b) who has been relieved from such service on medical grounds attributable to military service or circumstances beyond his control and awarded medical or other disability pension; or
 - (c) Who has been released from such service as a result of reduction in establishment; or
 - (ii) who has been released from such service after completing the specific period of engagement, otherwise than at his own request or by way of dismissal, or discharge on account of misconduct or inefficiency and has been given a gratuity; and includes personnel of the Territorial Army, namely, pension holders for continuous embodied service or broken spells of qualifying service; or
 - (iii) personnel of the Army Postal Service who are part of Regular Army and retired from the Army Postal Service without reversion to their parent service with pension, or are released from the Army Postal Service on medical grounds attributable to or aggravated by military service or circumstances beyond their control and awarded medical or other disability pension; or
 - (iv) Personnel, who were on deputation in Army Postal Service for more than six months prior to the 14th April, 1949; or
 - (v) Gallantry award winners of the Armed forces including personnel of Territorial Army; or
 - (vi) Ex-recruits boarded out or relieved on medical ground and granted medical disability pension.
- (2) "Explanation - The persons serving in the Armed Forces of the Union, who on retirement from service, would come under the category of 'ex-servicemen', may be permitted to apply for re-employment one year before the completion of the specified terms of engagement and avail themselves of all concessions available to ex-servicemen but shall not be permitted to leave the uniform until they complete the specified term of engagement in the Armed Forces of the Union."

३.५.६.६. आवश्यक प्रमाणपत्र :-

(१) सैनिकी सेवेतून मुक्त केल्याबाबतचे प्रमाणपत्र:-

माजी सैनिकांसाठी असलेल्या वयोमर्यादा व आरक्षणाचा फायदा घेऊ इच्छिणाऱ्या उमेदवारांनी विहित नमुन्यात सक्षम प्राधिकाऱ्याने प्रदान केलेले प्रमाणपत्र सादर करणे आवश्यक आहे.

(२) जात प्रमाणपत्र व नॉन-क्रिमीलेयर प्रमाणपत्र:-

उमेदवार ज्या सामाजिक प्रवर्गामध्ये समाविष्ट होत असेल, त्या प्रवर्गासंबंधीचे जात प्रमाणपत्र तसेच वैध नॉन क्रिमी लेअर प्रमाणपत्र (लागू असल्यास) संबंधित जाहिरातीस अनुसरून करण्यात येणाऱ्या अर्जासोबत (लागू असल्यास परीक्षेच्या) सादर करणे आवश्यक आहे.

३.५.७. प्राविण्यप्राप्त खेळाडूंचे आरक्षण :-

३.५.७.१. खेळाडूंच्या आरक्षित पदांकरिता उमेदवार हा महाराष्ट्राचा सर्वसाधारण रहिवासी असावा व त्याला मराठी भाषेचे ज्ञान असणे आवश्यक आहे.

३.५.७.२. खेळाडू आरक्षणाकरिता नॉन क्रिमीलेअर प्रमाणपत्र सादर करण्याची अट लागू राहणार नाही.

- ३.५.७.३. खेळाडू आरक्षणाचा दावा करणाऱ्या उमेदवारांनी त्यांची प्रमाणपत्रे ते ज्या संवर्गासाठी अर्ज करित आहेत, त्याकरिता विहित दर्जाची आहेत काय तसेच खेळाचा कालावधी अर्ज स्वीकारण्याच्या अंतिम दिनांकापूर्वीचा आहे काय, याची अर्ज सादर करतानाच खातरजमा करून ती, उमेदवार ज्या विभागातील आहे, त्या विभागातील उप संचालक, क्रीडा व युवक सेवा, महाराष्ट्र राज्य यांच्या कडून प्रमाणित करून घ्यावीत. तरच त्यांना गुणवत्ता धारक पात्र खेळाडू आरक्षणाचा लाभ घेता येईल.
- ३.५.७.४. राज्य शासनाच्या सेवेत यापूर्वीच असलेल्या उमेदवारांना त्यांनी क्रीडा क्षेत्रात अधिक वरिष्ठ स्थान अथवा पदक प्राप्त केल्यास व ते शैक्षणिक अर्हता, वयोमर्यादा इत्यादी बाबींसह पात्र असल्यास वरिष्ठ जागेसाठी ते अर्ज करण्यास पात्र राहतील.
- ३.५.७.५. एखादा खेळाडू उमेदवार “अ” गटातील नेमणुकीसाठी पात्र असून त्याने ‘ब’ किंवा ‘क’ संवर्गातील पदासाठी अर्ज केल्यास त्याचा विचार करण्यात येईल. मात्र ड-गटासाठी पात्र उमेदवार, त्यांच्या वरिष्ठ गटासाठी अर्ज करण्यास पात्र राहणार नाही.
- ३.५.७.६. **क्रीडाविषयक अर्हता :-**

अ.क्र.	स्पर्धा प्रकार	पात्रताविषयक अटी	खेळविषयक पात्रता
भाग-पहिला	गट अ संवर्गातील पदाकरीता		
(एक)	अधिकृत आंतरराष्ट्रीय क्रीडा स्पर्धा-	या क्रीडा स्पर्धांना ऑलिम्पिक क्रीडा स्पर्धा, एशियन गेम्स, कॉमनवेल्थ गेम्स या स्पर्धांमध्ये समावेश असलेले खेळ व बुद्धीबळ तसेच कबड्डी, खो-खो व मल्लखांब हे देशी खेळच ५ % आरक्षणासाठी पात्र राहतील.	(१) वैयक्तिक स्पर्धा - महाराष्ट्राच्या खेळाडूने भारताचे प्रतिनिधीत्व करताना प्रथम, द्वितीय अथवा तृतीय स्थान / सुवर्ण, रौप्य किंवा कांस्य पदक मिळविणे आवश्यक / ग्रॅन्डमास्टर किताब अथवा ऑलिम्पिक क्रीडा स्पर्धेत सहभाग (२) सांघिक स्पर्धा - महाराष्ट्राच्या खेळाडूचा समावेश असलेल्या भारतीय संघाने प्रथम, , द्वितीय अथवा तृतीय स्थान / सुवर्ण, रौप्य किंवा कांस्य पदक मिळविणे आवश्यक
	(१) ऑलिम्पिक क्रीडा स्पर्धा		
	(२) एशियन गेम्स		
	(३) जागतिक क्रीडा स्पर्धा		
	(४) एशियन चॅम्पियनशीप		
	(५) कॉमनवेल्थ गेम्स		
	(६) कॉमनवेल्थ चॅम्पियनशीप		
	(७) युथ ऑलिम्पिक		
	(८) 'डमास्टर (बुद्धीबळ)		
(दोन)	जागतिक आंतरविद्यापीठ क्रीडा स्पर्धा-		
	जागतिक आंतरविद्यापीठ क्रीडा बोडाने आयोजित केलेले खेळ		
(तीन)	आंतरराष्ट्रीय शालेय महासंघाद्वारा आयोजित जागतिक शालेय क्रीडा स्पर्धा		
	आंतरराष्ट्रीय शालेय महासंघाद्वारे आयोजित केलेले खेळ		
(चार)	पॅरालिम्पिक आंतरराष्ट्रीय स्पर्धा -		
	(१) पॅरालिम्पिक गेम्स		
	(२) पंरा एशियन गेम्स		
	(३) वर्ल्ड पॉलिम्पिक गेम्स		
(पाच)	ग्रॅन्ड मास्टर किताब		
भाग दुसरा	गट-ब संवर्गातील पदाकरीता		
(एक)	गट-अ पदाकरीता विहित केलेली खेळ विषयक अर्हता धारण करणारा खेळाडू	या क्रीडा स्पर्धांना ऑलिम्पिक क्रीडा स्पर्धा, एशियन गेम्स,	(१) वैयक्तिक स्पर्धा- महाराष्ट्राच्या खेळाडूने भारताचे प्रतिनिधीत्व करताना / महाराष्ट्राचे /
(दोन)	(१) ज्युनियर वर्ल्ड चॅम्पियनशीप		

	(२)	युथ कॉमनवेल्थ गेम्स	कॉमनवेल्थ गेम्स या स्पर्धांमध्ये समावेश असलेले खेळ व बुध्दीबळ तसेच कबड्डी, खो-खो व मल्लखांब हे देशी खेळच आरक्षणासाठी पात्र राहतील	विद्यापीठाचे प्रतिनिधीत्व करताना प्रथम, द्वितीय अथवा तृतीय स्थान सुवर्ण, रौप्य किंवा कांस्य पदक मिळविणे आवश्यक / अथवा आंतरराष्ट्रीय किताब मिळविणे आवश्यक. (२) सांघिक स्पर्धा - महाराष्ट्राच्या खेळाडूचा समावेश असलेल्या भारतीय संघाने / महाराष्ट्राच्या / विद्यापीठाचे संघाने / प्रथम, द्वितीय अथवा तृतीय स्थान सुवर्ण, रौप्य किंवा कांस्य पदक मिळविणे आवश्यक / ऑलिम्पिक क्रीडा स्पर्धेत सहभाग.
	(३)	कनिष्ठ गटातील एशियन चॅम्पियनशीप		
	(४)	कनिष्ठ गटातील कॉमनवेल्थ चॅम्पियनशीप		
	(५)	आंतरराष्ट्रीय मास्टर स्पर्धा (बुद्धिबळ)		
(तीन)	राष्ट्रीय क्रीडा स्पर्धा (वरिष्ठ गट)			
	(१)	राष्ट्रीय क्रीडा स्पर्धा		
	(२)	अधिकृत राष्ट्रीय अजिंक्यपद स्पर्धा (वरिष्ठ गट)		
(चार)	राष्ट्रीय क्रीडा स्पर्धा (वरिष्ठ गट)			
	राष्ट्रीय ज्युनियर गट अजिंक्यपद स्पर्धा			
(पाच)	राष्ट्रीय शालेय क्रीडा स्पर्धा			
(सहा)	राष्ट्रीय ग्रामीण व महिला क्रीडा स्पर्धा			
(सात)	अखिल भारतीय आंतरविद्यापीठ क्रीडा स्पर्धा			
(आठ)	आंतरराष्ट्रीय मास्टर स्पर्धा			
(नऊ)	पॅरा ऑलिम्पिक राष्ट्रीय क्रीडा स्पर्धा			
	पॅरा ऑलिम्पिक राष्ट्रीय अजिंक्य पद स्पर्धा			
भाग-तिसरा	गट-क संवर्गातील पदाकरीता		सर्व क्रीडा स्पर्धा मधील खेळ हे ऑलिम्पिक क्रीडा स्पर्धा, एशियन गेम्स आणि कॉमनवेल्थ गेम्स मध्ये समावेश असलेले खेळ व बुध्दीबळ तसेच कबड्डी, खो-खो व मल्लखांब हे देशी खेळच खेळाडू आरक्षणासाठी पात्र असतील	(१) वैयक्तिक स्पर्धा - राष्ट्रीय स्तरावरील स्पर्धेमध्ये महाराष्ट्राचे / राज्य स्तरावर संबंधित विभाग / जिल्ह्याचे प्रतिनिधीत्व करून प्रथम, द्वितीय अथवा तृतीय स्थान सुवर्ण, रौप्य किंवा कांस्य पदक मिळविणे आवश्यक (२) सांघिक स्पर्धा - राष्ट्रीय स्तरावरील स्पर्धेमध्ये महाराष्ट्राचे / राज्य स्तरावर संबंधित विभाग / जिल्ह्याचे प्रतिनिधीत्व करून संघाने प्रथम, द्वितीय अथवा तृतीय स्थान सुवर्ण, रौप्य किंवा कांस्य पदक मिळविणे आवश्यक
(एक)	गट-अ व गट-ब या संवर्गातील पदाकरीता विहित केलेली खेळ विषयक अर्हता धारण करणारा खेळाडू			
(दोन)	राज्यस्तर क्रीडा स्पर्धा वरिष्ठ गट			
	राज्यस्तर वरिष्ठ गट अजिंक्यपद स्पर्धा			
(तीन)	राज्यस्तर कनिष्ठ क्रीडा स्पर्धा			
	राज्यस्तर कनिष्ठ गट अजिंक्यपद स्पर्धा			
(चार)	राज्यस्तर शालेय क्रीडा स्पर्धा			
(पाच)	राज्यस्तर ग्रामीण व महिला क्रीडा स्पर्धा			
(सहा)	राज्यस्तर आंतरविद्यापीठ स्पर्धा (अश्वमेध)			
(सात)	राज्यस्तर आदिवासी क्रीडा स्पर्धा			
(आठ)	राज्यस्तर पॅराऑलिम्पिक क्रीडा स्पर्धा			
(नऊ)	राज्यस्तर अपंग क्रीडा स्पर्धा			

३.५.७.७. संबंधित क्रीडा स्पर्धांमध्ये केवळ भाग/सहभाग घेतलेले खेळाडू उमेदवार गट-अ, गट-ब, गट-क संवर्गातील खेळाडूसाठी आरक्षित पदावरील निवडीसाठी पात्र नाहीत.

अ) समांतर आरक्षण हे कम्पीकृत (Compartmentalised) आरक्षण असल्याने त्यातील संवर्गातील बदल करता येणार नाही व आरक्षणाचा अनुशेष पुढे ओढता येणार नाही, तसेच भरतीच्या वर्षात त्या त्या प्रवर्गातील खेळाडू उमेदवार उपलब्ध झाले नाहीत तर सदर आरक्षण इतरत्र अदलाबदल न करता त्या त्या प्रवर्गातील बिगर खेळाडू उमेदवारांमार्फत भरण्यात येईल.

ब) खेळाडू आरक्षणाकरीता सामान्य प्रशासन विभागामार्फत विहित केलेले कार्यपध्दती व निकष वेळोवेळी निर्गमित होणाऱ्या आदेशानुसार कार्यवाही होईल.

३.५.७.८. वयोमर्यादेत सवलत:-

पात्र खेळाडू उमेदवारांना कमाल वयोमर्यादेमध्ये ५ वर्षांपर्यंत सूट देय ठरते. तथापि, कोणत्याही परिस्थितीत उच्च वयोमर्यादा ४३ वर्षे इतकीच राहिल.

शालेय शिक्षण व क्रीडा विभागाचे शासन निर्णय क्रमांक :- खेआक्ष-२९२३/प्र.क्र.५७/क्रीयुसे-२ दि. ०७ जून, २०२३ अन्वये राज्यातील प्राविण्यप्राप्त खेळाडूंना साठी दि. ०१ जुलै, २०१६ च्या शासन निर्णयात विहित केलेल्या कमाल वयोमर्यादेत दोन वर्षे इतकी शिथिलता देण्यात आली आहे. सरळसेवेने नियुक्तीसाठीच्या कमाल वयोमर्यादेत दि. ३१ डिसेंबर, २०२३ पर्यंत शिथिलता देण्यात येत आहे.

३.५.७.९. आवश्यक कागदपत्रे / प्रमाणपत्रे :-

(एक) जात प्रमाणपत्र :-

- (१) खेळाडूंनासाठी असलेल्या आरक्षणातून सरळसेवेने नेमलेल्या उमेदवार हा आरक्षणबिंदू नामावलीमध्ये त्या त्या प्रवर्गामध्ये गणला जाईल उदा. अनुसुचित जातीचे खेळाडू व्यक्ती ही अनुसुचित जातीच्या आरक्षणाच्या बिंदूवर गणली जाईल.
- (२) मागास प्रवर्गातील खेळाडू उमेदवार यांना त्यांच्या संबंधित सामाजिक प्रवर्गातील दाव्यांच्या अनुषंगाने जात प्रमाणपत्र (लागू असल्यास वैध नॉन क्रिमी लेअर प्रमाणपत्रासह) जाहिरातीस अनुसरून अर्ज सादर करताना अर्जासोबत (लागू असल्यास पूर्व परीक्षेच्या अर्जासोबत) सादर करणे आवश्यक आहे.

(दो) क्रीडाविषयक पुरावा :-

- (१) क्रीडा प्रमाणपत्र पडताळणी अहवाल प्रमाणपत्र उपलब्ध असल्यास
 - (अ) सादर परीक्षा/पदभरतीसाठी अर्जासोबत क्रीडा प्रमाणपत्र पडताळणी अहवालाची प्रत जोडणे आवश्यक आहे.
 - (२) क्रीडा प्रमाणपत्र पडताळणी अहवाल प्रमाणपत्र उपलब्ध नसल्यास
 - (अ) आयोजित परीक्षेसाठी अर्ज सादर करण्याच्या अंतिम दिनांकाआधी वास्तव्यास असलेल्या विभागातील उपसंचालक, क्रीडा व युवक सेवा यांचेकडे क्रीडा प्रमाणपत्र पडताळणीसाठी अर्ज सादर केलेला असणे बंधनकारक आहे.
 - (आ) उमेदवाराने कोणत्या विभागातील उपसंचालक, क्रीडा व युवक सेवा यांच्याकडे क्रीडा प्रमाणपत्र पडताळणीसाठी अर्ज सादर केला आहे, हे अर्जामध्ये नमूद करणे तसेच त्याची पोचपावती जोडणे/अपलोड करणे बंधनकारक आहे.
 - (३) शारीरिक चाचणी अथवा प्रमाणपत्र पडताळणीच्या कोणत्याही टप्प्यावर क्रीडा प्रमाणपत्राचा पडताळणी अहवाल सादर न केल्यास संबंधित उमेदवार खेळाडूंच्या आरक्षणासाठी तसेच वयोमर्यादेतील सवलतीकरीता पात्र असणार नाही.
 - (४) अर्जासोबत सक्षम क्रीडा प्राधिकरणाने निर्गमित केलेले क्रीडा प्रमाणपत्र पडताळणी अहवाल अथवा संबंधित प्राधिकरणाकडे क्रीडा प्रमाणपत्र पडताळणीकरीता केलेल्या अर्जाची पोचपावती सादर न केल्यास त्याच टप्प्यावर खेळाडू आरक्षणाचा दावा रद्द करण्यात येईल.

- (५) एखाद्या खेळाडूकडे एकापेक्षा जास्त खेळांची राज्य/राष्ट्रीय स्पर्धांची प्राविण्य प्रमाणपत्रे असू शकतील अशा खेळाडूने एकाच वेळेस सर्व प्रमाणपत्रे प्रमाणित करण्याकरीता संबंधित उपसंचालक यांच्याकडे सादर करणे गरजेचे आहे.
- (६) संबंधित पदाच्या भरतीसाठी सादर केलेल्या अर्जात खेळाडूने जे प्रमाणपत्र/प्रमाणपत्रे उपसंचालक, क्रीडा व युवक सेवा यांना पडताळणीसाठी सादर केली असल्याचा दावा केला असेल केवळ त्याच प्रमाणपत्राच्या पात्रतेचा अहवाल नियुक्तीच्या पुढील प्रयोजनार्थ गृहित धरला जाईल.
- (७) अन्य खेळातील आणि परीक्षेच्या अन्य कोणत्याही टप्प्यावर सादर करण्यात येणारे क्रीडा प्रमाणपत्र पडताळणी अहवाल कोणत्याही परिस्थितीत ग्राह्य धरण्यात येणार नाहीत.
- (८) क्रीडा प्रमाणपत्र पडताळणी अहवाल अथवा पोच पावती अर्जासोबत सादर न केल्यास उमेदवारास खेळाडूकरीताच्या आरक्षण व वयोमर्यादेचा लाभ मिळणार नाही.
- (९) भरतीप्रक्रियेकरीता कागदपत्र पडताळणी वेळी क्रीडा प्रमाणपत्र पडताळणी अहवाल सादर / अपलोड करणे अनिवार्य राहिल.
- (१०) गुणवत्ताधारक खेळाडू उमेदवाराकडे एकापेक्षा जास्त खेळविषयक प्रमाणित प्रमाणपत्रे असल्यास, त्याबाबतची नोंद उमेदवाराने त्याच्या प्रोफाइलमध्ये / अर्जामध्ये करण्यात यावी. तसेच अशा सर्व प्रमाणित प्रमाणपत्राची प्रत जोडावी / अपलोड करावी.
- (११) अर्जाद्वारे दावा न केलेल्या अन्य प्रमाणित क्रीडा प्रमाणपत्राचा विचार, नंतरच्या कोणत्याही टप्प्यावर कोणत्याही परिस्थितीत करण्यात येणार नाही.

३.५.८. अनाथ व्यक्तींचे आरक्षण :-

- ३.५.८.१. महिला व बाल विकास विभागाकडील शासन निर्णय क्र. अनाथ-२०२२/प्र.क्र.१२२/का-०३, दि. ०६ एप्रिल, २०२३ रोजीच्या शासन निर्णयानुसार खालील प्रमाणे अनाथ आरक्षण धोरण लागू करण्यात आलेले आहे.
 - (१) संस्थात्मक - ज्यांच्या वयाची १८ वर्षे पूर्ण होण्यापूर्वी त्यांच्या आई वडीलांचे निधन झाले आहे व ज्यांचे शासन मान्यता प्राप्त संस्थांमध्ये पालन पोषण झाले आहे (त्यांच्या नातेवाईकाची अथवा जातीची माहिती उपलब्ध असो किंवा नसो) अशा बालकांचा समावेश असेल.
(महिला व बाल विकास विभागांतर्गत बाल न्याय (मुलांची काळजी व संरक्षण) अधिनियम, २०१५ अन्वये कार्यरत बालकांच्या काळजी व संरक्षणाशी संबंधित संस्थांमध्ये तसेच महिला व बाल विकास विभागाव्यतिरिक्त अन्य विभागांकडून मान्यता प्रदान करण्यात आलेल्या अनाथालये अथवा तत्सदृश संस्थांमध्ये पालन पोषण झालेल्या अनाथांचा यामध्ये समावेश असेल.
 - (२) संस्थाबाह्य - या प्रवर्गामध्ये ज्यांच्या वयाची १८ वर्षे पूर्ण होण्यापूर्वी त्यांच्या आई वडीलांचे निधन झाले आहे आणि ज्यांचे शासन मान्यताप्राप्त संस्थांबाहेर / नातेवाईकाकडे संगोपन झालेले आहे अशा बालकांचा समावेश असेल.
- ३.५.८.२. अनाथांच्या आरक्षणाचा लाभ घेण्याकरीता उमेदवार महाराष्ट्राचा सर्वसाधारण रहिवासी (Domicile) असणे आवश्यक आहे.
- ३.५.८.३. महिला व बाल विकास विभागाकडून ज्या अनाथ मुलांना अनाथ प्रमाणपत्र देण्यात आलेली आहेत, अशी बालके आरक्षणासाठी पात्र राहतील. तथापि, ज्या अनाथ मुलांच्या आई-वडीलांचे निधन त्या मुलांच्या वयाची १८ वर्षे पूर्ण होण्यापूर्वी झाले असेल, अशाच बालकांना आरक्षण अनुज्ञेय राहिल.
- ३.५.८.४. अनाथ आरक्षणाची अंमलबजावणी दिव्यांगांच्या आरक्षणाप्रमाणे करण्यात येईल.

- ३.५.८.५. अनाथासाठी आरक्षित पदांची विभागणी “संस्थात्मक” व “संस्थाबाह्य” या प्रवर्गांमध्ये पुढीलप्रमाणे करण्यात येईल.
- i) अनाथ प्रवर्गासाठी उपलब्ध जागा समसंख्येत असल्यास “संस्थात्मक” व “संस्थाबाह्य” प्रवर्गास समप्रमाणात जागा वाटून देण्यात येतील.
- ii) अनाथ आरक्षण प्रवर्गासाठी उपलब्ध जागा विषम संख्येत असल्यास आधी जागांची समप्रमाणात विभागणी करून देण्यात येईल व उरलेले अधिकचे १ पद हे पहिल्या पदभरतीमध्ये “संस्थात्मक” प्रवर्गासाठी उपलब्ध करून देण्यात येईल.
- ३.५.८.६. अनाथांसाठी आरक्षित पदावर गुणवत्तेनुसार निवड झालेल्या उमेदवारांचा समावेश तो ज्या प्रवर्गाचा आहे, त्या प्रवर्गात करण्यात येईल.
- ३.५.८.७. भरती वर्षात पात्र अनाथ उमेदवार उपलब्ध न झाल्यास सदर आरक्षित जागेचा अनुशेष पुढील भरती वर्षासाठी ओढण्यात येईल. जर पुढील भरती वर्षातही पात्र अनाथ उमेदवार उपलब्ध न झाल्यास सदर पद अनाथांव्यतिरिक्त इतर उमेदवारांमधून गुणवत्तेनुसार भरण्यात येईल.
- ३.५.८.८. अनाथ आरक्षणाचा लाभ घेऊन शासन सेवेत रुजू होणाऱ्या उमेदवाराला अनाथ प्रमाणपत्र पडताळणीच्या अधीन राहून तात्पुरत्या स्वरूपात नियुक्ती देण्यात येईल. नियुक्ती पश्चात ६ महिन्यांच्या कालावधीत आयुक्त, महिला व बाल विकास, पुणे यांचेकडून अनाथ प्रमाणपत्राची पडताळणी करून घेण्यात येईल.
- ३.५.८.९. बालगृहात / अनाथालयात दाखल करण्यात येणाऱ्या काही अनाथ बालकांच्या शैक्षणिक प्रवेशावेळी त्यांची जात अंदाजे नमूद करण्यात येते. अशा अनाथांच्या जात प्रमाणपत्राची वैधता होऊ शकत नसल्यास सदर उमेदवाराचा समावेश पदभरतीनंतर खुल्या प्रवर्गात करण्यात येईल.
- ३.५.८.१०. वय :- अनाथ उमेदवारांना अनुसूचित जाती प्रवर्गातील उमेदवारांप्रमाणे उच्च वयोमर्यादेमध्ये पाच वर्षापर्यंतची सूट राहिल.
- ३.५.८.११. परीक्षा शुल्क:- अनाथ उमेदवारांना अनुसूचित जाती प्रवर्गातील उमेदवारांप्रमाणे परीक्षा शुल्कामध्ये सूट राहिल.
- ३.५.८.१२. **आवश्यक प्रमाणपत्र:-**
- (एक) अनाथ प्रमाणपत्र:-
विभागीय उपायुक्त, महिला व बालविकास यांच्याकडून वितरित करण्यात आलेले विहित नमुन्यातील “संस्थात्मक” किंवा “संस्थाबाह्य” अनाथ प्रमाणपत्र परीक्षेच्या अर्जासोबत सादर / अपलोड करणे आवश्यक आहे.
- (दो) दि. ०६ एप्रिल, २०२३ रोजीचा शासन निर्णय अमलात येण्यापूर्वी ज्या पात्र अनाथांना महिला व बालविकास विभागामार्फत “अ” व “ब” प्रवर्गाचे अनाथ प्रमाणपत्र निर्गमित करण्यात आलेले आहे त्यांना “संस्थात्मक” प्रवर्गातील अनाथ समजण्यात येईल. पूर्वीच्या “क” प्रवर्गाचे प्रमाणपत्र निर्गमित करण्यात आलेल्या अनाथांना “संस्थाबाह्य” प्रवर्गातील अनाथ समजण्यात येईल.
- (तीन) वय, अधिवास व राष्ट्रीयत्व प्रमाणपत्र / अधिवास प्रमाणपत्र:-
सक्षम प्राधिकाऱ्याकडून वितरित करण्यात आलेले विहित नमुन्यातील अधिवास प्रमाणपत्र परीक्षेच्या अर्जासोबत सादर / अपलोड करणे आवश्यक आहे.

३.५.९. **प्रकल्पग्रस्तांचे आरक्षण :-**

३.५.९.१. प्रकल्पग्रस्तांकरीता शासन सेवेतील सरळसेवा भरतीच्या फक्त गट क संवर्गातील पदांकरीता ५% समांतर आरक्षण लागू आहे सदर आरक्षण सामाजिक प्रवर्गातर्गत कम्पीकृत आहे.

३.५.९.२. लाभार्थी:-

- (१) केंद्र शासन किंवा राज्य शासन यांनी हाती घेतलेल्या पाटबंधारे, बीज अथवा इतर कोणत्याही प्रकल्पामुळे ज्या व्यक्तीचे घर आणि/अथवा जमीन पूर्णतः किंवा अंशतः संपादण्यात आली असेल, अशा व्यक्ती किंवा प्रकल्पग्रस्त व्यक्तीवर अवलंबून असणारी व्यक्ती.
- (२) प्रकल्पग्रस्त व्यक्तीवर अवलंबून असणाऱ्या व्यक्तीमध्ये प्रकल्पग्रस्त व्यक्तीचा पती अथवा पत्नी, अज्ञान मुलगे, अविवाहीत मुली, अज्ञान भाऊ किंवा बहिणी, आई व वडील अविवाहीत नात, नातू, सून यांचा समावेश होतो.
- (३) प्रकल्पग्रस्तांकरीतांच्या आरक्षणाचा लाभ कुटुंबातील फक्त एकाच व्यक्तीस अनुज्ञेय आहे. तथापि, ज्या प्रकल्पासाठी भूसंपादनाची कार्यवाही १ जून १९६५ पूर्वी सुरु करण्यात आली. त्यामुळे ज्या व्यक्ती प्रकल्पग्रस्त झाल्या, अशा प्रकल्पग्रस्त व्यक्तींच्या कुटुंबातील जास्तीत जास्त दोन व्यक्तींना प्रकल्पग्रस्तांचे लाभ अनुज्ञेय ठरतात.

३.५.९.३. वय:- उच्च वयोमर्यादा वयाच्या ४५ वर्षापर्यंत.

३.५.९.४. परीक्षा शुल्क:- संबंधित सामाजिक प्रवर्गाप्रमाणे परीक्षा शुल्क अनुज्ञेय राहिल.

३.५.९.५. आवश्यक प्रमाणपत्र:-

(एक) प्रकल्पग्रस्त दाखला/प्रमाणपत्र:-

संबंधित जिल्हाधिकारी किंवा त्यांच्या वतीने संबंधित पुनर्वसन अधिकारी यांनी प्रकल्पग्रस्त व्यक्तीला अथवा प्रकल्पग्रस्त व्यक्तीच्या कुटुंबातील तिच्यावर अवलंबून असणाऱ्या व्यक्तीला नोकरीविषयक सवलतीच्या संदर्भात दिलेला दाखला/प्रमाणपत्र परीक्षेच्या अर्जासोबत सादर/अपलोड करणे आवश्यक आहे.

(दो) वय अधिवास व राष्ट्रीयत्व प्रमाणपत्र / अधिवास प्रमाणपत्र:-

सक्षम प्राधिकाऱ्याकडून वितरित करण्यात आलेले विहित नमुन्यातील अधिवास प्रमाणपत्र परीक्षेच्या अर्जासोबत सादर / अपलोड करणे आवश्यक आहे.

३.५.१०. भूकंपग्रस्तांचे आरक्षण:-

३.५.१०.१. भूकंपग्रस्तांकरीता शासन सेवेतील सरळसेवा भरतीच्या फक्त गट-क संवर्गातील पदांकरीता २% समांतर आरक्षण लागू आहे. सदर आरक्षण सामाजिक प्रवर्गातर्गत कम्पीकृत आहे.

३.५.१०.२. लाभार्थी:-

(२) भूकंपग्रस्त कुटुंब:-

(एक) लातूर व उस्मानाबाद जिल्ह्यातील जी ५२ गावे पूर्णपणे उद्ध्वस्त झाली आहेत त्यातील कुटुंबे

(दो) ज्यांची घरे पूर्णतः उद्ध्वस्त झाली आहेत

(तीन) ज्यांच्या व्यवसायाची जागा अथवा व्यवसाय पूर्णपणे उद्ध्वस्त झाले असल्याने जगण्याचे साधन नष्ट झाले आहे.

(३) भूकंपग्रस्त कुटुंबामध्ये पती/पत्नी/मुलगा व अविवाहीत मुलगी. कुटुंबात राहणारे व कुटुंबप्रमुखावर अवलंबून असणारे भाऊ व बहिण, नातू आणि सून, नातूची पत्नी, नात, पणतू, पणतूची पत्नी व पणती, खापर पणतू, खापर पणतूची पत्नी व खापर पणती यांना भूकंपग्रस्तांच्या आरक्षणाचे लाभ अनुज्ञेय आहेत.

(४) भूकंपग्रस्तांकरीतांच्या आरक्षणाचा लाभ कुटुंबातील फक्त एकाच व्यक्तीस अनुज्ञेय आहे.

३.५.१०.३. वय:- उच्च वयोमर्यादा वयाच्या ४५ वर्षांपर्यंत शिथिलयम राहिल.

३.५.१०.४. परीक्षा शुल्क:- संबंधित सामाजिक प्रवर्गाप्रमाणे परीक्षा शुल्क अनुज्ञेय राहिल.

३.५.१०.५. आवश्यक प्रमाणपत्र:-

(एक) भूकंपग्रस्त दाखला/प्रमाणपत्र :-

संबंधित जिल्हाधिकारी यांनी वितरित केलेला भूकंपग्रस्त असल्याचा दाखला/प्रमाणपत्र पूर्व परिक्षेच्या अर्जासोबत सादर/अपलोड करणे आवश्यक आहे.

(दो) वय, अधिवास व राष्ट्रीयत्व प्रमाणपत्र / अधिवास प्रमाणपत्र:-

सक्षम प्राधिकाऱ्याकडून वितरित करण्यात आलेले विहित नमुन्यातील अधिवास प्रमाणपत्र पूर्व परीक्षेच्या अर्जासोबत सादर/अपलोड करणे आवश्यक आहे.

३.५.१०.६. भूकंपग्रस्तांकरीता आरक्षित पदावरील निवडीकरीता पात्र उमेदवार न मिळाल्यास सदर पदावर प्रकल्पग्रस्त व्यक्तीची गुणवत्तेनुसार निवड करण्यात येते.

३.५.११. पदवीधर अंशकालीन कर्मचारी यांचे आरक्षण :-

३.५.११.१. पदवीधर अंशकालीन कर्मचारी यांचेकरीता शासन सेवेतील सरळसेवा भरतीच्या फक्त गट-क संवर्गातील पदांकरीता १०% समांतर आरक्षण लागू आहे. सदर आरक्षण सामाजिक प्रवर्गातर्गत कर्णीकृत आहे.

३.५.११.२. लाभार्थी:-

सुशिक्षित बेरोजगारांना अर्थसहाय्य या योजनेतर्गत शासकीय कार्यालयामध्ये तीन वर्षांपर्यंत दरमहा मानधनावर काम केलेल्या व रोजगार मार्गदर्शन केंद्रामध्ये या अनुभवाची नोंद केलेल्या पदवीधर अंशकालीन उमेदवारांना आरक्षणाचे लाभ अनुज्ञेय आहेत.

३.५.११.३. वय :- उच्च वयोमर्यादा वयाच्या ५५ वर्षांपर्यंत शिथिलथम राहिल.

३.५.११.४. परीक्षा शुल्क :- संबंधित सामाजिक प्रवर्गाप्रमाणे परीक्षा शुल्क अनुज्ञेय राहिल.

३.५.११.५. आवश्यक प्रमाणपत्र:-

(एक) अनुभव प्रमाणपत्र :-

संबंधित तहसीलदार यांनी वितरित केलेला अनुभवाचा दाखला/प्रमाणपत्र परीक्षेच्या अर्जासोबत सादर / अपलोड करणे आवश्यक

(दो) वय, अधिवास व राष्ट्रीयत्व प्रमाणपत्र / अधिवास प्रमाणपत्र:-

सक्षम प्राधिकाऱ्याकडून वितरित करण्यात आलेले विहित नमुन्यातील अधिवास प्रमाणपत्र पूर्व परीक्षेच्या अर्जासोबत सादर / अपलोड करणे आवश्यक आहे.

३.५.११.६. पदवीधर अंशकालीन कर्मचाऱ्यांकरीता आरक्षित पदावरील निवडीकरीता पात्र उमेदवार न मिळाल्यास सदर पदावर सर्वसाधारण उमेदवाराची गुणवत्तेनुसार निवड करण्यात येते.

३.६. महाराष्ट्र-कर्नाटक सीमा भागातील उमेदवारांसंदर्भातील तरतुदी.

३.६.१. महाराष्ट्र शासनाने दावा सांगितलेल्या ८६५ गावातील मराठी भाषिक उमेदवार संबंधित पदाच्या सेवा प्रवेश नियमातील सर्व अटींची पूर्तता करीत असल्यास, ते महाराष्ट्र शासनाच्या सेवेतील पदांवर नियुक्तीसाठी अर्ज करण्यास व गुणानुक्रमे निवड होत असल्यास सदर पदांवर नेमणूकीसाठी पात्र असतील.

३.६.२. ज्या पदांकरीता महाराष्ट्रातील किमान १५ वर्षे वास्तव्याची अट विहित करण्यात आली असेल त्या पदांसाठी महाराष्ट्र शासनाने दावा सांगितलेल्या ८६५ गावातील वास्तव्य विचारात घेण्यात येईल. तथापि, उमेदवार सदर ८६५ गावांमध्ये वास्तव्यास असल्याबाबतचा त्यांचा वास्तव्याच्या सक्षम प्राधिकाऱ्यांचा विहित नमुन्यातील दाखला सादर करणे अनिवार्य राहिल.

३.६.३. सदर उमेदवार अराखीव-सर्वसाधारण पदावरील निवडीकरीता पात्र असतील. अराखीव सर्वसाधारण पदे सोडून इतर कोणत्याही आरक्षित पदावरील निवडीकरीता सदर उमेदवार पात्र ठरत नाहीत.

प्रकरण क्रमांक - चार

कागदपत्रे / पुरावा

४.१ अर्जाद्वारे संचालनालयाकडे केलेल्या विविध दाव्याच्या पृष्ठयर्थ विहित टप्प्यावर प्रमाणपत्र पडताळणीच्या वेळी उमेदवारांनी पात्रतेसंदर्भात खालीलप्रमाणे कागदपत्रे सादर करणे आवश्यक आहे :-

४.१.१. वयाचा पुरावा (खालीलपैकी कोणताही एक पुरावा) :-

- (१) मॅट्रिकचे प्रमाणपत्र / माध्यमिक शालांत प्रमाणपत्र
- (२) विहित नमुन्यातील सक्षम प्राधिकाऱ्याने प्रदान केलेले वयाचे प्रमाणपत्र
- (३) शासनाच्या स्थायी सेवेतील उमेदवारांच्या बाबतीत उपरोल्लेखित प्रमाणपत्र किंवा त्यांच्या सेवा अभिलेख्यात नोंदविलेला त्यांचा जन्म दिनांक नमूद करणाऱ्या सेवा अभिलेख्यातील उताऱ्याची प्रमाणित प्रत
- (४) जन्म दिनांक नमूद असलेला शाळा/महाविद्यालय सोडल्याचा दाखला.
- (५) नगरपालिका/महानगरपालिका/ग्रामपंचायतीचा जन्म दाखला.
- (६) उमेदवार शासकीय/निमशासकीय स्थायी सेवेत आहे, ही बाब अर्जामध्ये स्पष्टपणे नमूद केली असेल, तरच प्रमाणित उताऱ्याच्या प्रती स्वीकारण्यात येतील.

४.१.२. शैक्षणिक अर्हता इत्यादीचा पुरावा :-

- (१) माध्यमिक शालांत प्रमाणपत्र (एस.एस.सी.) परीक्षेच्या किंवा एखाद्या तत्सम परीक्षेच्या बाबतीत, संबंधित मंडळाचे प्रमाणपत्र, अशा प्रमाणपत्राऐवजी शाळेच्या किंवा महाविद्यालयाच्या प्राधिकाऱ्यांनी दिलेले प्रमाणपत्र स्वीकारण्यात येणार नाही.
- (२) उत्तीर्ण केलेल्या पदवी परीक्षांच्या किंवा पदविका परीक्षांच्या बाबतीत प्रत्येक परीक्षेचे विद्यापीठाने/सक्षम प्राधिकाऱ्याने औपचारिकरित्या प्रदान केलेले प्रमाणपत्र सादर करावे.
- (३) पदवी परीक्षा ही पात्रता आवश्यक असलेल्या आणि तांत्रिक अथवा व्यावसायिक कामाचा अनुभव आवश्यक ठरविलेला नसलेल्या पदांच्या बाबतीत १५ वर्षे सेवा झालेल्या माजी सैनिकांनी एस.एस.सी. उत्तीर्ण असल्याचे किंवा इंडियन आर्मी स्पेशल सर्टिफिकेट ऑफ एज्युकेशन अथवा तत्सम प्रमाणपत्र सादर करणे आवश्यक आहे.
- (४) नगरपरिषद/नगरपंचायत कर्मचाऱ्यांसाठी २५% राखीव असलेल्या महाराष्ट्र नगरपरिषद अग्निशमन सेवा संवर्गातील श्रेणी-क मधील पदाकरीता सामान्य प्रशासन विभागाकडील शासन निर्णय क्रमांक आरजीडी-१५११/प्र.क्र.८९/१३, दि. २० मे, २०११ नुसार महाराष्ट्र राज्य शिक्षण मंडळाची माध्यमिक व उच्च माध्यमिक शालांत परीक्षा उत्तीर्ण नसलेला मात्र, यशवंतराव चव्हाण मुक्त विद्यापीठाची पूर्व परीक्षा उत्तीर्ण होऊन पदवी परीक्षेचे प्रथम वर्ष उत्तीर्ण झालेला वा यशवंतराव चव्हाण मुक्त विद्यापीठातून पदवी धारण केलेला उमेदवार पात्र समजण्यात येईल.
- (५) गुणांऐवजी श्रेणी पध्दत असल्यास गुणपत्रकासोबत श्रेणीची यादी सादर करणे आवश्यक राहिल.
- (६) जेथे पदवीकरीता CGPA/SGPA or Letter Grade देण्यात येते, तेथे संबंधित विद्यापीठ/संस्थेच्या निकषानुसार शोकडा गुण नमूद करावेत. गुणांची टक्केवारी पूर्णांकात रुपांतरित करू नये (उदा. ५४.५०% असतील तर ५५% नमूद करू नये).

४.१.३. मागासवर्गीय उमेदवार असल्याबद्दल पुरावा :-

- (१) राज्य शासनाने भरती करण्याच्या प्रयोजनार्थ अनुसूचित जमाती म्हणून मान्यता दिलेल्या जमातीपैकी असल्याचा दावा करणाऱ्या अथवा अनुसूचित जातीमधील धर्मातरीत बौध्द असल्याचा दावा केलेल्या उमेदवारांनी सक्षम प्राधिकाऱ्याने प्रदान केलेले विहित नमुन्यातील जातीविषयक प्रमाणपत्र.
- (२) विमुक्त जाती (अ), भटक्या जमाती (ब), विशेष मागास प्रवर्ग, भटक्या जमाती (क), भटक्या जमाती (ड) तसेच इतर मागास प्रवर्ग म्हणून मान्यता दिलेल्या जाती / जमातीपैकी एखाद्या गटाचा असल्याचा दावा करणाऱ्या उमेदवारांनी शासनाकडून वेळोवेळी जारी केलेल्या आदेशानुसार विहित नमुन्यातील सक्षम प्राधिकाऱ्याने प्रदान केलेले जातीविषयक प्रमाणपत्राची प्रत सादर करणे आवश्यक राहिल.

४.१.४. नॉन-क्रिमीलेअर प्रमाणपत्र :-

- (१) राज्य शासनाकडून वेळोवेळी जारी करण्यात आलेल्या आदेशानुसार सक्षम प्राधिकाऱ्याने प्रदान केलेले विहित नमुन्यातील प्रमाणपत्र सादर करणे आवश्यक workआहे.
- (२) नॉन-क्रिमीलेअर प्रमाणपत्राच्या पहिल्या तीनही परिच्छेदात उमेदवाराचे स्वतःचे नाव नमूद केलेले असणे आवश्यक आहे.
- (३) मागासवर्गीय विवाहित महिलांच्या बाबतीत पूर्वाश्रमीच्या नावाने जातीचे व नॉन-क्रिमीलेअरचे प्रमाणपत्र सादर करणे आवश्यक राहिल.
- (४) विशेष कार्यकारी अधिकारी किंवा मानसेवी दंडाधिकारी असलेल्या अथवा सक्षम प्राधिकारी नसलेल्या अन्य कोणत्याही व्यक्तीने दिलेले जातीचे व नॉन-क्रिमीलेअरचे प्रमाणपत्र कोणत्याही परिस्थितीत स्वीकारले जाणार नाही.
- (५) शासन परिपत्रक, सामाजिक न्याय व विशेष सहाय्य विभाग, क्रमांक सीबीसी-२०१२/प्र.क्र.१८२/विजाभज-१, दिनांक २५ मार्च, २०१३ अन्वये विहित कार्यपध्दतीनुसार तसेच शासन परिपत्रक क्र. संकीर्ण-२०२३/प्र.क्र.७६/मावक, दि. ०९ मार्च, २०२३ रोजीच्या शासन निर्णयानुसार संबंधित उमेदवार उन्नत व प्रगत व्यक्ती/गटामध्ये मोडत नसल्याबाबतची पडताळणी करण्यासाठी अर्ज दाखल करावयाची/स्विकारण्याची अंतिम तारीख असेल त्या वित्तीय वर्षातील उमेदवाराचे नॉन-क्रिमीलेअर प्रमाणपत्र गृहित धरण्यात येईल.
- (६) शासन परिपत्रक, सामाजिक न्याय व विशेष सहाय्य विभाग, क्रमांक सीबीसी-२०१२/प्र.क्र.१८२/विजाभज-१, दिनांक १७ ऑगस्ट, २०१३ अन्वये जारी करण्यात आलेल्या आदेशानुसार उन्नत व प्रगत व्यक्ती/गट यामध्ये मोडत नसल्याचे नॉन-क्रिमीलेअर प्रमाणपत्राच्या वैधतेचा कालावधी विचारात घेण्यात येईल.

४.१.५. मराठी भाषेचे ज्ञान असल्याचा पुरावा :-

- (१) माध्यमिक शालांत प्रमाणपत्र परीक्षा किंवा मॅट्रिक किंवा विद्यापीठीय उच्च परीक्षा संबंधित भाषा विषय घेऊन उत्तीर्ण असल्याबाबतचे प्रमाणपत्र अथवा
- (२) उमेदवार उत्तम रितीने मराठी भाषा वाचू, लिहू आणि बोलू शकतो अशा आशयाचे संविधिक विद्यापीठाशी संलग्न असलेल्या महाविद्यालयातील किंवा पदव्युत्तर संस्थेतील भाषा शिक्षकाने दिलेले आणि महाविद्यालयाच्या किंवा संस्थेच्या प्राचार्यांनी प्रतिस्वाक्षरीत केलेले प्रमाणपत्र.

४.१.६. दिव्यांग व्यक्ती असल्याचा पुरावा :-

- दिव्यांग व्यक्तीसाठी असलेल्या आरक्षणाचा तसेच वयोमर्यादेतील सवलतीच्या लाभासाठी शासन निर्णय, सार्वजनिक आरोग्य विभाग अप्रवि-२०१५/प्र.क्र.४६/आरोग्य-६, दिनांक १४ सप्टेंबर, २०१८ अन्वये विहित करण्यात आलेल्या कार्यपध्दतीनुसार www.swavilambancard.gov.in अथवा SADAM या संगणकीय

प्रणालीद्वारे वितरित करण्यात आलेले किमान ४०% कायमस्वरूपी दिव्यांगत्व असल्याबाबतचे विहित नमुन्यातील प्रमाणपत्र सादर करणे आवश्यक आहे.

४.१.७. माजी सैनिक असल्याचा पुरावा :-

(१) माजी सैनिकांसाठी असलेल्या सवलतीचा वयोमर्यादेचा फायदा घेऊ इच्छिणाऱ्या उमेदवारांनी विहित नमुन्यात (लागू असेल त्याप्रमाणे) सक्षम प्राधिकाऱ्याने प्रदान केलेले प्रमाणपत्र सादर करणे आवश्यक आहे.

(२) माजी सैनिक उमेदवाराने विमुक्त जाती, भटक्या जमाती, इतर मागासवर्ग आणि विशेष मागास प्रवर्गातील पद भरतीसाठी आरक्षणाचा लाभ घेण्यासाठी अर्ज कला असेल तर संबंधित प्रवर्गातील उमेदवारांप्रमाणे माजी सैनिकांना देखील उन्नत व प्रगत गटात मोडत नसल्याचे प्रमाणपत्र सादर करणे आवश्यक राहिल.

४.१.८. महिला आरक्षणासाठी पात्र असल्याचा पुरावा :-

मागास प्रवर्गातील महिलांसाठी आरक्षित पदाकरीता दावा करणाऱ्या उमेदवारांनी महिला आरक्षणाचा लाभ घ्यावयाचा असल्यास त्यांनी अर्जांमध्ये न चुकता महाराष्ट्राचे अधिवासी (Domicile) असल्याबाबत तसेच नॉन-क्रिनीलेअरमध्ये मोडत असल्याबाबत (अनुसूचित जाती, अनुसूचित जमाती व आर्थिकदृष्ट्या दुर्बल घटक वगळून) स्पष्टपणे दावा करणे आवश्यक आहे.

४.१.९. खेळाडूसाठीच्या आरक्षणाकरिता पात्र असल्याचा पुरावा :-

प्राविण्यप्राप्त खेळाडूसाठी आरक्षित पदावर दावा करणाऱ्या उमेदवारांनी सक्षम प्राधिकाऱ्यांनी प्रदान केलेले विहित नमुन्यातील खेळाचे प्रमाणपत्र व प्रमाणपत्र पडताळणी अहवाल सादर करणे आवश्यक राहिल.

४.१.१०. अनाथ असल्याचा पुरावा :-

विभागीय उपायुक्त, महिला व बालविकास यांच्याकडून वितरित करण्यात आलेले विहित नमुन्यातील अनाथ प्रमाणपत्र सादर करणे आवश्यक राहिल.

४.१.११. प्रकल्पग्रस्त असल्याचा पुरावा :-

संबंधित जिल्हाधिकारी किंवा त्यांच्या वतीने संबंधित पुनर्वसन अधिकारी यांनी प्रकल्पग्रस्त व्यक्तीला अथवा प्रकल्पग्रस्त व्यक्तीच्या कुटुंबातील तिच्यावर अवलंबून असणाऱ्या व्यक्तीला नोकरीविषयक सवलतीच्या संदर्भात दिलेला दाखला/प्रमाणपत्र सादर करणे आवश्यक आहे.

४.१.१२. भूकंपग्रस्त असल्याचा पुरावा :-

संबंधित जिल्हाधिकारी यांनी वितरित केलेला भूकंपग्रस्त असल्याचा दाखला/प्रमाणपत्र परीक्षेच्या अर्जासोबत सादर/अपलोड करणे आवश्यक आहे.

४.१.१३. पदवीधर अंशकालीन कर्मचारी असल्याचा पुरावा :-

संबंधित तहसीलदार यांनी वितरित केलेला अनुभवाचा दाखला/प्रमाणपत्र परीक्षेच्या अर्जासोबत सादर/अपलोड करणे आवश्यक आहे.

४.१.१४. विवाहित स्त्रियांच्या नावात बदल झाल्याचा पुरावा :-

विवाहित स्त्रियांना विवाह निबंधक यांनी दिलेला दाखला किंवा नांवात बदल झाल्यासंबंधी अधिसूचित केलेले राजपत्र किंवा राजपत्रित अधिकारी यांच्याकडून नांवात बदल झाल्यासंबंधीचा दाखला सादर करणे आवश्यक आहे.

४.१.१५. लहान कुटुंबाचे प्रतिज्ञापन :-

(१) विहित नमुन्यानुसार स्टॅप पेपर नसलेल्या साध्या कागदावर टंकलिखित करून प्रतिज्ञापन सादर करावे.

(२) विहित नमुन्यातील प्रमाणपत्र पडताळणीच्या कोणत्याही टप्प्यावर फक्त विवाहित उमेदवारांनीच सादर करणे आवश्यक आहे.

४.१.१६. अनुभवाचा पुरावा :-

(१) जाहिरातीत नमूद केलेल्या विहित प्रकारचा व अर्जांमध्ये दावा केलेला अनुभव असल्याबद्दलचे दिनांकासह कार्यालयाच्या नाममुद्रित पत्रावर (Letter Head) विहित नमुन्यामध्ये अनुभवाचे प्रमाणपत्र सादर करणे आवश्यक आहे.

(२) अनुभव प्रमाणपत्र संचालनालयाकडून निश्चित करण्यात आलेल्या विहित नमुन्यामध्येच सादर करणे अनिवार्य आहे.

४.१.१७. ओळखपत्राबाबत :-

परीक्षा, शारीरिक चाचणी अथवा प्रमाणपत्र तपासणीच्यावेळी स्वतःच्या ओळखीच्या पुराव्यासाठी स्वतःचे आधार कार्ड, आधार पीव्हीसी कार्ड, निवडणूक आयोगाचे ओळखपत्र, पासपोर्ट, पॅनकार्ड किंवा फक्त स्मार्ट कार्ड प्रकारचे ड्रायव्हिंग लायसन्स यापैकी किमान कोणतेही एक ओळखपत्र व त्याची एक छायांकित प्रत सोबत आणणे अनिवार्य आहे.

४.१.१८. प्रमाणपत्राचे नमुने :-

(१) शासनाकडून वेळोवेळी जारी करण्यात येणाऱ्या सर्वसाधारण आदेशानुसार विहित करण्यात येणारे प्रमाणपत्राचे नमुने संबंधित दाव्यासाठी आधारभूत मानण्यात येतील.

(२) विहित प्रमाणपत्राचे नमुने संचालनालयाच्या संकेतस्थळावर उपलब्ध आहेत.

(३) संबंधित जाहिरातीस अनुसरून अर्ज स्वीकारण्याच्या अंतिम दिनांकास वैध असलेली व त्यापूर्वी संबंधित सक्षम प्राधिकाऱ्यांकडून निर्गमित झालेली प्रमाणपत्रे पडताळणी करण्यासाठी ग्राह्य धरण्यात येतील.

४.२. महत्वाची सूचना :-

४.२.१. उपरोक्त कागदपत्रांव्यतिरिक्त इतर कोणतीही अनावश्यक व अतिरिक्त कागदपत्रे पडताळणीच्या वेळी सादर करू नयेत.

४.२.२. गुणपत्रिका अथवा सर्व प्रकारच्या प्रमाणपत्रांच्या पाठीमागील मजकूरसुद्धा छायांकित (Copied) केला पाहिजे.

४.२.३. प्रमाणपत्रे इंग्रजी अथवा मराठी व्यतिरिक्त इतर भाषेत असतील तर त्यांच्या छायांकित प्रतीसोबत अधिकृत भाषांतर (Authentic Translation) जोडणे आवश्यक आहे.

४.२.४. संचालनालयाच्या धोरणानुसार पात्र ठरणान्या उमेदवारांच्या कागदपत्रांच्या पडताळणीच्या आधारे उमेदवारांची संबंधित पदासाठी पात्रता तपासण्यात येईल.

४.२.५. पात्रता/सवलतीसंदर्भात अर्जांमध्ये निर्विवादपणे दावा केलेला असणे (Claimed) आवश्यक आहे. अर्जांमध्ये केलेल्या प्रत्येक दाव्याच्या पृष्ठार्थ आवश्यक कागदपत्रांची पूर्तता केल्याशिवाय पात्रता/सवलत देय होणार नाही अथवा उमेदवारी अंतिम समजण्यात येणार नाही.

४.२.६. पात्रतेसंदर्भातील मूळ प्रमाणपत्राच्या पडताळणीनंतर संबंधित प्रमाणपत्रांच्या दोन स्व-स्वाक्षांकीत छायांकित प्रती (Self Attested Zerox Copies) प्रमाणपत्र पडताळणीच्या वेळी सादर करणे आवश्यक आहे.

४.२.७. एखाद्या विशिष्ट प्रकरणी कोणतेही मूळ प्रमाणपत्र पडताळणीच्या वेळी सादर करण्यास अधिक कालावधी लागण्याची शक्यता असल्यास, विहित दिनांकाच्या किमान ७ दिवस अगोदर संचालनालयास मिळेल अशा रितीने समर्थनीय कारणासह लेखी विनंती करणे आवश्यक राहिल. लेखी विनंतीचा गुणवत्तेवर विचार करून प्रकरणपरते तसेच अपवादात्मक परिस्थितीतच अशी विनंती मान्य करण्याबाबत संचालनालयाकडून विचार

करण्यात येईल. अशा प्रकरणी विनंती गुणवत्तेवर मान्य झाल्यासच शारीरिक चाचणी अथवा निवडीसाठी विचार करण्यात येईल.

- ४.२.८. अर्जांमधील प्रत्येक दाव्यांच्या अनुषंगाने वरीलप्रमाणे विहित नमुन्यातील संबंधित कागदपत्रे सादर करणे अनिवार्य असून संचालनालयाच्या सूचनानुसार नसेल तर अन्य कोणत्याही प्रकारची कागदपत्रे/पुरावा स्वीकारण्यात येणार नाही.
- ४.२.९. कोणत्याही दाव्यांच्या अनुषंगाने संचालनालयाकडे केलेल्या दाव्यांच्या अनुषंगाने सादर करण्यात आलेल्या कागदपत्रांची सत्यता पडताळणी संचालनालयाकडून कोणत्याही त्रयस्थ यंत्रणेमार्फत कोणत्याही टप्प्यावर करण्यात येईल.

प्रकरण क्रमांक - पाच

परीक्षा, शारीरिक चाचणी इत्यादी

- ५.१ परीक्षा ऑनलाईन पध्दतीने (Computer Based Test) घेण्याचा निर्णय संचालनालयाकडून घेण्यात आलेला आहे त्याप्रमाणे उमेदवारांना संचालनालयाच्या संकेतस्थळाद्वारे अवगत करण्यात येईल.
- ५.२ संचालनालयाने निश्चित केलेल्या दिनांकास व ठिकाणी उमेदवारास परीक्षा, शारीरिक चाचणी, प्रमाणपत्र तपासणीसाठी उपस्थित रहावे लागेल.
- ५.३ परीक्षेस प्रवेश :-
- ५.३.१. परीक्षेचे ठिकाण, दिनांक व वेळ प्रवेशपत्राद्वारे कळविण्यात येईल. अर्जाद्वारे सादर केलेल्या दाव्यांच्या/माहितीच्या आधारे उमेदवारांना संबंधित परीक्षेसाठी देण्यात आलेला प्रवेश तात्पुरताच राहिल. उमेदवाराने अर्जात दिलेली माहिती ही खोटी वा चुकीची दिल्यामुळे किंवा पात्रतेच्या अटी पूर्ण करू शकत नसल्याचे अथवा जाहिरातीतील/अधिसूचनेतील तरतुदीनुसार पात्र ठरत नसल्याचे कोणत्याही टप्प्यावर कोणत्याही वेळी आढळून आल्यास या परीक्षेतील त्याची उमेदवारी रद्द केली जाईल.
- ५.३.२. परीक्षेस प्रवेश दिलेल्या उमेदवारांची प्रवेशपत्र संचालनालयाच्या ऑनलाईन अर्ज प्रणालीच्या संकेतस्थळावर <https://mahadma.maharashtra.gov.in> उमेदवारांच्या प्रोफाईलद्वारे परीक्षेपूर्वी साधारणपणे ७ दिवस अगोदर उपलब्ध करून देण्यात येतील. त्याची प्रत परीक्षेपूर्वी डाऊनलोड करून घेणे व परीक्षेच्यावेळी सादर करणे आवश्यक आहे.
- ५.३.३. प्रवेशपत्र उपलब्ध करून देण्यात आल्यानंतर उमेदवाराला त्याच्या संचालनालयाकडील नोंदणीकृत मोबाईल क्रमांकावर लघुसंदेशाद्वारे कळविण्यात येईल. याबाबतची घोषणा संचालनालयाच्या संकेतस्थळावर परीक्षेपूर्वी एक सप्ताह अगोदर प्रसिध्द करण्यात येईल.
- ५.३.४. लघुसंदेशाद्वारे माहिती कळविण्याची सुविधा ही नेहमीच्या पध्दतीव्यतिरिक्त अतिरिक्त सुविधा आहे. तसेच, नोंदणीकृत भ्रमणध्वनी क्रमांक वापरत नसल्याने, नेटवर्क कव्हरेज क्षेत्रात नसल्यामुळे अथवा इतर कोणत्याही तांत्रिक कारणामुळे असे लघुसंदेश उमेदवारास प्राप्त न होण्याची शक्यता आहे. त्यामुळे प्रवेशपत्राच्या उपलब्धतेबाबत उमेदवाराने परीक्षेपूर्वी स्वतः खातरजमा करणे आवश्यक राहिल.
- ५.३.५. परीक्षेच्या दिनांकापूर्वी ३ दिवस अगोदर प्रवेशपत्र प्राप्त न झाल्यास अर्ज सादर केल्याच्या आवश्यक पुराव्यासह संचालनालयाकडे व्यक्तीशः संपर्क साधावा.
- ५.३.६. परीक्षेस प्रवेश मिळण्यासाठी परीक्षा झाल्यावर संचालनालयाशी संपर्क साधल्यास परीक्षेसाठी उमेदवारीचा कोणत्याही प्रकारे विचार केला जाणार नाही.
- ५.३.७. प्रवेशपत्र पोस्टाद्वारे पाठविण्यात येणार नाही. प्रवेशपत्र संचालनालयाच्या संकेतस्थळावरून स्वतःच्या युजर आयडी व पासवर्डद्वारे स्वतःच्या खर्चाने उपलब्ध करून घेण्याची जबाबदारी उमेदवाराची आहे. प्रवेशपत्राची दुय्यम प्रत पोस्टाने पाठविण्याबाबत विनंती केल्यास ती मान्य केली जाणार नाही. याबाबतच्या पत्रांना उत्तरेही दिली जाणार नाहीत.
- ५.३.८. परीक्षेच्यावेळी उमेदवाराने स्वतःचे ओळखपत्र तसेच संबंधित परीक्षेचे प्रवेशपत्र आणणे सक्तीचे आहे. त्याशिवाय परीक्षेस प्रवेश दिला जाणार नाही.
- ५.३.९. परीक्षेस येतेवेळी स्वतःच्या ओळखीच्या पुराव्यासाठी स्वतःचे आधार कार्ड, निवडणूक आयोगाचे ओळखपत्र, पासपोर्ट, पॅनकार्ड किंवा फक्त स्मार्ट कार्ड प्रकारचे ड्रायव्हिंग लायसन्स यापैकी किमान कोणतेही एक ओळखपत्र व त्याची छायांकित प्रत सोबत आणणे अनिवार्य आहे.

- ५.३.१०. परीक्षेच्या वेळी संचालनालयास सादर करण्यात येणाऱ्या ओळखीच्या पुराव्याच्या प्रतीवर उमेदवाराने संबंधित समवेक्षकाच्या समक्ष स्वतःची स्वाक्षरी (Self Attestation) करणे बंधनकारक आहे.
- ५.३.११. परीक्षा अथवा शारीरिक चाचणीसाठी निर्धारित केलेल्या वेळेपूर्वी संबंधित ठिकाणी स्वखर्चाने उपस्थित राहणे आवश्यक आहे. विलंबासंदर्भाच्या कोणत्याही कारणांचा संचालनालयाकडून विचार केला जाणार नाही व या संबंधीची जबाबदारी संबंधित उमेदवाराची राहिल. तसेच परीक्षा झाल्यानंतर यासंबंधातील कोणत्याही प्रकारच्या अभिवेदनाचा संचालनालयाकडून विचार केला जाणार नाही.
- ५.३.१२. फक्त पेन, पेन्सिल, प्रवेशपत्र, ओळखीचा मूळ पुरावा व त्याची छायांकित प्रत अथवा प्रवेशपत्रावरील सूचनेनुसार संचालनालयाने परवानगी दिलेल्या साहित्यासह उमेदवाराला परीक्षा कक्षात प्रवेश देण्यात येईल.
- ५.३.१३. संचालनालयाने परवानगी नाकारलेले कोणत्याही प्रकारचे अनधिकृत साधन/साहित्य परीक्षेच्यावेळी संबंधित परीक्षा केंद्राच्या मुख्य प्रवेशद्वारावरच स्वतःच्या जबाबदारीवर ठेवावे लागेल. अशा साधन/साहित्याच्या सुरक्षिततेची संपूर्ण जबाबदारी संबंधित उमेदवाराची राहिल, यासंदर्भातील कोणत्याही प्रकारच्या नुकसानीस संचालनालय व्यवस्थापन जबाबदार राहणार नाही.
- ५.३.१४. संचालनालयाकडे केलेल्या अर्जास अनुसरून निवडप्रक्रियेच्या / परीक्षेच्या निकालाबाबत यथावकाश कळविण्यात येईल. निकाल अथवा परीक्षेच्या प्रवेशाबाबतची अंतरिम चौकशी अनावश्यक असल्याने संचालनालयाकडून त्याची दखल घेतली जाणार नाही.

५.४ शारीरिक चाचणी :-

- ५.४.१. महाराष्ट्र नगरपरिषद अग्निशमन सेवा संवर्ग गट-क (श्रेणी-अ, ब आणि क) च्या परीक्षेमध्ये गुणवत्ता यादीमध्ये येणाऱ्या उमेदवारांची शारीरिक चाचणी करण्यात येईल जाहिरातीत नमूद केलेली किमान शारीरिक अर्हता धारण केलेल्या उमेदवारांचाच निवडीच्या पुढील टप्प्यासाठी विचार केला जाईल.
- ५.४.२. वैद्यकीय कारणास्तव मुदतवाढ आवश्यक असलेल्या अथवा तशी मागणी करणाऱ्या उमेदवारांची संचालनालयाकडून नियुक्त वैद्यकीय अधिकाऱ्याने तपासणी करून मुदतवाढीची आवश्यकता असल्याचे प्रमाणित केल्याखेरीज मुदतवाढ देण्यात येणार नाही. यास्तव, अशा उमेदवारांनी त्यांच्याकरीता निर्धारित दिनांकास शारीरिक चाचणीच्या ठिकाणी उपस्थित राहणे अनिवार्य आहे.
- ५.४.३. चालण्यासाठी व/अथवा प्रवासासाठी कोणत्याही माध्यमाचा आधार घेऊनही शारीरिक चाचणीच्या ठिकाणी उपस्थित राहणे शक्य नसल्यास व त्याप्रमाणे अस्थिव्यंगोपचार तज्ञ व तत्सम दर्जाच्या तज्ञ डॉक्टरांनी प्रमाणित केल्याशिवाय उमेदवारास वैद्यकीय कारणास्तव मुदतवाढ देण्यात येणार नाही.
- ५.४.४. अपरिहार्य कारणास्तव शारीरिक चाचणीकरीता देण्यात येणारी मुदतवाढ ही संबंधित पदभरतीकरीता निश्चित शारीरिक चाचणी कार्यक्रमाच्या अंतिम दिनांकापर्यंतच वैध असेल. संबंधित पदभरतीच्या शारीरिक चाचणीकरीता निश्चित अंतिम दिनांकानंतरच्या मुदतवाढीसाठी कोणत्याही परिस्थितीत विचार केला जाणार नाही.
- ५.४.५. गरोदर महिला उमेदवारास वैद्यकीय कारणास्तव मुदतवाढ अथवा इतर कोणतीही सूट देण्यात येणार नाही.
- ५.४.६. शारीरिक चाचणीच्या कोणत्याही टप्प्यावर उमेदवाराची उत्तेजक द्रव्ये प्रतिबंधक चाचणी (Anti Doping Test) आवश्यकतेनुसार घेण्यात येईल. यासंदर्भातील अहवालाच्या आधारे संबंधिताच्या उमेदवारी व शारीरिक चाचणीमधील कामगिरीबाबत निर्णय घेतला जाईल. याबाबत संचालनालयाकडून घेतलेला निर्णय उमेदवारांवर बंधनकारक असेल.

५.५ प्रवासखर्च :-

- ५.५.१. परीक्षेसाठी उपस्थित राहणाऱ्या उमेदवारांना कोणत्याही प्रकारचा प्रवास खर्च देय नाही.

- ५.५.२. शारीरिक चाचणी/प्रमाणपत्र पडताळणीसाठी बोलाविण्यात आलेल्या उमेदवारांनी संचालनालयासमोर स्वखर्चाने हजर होणे आवश्यक आहे.
- ५.६ संचालनालयाकडे अर्ज केल्यानंतर संबंधित परीक्षा, शारीरिक चाचणी अथवा निवडप्रक्रियेसंदर्भातील कोणतीही कार्यवाही केव्हा होणार, याबाबत उमेदवाराने सतर्क राहणे आवश्यक आहे. परीक्षा अथवा निवडप्रक्रियेसंदर्भातील कार्यवाही पूर्ण झाल्यानंतर यासंदर्भातील कोणत्याही तक्रारीची दखल घेतली जाणार नाही.

प्रकरण क्रमांक - सहा

निकाल प्रक्रिया

६.१ उत्तरतालिका (Answer-Key) :-

परीक्षा ऑनलाईन पध्दतीने (Computer Based Test) घेण्यात येणाऱ्या महाराष्ट्र नगरपरिषद राज्यसेवा संवर्गातील सर्व परीक्षांच्या उत्तरतालिका संचालनालयाच्या संकेतस्थळावर प्रसिध्द करण्यात येतील.

६.२ उत्तरपत्रिकांचे मुल्यांकन :-

६.२.१. वस्तुनिष्ठ स्वरूपाच्या गुणांचे मूल्यांकन करताना, ऑनलाईल उत्तरपत्रिकेत नमूद केलेल्या योग्य उत्तरांनाच गुण दिले जातील. तसेच प्रत्येक चुकीच्या उत्तरामागे २५% किंवा $\frac{1}{4}$ (०.५) एवढे गुण एकूण गुणांमधून वजा करण्यात येतील.

६.२.२. एखादा प्रश्न उनुत्तरित असेल तर अशा प्रकरणी नकारात्मक गुणांची पध्दत लागू असणार नाही.

६.२.३. वरीलप्रमाणे कार्यपध्दतीचा अवलंब करताना एकूण अंतिम गुणांची बेरीज अपूर्णाकात आली तरीही ती अपूर्णाकातच गणण्यात येईल व पुढील कार्यवाही त्याच्या आधारे करण्यात येईल.

६.२.४. महाराष्ट्र नगरपरिषद राज्यसेवेतील संवर्ग निहाय घेण्यात येणाऱ्या परीक्षारिती ऑनलाईन अर्ज सादर केलेल्या परीक्षार्थीची संख्या विचारात घेऊन एकापेक्षा जास्त सत्रात परीक्षा घेण्यात आल्यास प्रत्येक सत्रासाठी स्वतंत्र प्रश्न पत्रिका असेल व विविध सत्रासाठी घेण्यात आलेल्या उत्तरपत्रिकांचे गुणांकन करण्यासाठी समाणिकरण (Normalization Method) पध्दतीने करण्यात येईल.

६.३. गुणांची पडताळणी करण्याबाबतची पध्दत :-

६.३.१. परीक्षारिती गुणांची पडताळणी अथवा फेरतपासणी करण्याबाबतची निवेदने कोणत्याही परिस्थितीत विचारात घेण्यात येणार नाहीत.

६.३.२. संचालनालयाकडून कोणत्याही परीक्षांच्या उत्तरपुस्तिकांचे फेरमुल्यांकन (Revaluation) कधीही केले जात नाही. फेरमुल्यांकनाबाबतची सर्व अभिवेदने कोणतीही कार्यवाही न करता परस्पर दप्तरदाखल करण्यात येतील व या संदर्भात उमेदवारांना काहीही कळविले जाणार नाही.

६.४. समान गुण धारण करणाऱ्या उमेदवारांची प्राधान्य क्रमवारी :-

६.४.१. अंतिम शिफारस यादी तयार करताना समान गुण धारण करणाऱ्या पात्र उमेदवारांची प्राधान्य क्रमवारी (Ranking) महाराष्ट्र शासन, सामान्य प्रशासन विभाग, शासन निर्णय क्र. प्रानिमं १२२२/प्र.क्र.५४/का.१३-अ दि. ०४ मे, २०२२ नुसार निश्चित केल्यानुसार खालीलप्रमाणे असेल.

(१) आत्महत्याग्रस्त शेतकऱ्यांच्या पाल्यास प्रथम प्राधान्य राहिल.

(२) समान गुणप्राप्त उमेदवारांमध्ये आत्महत्याग्रस्त शेतकऱ्यांचा पाल्य नसेल अथवा वरील अनु. क्र. १ नुसार एकापेक्षा अधिक उमेदवार समान गुणप्राप्त असतील तर त्यापैकी वयाने ज्येष्ठ असलेल्या उमेदवारास प्राधान्य देण्यात येईल.

(३) वरील अनु. क्र. १ व २ या दोन्ही अटींमध्ये देखील समान ठरत असलेल्या उमेदवारांच्या बाबतीत, अर्ज सादर करण्याच्या अंतिम दिनांकास उच्चतर शैक्षणिक अर्हता (पदव्युत्तर पदवीधर, पदवीधर, उच्च माध्यमिक शालांत परीक्षा उत्तीर्ण, माध्यमिक शालांत परीक्षा उत्तीर्ण अशा प्रकारे) धारण करणाऱ्या उमेदवारास प्राधान्यक्रम देण्यात येईल.

(४) वरील अनु. क्र. १, २ व ३ या तिन्ही अटींमध्ये देखील समान ठरत असलेल्या उमेदवारांच्या बाबतीत, सदर पदाच्या सेवाप्रवेश नियमामध्ये विहित असलेल्या किमान शैक्षणिक अर्हतेमध्ये उच्चतर गुण प्राप्त उमेदवारास प्राधान्यक्रम देण्यात येईल.

(टीप: आत्महत्याग्रस्त शेतकऱ्याचा पाल्य म्हणजे शासन निर्णय, महसूल व वन विभाग, क्र. एससीवाय-१२०५/प्र.क्र.१८९/म-७, दि. २३ जानेवारी, २००६ अन्वये गठीत करण्यात आलेल्या जिल्हाधिकाऱ्यांच्या अध्यक्षतेखालील जिल्हास्तरीय समितीने ज्या कुटुंबास शेतकऱ्याच्या आत्महत्याप्रकरणी मदतीसाठी पात्र ठरविले असेल अशा कुटुंबातील मृत शेतकऱ्याचा पाल्य (पत्नी/मुलगे/मुलगी) होय.)

६.४.२. याबाबत शासन/संचालनयाचे त्या-त्यावेळचे धोरण व कार्यनियमावलीतील तरतुदी प्रभावी मानल्या जातील.

६.५. अंतिम निकाल व भरतीप्रक्रियेतून बाहेर पडणे (ऑप्टिंग आऊट) (स्पर्धा परीक्षांना लागू) :-

६.५.१. अंतिम निकालासंदर्भात खालीलप्रमाणे कार्यवाही करण्यात येईल:-

- (१) सर्व भरतीप्रक्रियेकरीता अंतिम शिफारशीपूर्वी सर्वसाधारण गुणवत्ता यादी (General Merit List) संचालनालयाच्या संकेतस्थळावर प्रसिध्द करण्यात येईल.
- (२) सर्वसाधारण गुणवत्ता यादीच्या आधारे प्रचलित पध्दतीनुसार तात्पुरती निवड यादी (Provisional Selection List) तयार करण्यात येईल.
- (३) तात्पुरती निवड यादी संकेतस्थळावर प्रसिध्द करण्यात येईल व त्याच्या आधारे जे उमेदवार एका पेक्षा जास्त संवर्गात निवड झाल्यास त्यांना त्यापैकी निवडीच्या पुढील कार्यवाही करता इच्छूक संवर्गा व्यतिरीक्त इतर संवर्गाच्या भरतीप्रक्रियेतून बाहेर पडण्याचा (ऑप्टिंग आऊट) पर्याय सादर करण्यासाठी संबंधित उमेदवारांना ७ दिवसांचा कालावधी देण्यात येईल.
- (४) तात्पुरती निवड यादी तसेच भरतीप्रक्रियेतून बाहेर पडण्याचा (ऑप्टिंग आऊट) पर्याय सादर केलेल्या उमेदवारांचा पर्याय लक्षात घेऊन अंतिम शिफारस यादी (Final Recommendation List) तयार करण्यात येईल.
- (५) भरतीप्रक्रियेतून बाहेर पडण्याचा विकल्प सादर करणाऱ्या उमेदवाराचा अंतिम निवडीकरीता विचार करण्यात येणार नाही. तसेच, उमेदवार गुणवत्ताधारक असला तरी नियुक्तीकरीता शासनाकडे शिफारस करण्यात येणार नाही.

६.५.२. भरतीप्रक्रियेकरीता भरतीप्रक्रियेतून बाहेर पडणे याबाबतची कार्यवाही फक्त संचालनालयाच्या ऑनलाईन अर्ज प्रणालीद्वारे विहित कालावधीमध्ये करणे अनिवार्य असेल. यासंदर्भातील इतर कोणत्याही पध्दतीने केलेल्या विनंतीचा विचार केला जाणार नाही.

६.६. शिफारस :-

६.६.१. नामनिर्देशनाद्वारे / सरळसेवेने भरतीप्रक्रियेसाठी सर्वसाधारण परीक्षार्थी व नगरपरिषद / नगरपंचायत कर्मचाऱ्यांकरीता (सर्व संवर्गातील श्रेणी - क मध्ये २५% राखीव पदावर) १२० गुणांचा (६० प्रश्न) मराठी, इंग्रजी, सामान्य ज्ञान व बौद्धिक चाचणी या विषयांचा पेपर क्र. १ असेल व त्याचा अभ्यासक्रम सर्व संवर्गांकरीता समान असेल व पेपर क्र. २ हा संबंधित संवर्गासाठी आवश्यक असणारे विशेष ज्ञान / विषय ज्ञानाशी संबंधित ८० गुणांचा (४० प्रश्न) असेल.

६.६.२. उपरोक्त पेपर क्र. - १ व पेपर क्र - २ ची परीक्षा ही एकत्र / एकाच वेळी घेण्यात येईल. पेपर क्र. १ मध्ये किमान ४५% गुण प्राप्त करणाऱ्या परीक्षार्थींचाच पेपर क्र. २ तपासण्यात येईल. तसेच पेपर क्र.२ मध्येही परीक्षार्थीने किमान ४५% गुण प्राप्त करणे आवश्यक असेल. वरील प्रमाणे दोन्ही पेपरमध्ये किमान ४५% किंवा त्यापेक्षा अधिक गुण प्राप्त झाले तरच उमेदवाराचा गुणवत्ता यादीत समावेश करण्यात येईल, उर्वरीत उमेदवार हे पुढील निवड प्रक्रियेतून बाद होतील व त्यांचा गुणवत्तेनुसार निवडसूची तयार करण्यासाठी विचार करण्यात येणार नाही. परीक्षार्थीने पेपर क्र. १ व पेपर क्र. २ मध्ये प्राप्त केलेल्या गुणांच्याआधारे गुणवत्ता यादी तयार करून त्याआधारे सामाजिक व समांतर आरक्षण विचारात घेवून गुणवत्तेनुसार पात्र उमेदवारांची निवड करून निवडसूची तयार करण्यात येईल.

- ६.६.३. सामान्य प्रशासन विभाग, शासन निर्णय क्रमांक प्रानिमं १२२२/ प्र.क्र.५४/का.१३-अ, दि. ०४ मे, २०२२ नुसार ऑनलाईन परिक्षेमध्ये उमेदवाराने प्राप्त केलेल्या गुणांच्या आधारे एकूण गुणांच्या किमान ४५% गुण मिळविणाऱ्या उमेदवारांमधून निवडसूची तयार करावयाची असल्याने पेपर क्र.१ व पेपर क्र.२ या दोन्ही पेपरमध्ये किमान ४५% पेक्षा कमी गुण प्राप्त उमेदवारांचा कोणत्याही परिस्थितीत गुणवत्तायादी/निवडसूचीत समावेश करण्यात येणार नाही.
- ६.६.४. किमान ४५% पेक्षा कमी गुण प्राप्त झाल्यामुळे पर्याप्त उमेदवार उपलब्ध न झाल्यास जाहिरातीत नमूद केलेली पदे रिक्त राहत असली तरीही कोणत्याही परिस्थिती किमान पात्र गुणांची टक्केवारी (४५%) पेक्षा कमी केली जाणार नाही तसेच याबाबत कोणतेही निवेदन प्राप्त झाल्यास त्यावर विचार केला जाणार नाही तसेच याबाबत कोणत्याही न्यायाधीकरणाकडे दाद मागता येणार नाही. सदरील निवेदने कोणतीही कार्यवाही न करता परस्पर दप्तरदाखल करण्यात येतील.
- ६.६.५. उमेदवार कोणत्या प्रवर्गाचा आहे अथवा उमेदवाराने कोणत्या आरक्षित पदाकरिता दावा केला आहे, याचा विचार न करता सर्व पात्र उमेदवारांचा अमागास (सर्वसाधारण) पदांसाठी प्रथम विचार करण्यात येईल. सदर प्रक्रिया सामान्य प्रशासन विभागाकडील शासन परिपत्रक क्रमांक : एसआव्ही १०१२/प्र.क्र.१६/१२/१६-अ दि. १३ ऑगस्ट, २०१४ व शासन शुध्दीपत्रक क्रमांक : संकीर्ण-१११८/प्र.क्र.३९/१६-अ दि. १९ डिसेंबर, २०१८ मधील कार्यपध्दतीनुसार तसेच या मध्ये वेळोवेळी झालेल्या सुधारणेनुसार करण्यात येईल.
- ६.६.६. विशिष्ट प्रवर्गासाठी आरक्षित असलेल्या पदाकरिता त्याच प्रवर्गातील उमेदवारांचा विचार करण्यात येईल. तथापि, त्याकरीता उमेदवारांनी त्यांच्या दाव्याच्या पृष्ठ्यर्थ सक्षम प्राधिकाऱ्यांनी दिलेले व विहित नमुन्यातील प्रमाणपत्र सादर करणे आवश्यक आहे.
- ६.६.७. महाराष्ट्र नगरपरिषद राज्यसेवेतील प्रत्येक संवर्गासाठी स्वतंत्र परीक्षा घेण्यात येत असल्याने प्रत्येक संवर्गातील श्रेणीनिहाय (श्रेणी-अ, ब आणि क) पदे भरावयाची आहेत, त्यामुळे ऑनलाईन परीक्षेत प्राप्त गुण व सामाजिक/समांतर आरक्षण विचारात घेऊन तयार करणेत आलेल्या गुणवत्ता यादीतील गुणानुक्रमानुसार श्रेणी निहाय (श्रेणी-अ, ब आणि क) स्वतंत्र निवडसूची तयार करण्यात येतील.
- २.१.१. नगरपरिषद/नगरपंचायतीत कार्यरत कर्मचाऱ्यांसाठी श्रेणी-क मधील राखीव असलेल्या २५% जागेसाठी अर्ज सादर केलेल्या उमेदवारांना श्रेणी-अ आणि श्रेणी ब करीता गुणानुक्रमे पात्र ठरल्यास त्यांचा श्रेणी-अ व श्रेणी ब पदांच्या निवडीसाठी विचार केला जाईल. परंतु असे करतांना नगरपरिषद/नगरपंचायत कर्मचाऱ्यांना सर्वसाधारण उमेदवारांप्रमाणे शैक्षणिक अर्हता धारण करणे आवश्यक असेल. सदर अर्तीची पूर्तता करत नसल्यास व श्रेणी क मधील पदासाठी विहित केलेली पात्रता तो धारण करीत असल्यास त्याचा समावेश नगरपरिषद/नगरपंचायत कर्मचाऱ्यांसाठी राखीव असलेल्या श्रेणी-क च्या पदाकरीताच्या गुणवत्ता यादीत करण्यात येवून त्या पदावर निवडीसाठी त्याचा विचार करण्यात येईल.
- ६.६.८. निवडसूची तयार करतांना प्राप्त गुणांच्या आधारे प्रथम श्रेणी-अ त्यानंतर श्रेणी-ब आणि शेवटी श्रेणी-क मधील सर्वसाधारण उमेदवारांसाठी व त्यानंतर नगरपरिषद/नगरपंचायत कर्मचाऱ्यांमधून भरावयाच्या श्रेणी-क मधील राखीव २५% जागेसाठी स्वतंत्र निवडसूची तयार करण्यात येतील.
- ६.६.९. महाराष्ट्र नगरपरिषद राज्यसेवेच्या सर्व संवर्गातील श्रेणी-अ आणि श्रेणी-ब ची निवडसूची ही जाहिरातीत नमूद करण्यात आलेल्या रिक्त / उपलब्ध पदांच्या संख्ये ऐवढीच तयार करण्यात येईल.
- ६.६.१०. महाराष्ट्र नगरपरिषद राज्यसेवेच्या सर्व संवर्गातील श्रेणी-क च्या निवडसूचीमध्ये समाविष्ट करावयाच्या उमेदवारांची संख्या ही जाहिरातीत नमूद केलेल्या रिक्त / उपलब्ध पद संख्येनुसार प्रवर्गनिहाय सामान्य प्रशासन विभाग, शासन निर्णय क्रमांक प्रानिमं १२२२/ प्र.क्र.५४/का.१३-अ, दि. ०४ मे, २०२२ मधील परिच्छेद १० मधील तरतुदीनुसार खालीलप्रमाणे तयार करण्यात येईल.

प्रवर्गनिहाय रिक्त पदांची संख्या	निवडसूचीमध्ये समाविष्ट करावयाच्या उमेदवारांची संख्या
१	३
२ ते ४	रिक्त पदे अधिक रिक्त पदांच्या १०० टक्के किंवा ५ यापैकी जे अधिक असेल ते.
५ ते ९	रिक्त पदे अधिक रिक्त पदांच्या ५० टक्के किंवा १० यापैकी जे अधिक असेल ते.
१० ते ४९	रिक्त पदे अधिक रिक्त पदांच्या ३० टक्के किंवा १५ यापैकी जे अधिक असेल ते.
५० किंवा याहून अधिक	रिक्त पदे अधिक रिक्त पदांच्या २५ टक्के.

६.६.११. अंतिम निवड केलेल्या उमेदवारांची यादी संचालनालयाच्या संकेतस्थळावर प्रसिध्द करण्यात येईल.

६.६.१२. भविष्यात कुठल्याही कारणास्तव कोणत्याही संवर्गातील वरिष्ठ श्रेणीतील पद रिक्त झाल्यास कनिष्ठ पदावरील उमेदवारास जसे श्रेणी-क वरून श्रेणी-ब वर व श्रेणी-ब वरून श्रेणी-अ वर रिक्त होणाऱ्या पदावर हक्क सांगता येणार नाही किंवा श्रेणीवाढ करण्याची विनंती कोणत्याही परिस्थितीत मान्य करण्यात येणार नाही. याबाबतची निवेदने प्राप्त झाल्यास कोणतीही कार्यवाही न करता परस्पर दप्तरदाखल करण्यात येतील.

६.६.१३. निवडसूचीची कालमर्यादा

- अ) शासन निर्णय क्रमांक प्रानिमं १२२२/प्र.क्र.५४/का.१३-अ, दि. ०४ मे, २०२२ मधील परिच्छेद १० मधील तरतुदीनुसार निवड समितीने तयार केलेली निवडसूची १ वर्षासाठी किंवा निवडसूची तयार करताना ज्या दिनांकापर्यंतची रिक्त पदे विचारात घेण्यात आली आहेत त्या दिनांकापर्यंत, यापैकी जे नंतर घडेल त्या दिनांकापर्यंत विधीग्राह्य राहिल. त्यानंतर ही निवडसूची व्यपगत होईल.
- ब) निवड समितीने तयार केलेल्या निवडसूचीमधून ज्येष्ठतेनुसार उमेदवारांची नियुक्तीसाठी शिफारस केल्यानंतर शिफारस केलेला उमेदवार सदर पदावर विहित मुदतीत रुजू न झाल्यास किंवा संबंधित पदाच्या सेवाप्रवेश नियमातील तरतुदीनुसार, किंवा जात प्रमाणपत्र/अन्य आवश्यक प्रमाणपत्रांची अनुपलब्धता/अवैधता किंवा अन्य कोणत्याही कारणास्तव नियुक्तीसाठी पात्र ठरत नसल्याचे आढळून आल्यास अथवा शिफारस केलेला उमेदवार रुजू झाल्यानंतर नजिकच्या कालावधीत त्याने राजीनामा दिल्यामुळे किंवा त्याचा मृत्यू झाल्याने पद रिक्त झाल्यास, अशी पदे त्या त्या प्रवर्गाच्या निवडसूचीतील अतिरिक्त उमेदवारांमधून वरिष्ठतेनुसार उतरत्या क्रमाने भरण्यात येतील. मात्र, अशी कार्यवाही निवडसूचीच्या कालमर्यादेत करण्यात येईल.

६.७. गुणपत्रिका :-

६.७.१. परीक्षा योजनेनुसार ऑनलाईन परीक्षेकरीता उपस्थित असलेल्या उमेदवारांना परीक्षेत प्राप्त गुण संचालनालयाच्या <https://mahadma.maharashtra.gov.in> या संकेतस्थळाद्वारे जाहिर करण्यात येईल.

६.८. उत्तरपत्रिकेची प्रत व इतर तपशील :-

६.८.१. परीक्षा संगणक प्रणालीवर आधारित करण्यात असल्यास उमेदवारांनी सोडविलेल्या उत्तराचा पर्याय संचालनालयाकडून वेळोवेळी निश्चित करण्यात आलेल्या धोरणानुसार संचालनालयाच्या ऑनलाईन अर्ज प्रणालीद्वारे संबंधित उमेदवाराच्या प्रोफाईलद्वारे तपशिलासह उपलब्ध करून देण्यात येईल :-

६.८.२. उत्तराचा पर्याय उपलब्ध करून दिल्यानंतर यासंदर्भातील कोणतेही निवेदन / अभिवेदन विचारात घेतले जाणार नाही.

प्रकरण क्रमांक - सात

सर्वसाधारण तरतुदी, सेवाप्रवेशोत्तर शर्ती इत्यादी

७.१. सर्वसाधारण तरतूद

- ७.१.१. संचालनालयाकडे अर्ज सादर केल्यापासून निवड प्रक्रिया संपेपर्यंतच्या काळात घडणारे बदल, उदा. निलंबन, दंड, फौजदारी खटला, शिस्तभंगविषयक अथवा तत्सम कारवाई इत्यादी संचालनालयास वेळोवेळी कळविणे आवश्यक आहे. संचालनालयाकडे अर्ज सादर केल्यानंतर घडून आलेले बदल संचालनालयास न कळविल्यास अशा उमेदवाराची उमेदवारी संचालनालयाकडून रद्द करण्यात येईल.
- ७.१.२. उमेदवाराची निवड झाल्यावर सार्वजनिक सेवेत उमेदवार योग्य आहे. असे सर्व चौकशीनंतर आढळून आले, तरच संचालनालयाकडून नियुक्ती करण्यात येईल.
- ७.१.३. निवड झालेल्या उमेदवाराने नियुक्तीसंबंधी संचालनालयास कोणताही पत्रव्यवहार करू नये तसेच पत्रव्यवहार केल्यास त्याची दखल संचालनालयाकडून घेतली जाणार नाही.
- ७.१.४. शासन नियमानुसार नियुक्तीसाठी पात्र असणाऱ्या उमेदवारांना वैद्यकीय मंडळाकडून शासनाच्या निर्देशानुसार वैद्यकीय तपासणी करून घ्यावी लागेल. वैद्यकीय मंडळाकडून शारीरिक व मानसिकदृष्ट्या पात्र असल्याचे प्रमाणित झाल्यानंतरच संचालनालयाकडून संबंधित सेवेसाठी नियुक्ती केली जाईल.
- ७.१.५. एकापेक्षा अधिक पत्नी हयात असणारा कोणताही पुरुष महाराष्ट्र नगरपरिषद राज्यसेवा संवर्गातील नियुक्तीस पात्र असणार नाही. मात्र अंमलात असलेल्या कोणत्याही कायद्याच्या तरतुदीच्या अधीन राहून कोणत्याही व्यक्तीला हा निर्बंध लागू करण्यापासून सूट देण्यास विशेष कारणे आहेत अशी शासनाची खात्री पटल्यानंतर अशी सूट देण्याचे अधिकार शासनास आहेत.
- ७.१.६. एक पत्नी हयात असणाऱ्या पुरुषाशी विवाह केलेली कोणतीही स्त्री महाराष्ट्र नगरपरिषद राज्यसेवा संवर्गातील नियुक्तीस पात्र असणार नाही. मात्र त्या स्त्रीस हा निर्बंध लागू करण्यापासून सूट देण्यास विशेष कारणे आहेत याची खात्री पटल्यानंतर अशी सूट देण्याचे अधिकार शासनास आहेत.
- ७.१.७. नियुक्तीसाठी पात्र असणाऱ्या उमेदवारांना शासन सेवेच्या अथवा संबंधित संवर्गाच्या सर्वसाधारण शर्तीनुसार किंवा विशेष आदेशानुसार शासनाने विहित केलेले करारपत्र/बंधपत्र/वचनपत्र इत्यादी विशिष्ट स्वरूपात भरून दिल्याशिवाय त्यांना नियुक्ती दिली जाणार नाही.

७.२. महसुली विभाग वाटप नियम :-

महाराष्ट्र शासकीय गट-अ आणि गट-ब (राजपत्रित व अराजपत्रित) पदावर सरळसेवेने व पदोन्नतीने नियुक्तीसाठी महसुली विभाग वाटप नियम २०२१ महाराष्ट्र नगरपरिषद राज्यस्तरीय संवर्गाकरीता लागू असल्याने संवर्गाकरीता उमेदवाराची संचालनालयाकडून शिफारस झाल्यानंतर विहि प्रमाणपत्रे व अन्य कागदपत्रांची पडताळणी झाल्यावर महसुली विभाग वाटप करण्यासाठी संबंधित नियमातील तरतुदीनुसार उमेदवारास संचालनालयाकडून महसुली विभाग वाटप करण्यात येईल.

७.३. कामाचे ठिकाण आणि पदग्रहण अवधी :-

निवड झालेल्या उमेदवारांनी नियुक्तीचे आदेश काढण्यात आल्यानंतर ताबडतोब कामावर रुजू होणे आवश्यक असते आणि ती पदे जेथे असतील अशा ठिकाणी किंवा महाराष्ट्र राज्यातील नगरपरिषदा/नगरपंचायतीत अशाच प्रकारची पदे जेथे असतील किंवा भविष्यात निर्माण करण्यात येतील त्या इतर कोणत्याही ठिकाणी उमेदवारांना काम करावे लागेल.

७.४. परिविक्षा कालावधीतील वेतन :-

- ७.४.१. परिविक्षाधीन व्यक्तीला पहिल्या वर्षी वेतन श्रेणीतील किमान दरानुसार वेतन देण्यात येते.

- ७.४.२. अगोदरपासूनच महाराष्ट्र शासनाच्या सेवेत असलेल्या व्यक्तीचे वेतन, महाराष्ट्र नागरी सेवा (वेतन) नियम १९८१ मधील नियम ११ चे संरक्षण देऊन त्या नियमावलीनुसार असलेल्या वेतन श्रेणीत निश्चित करण्यात येते.
- ७.४.३. पहिली वेतनवाढ परिविक्षा कालावधीतील पहिले वर्ष पूर्ण झाल्यानंतर देण्यात येते आणि नंतरची वेतनवाढ परिविक्षा कालावधी समाधानकारकरीत्या पूर्ण केल्यानंतर देण्यात येते.
- ७.४.४. विहित मुदतीत विभागीय परीक्षा उत्तीर्ण न झाल्यामुळे किंवा नैमित्तिक रजेव्यतिरिक्त इतर रजा घेतल्यामुळे परिविक्षा कालावधी वाढविण्यात आला असेल त्या बाबतीत त्या पदाचा परिविक्षा कालावधी समाधानकारक रितीने पूर्ण केल्यानंतर व दीर्घकालीन नियुक्ती झाल्यानंतर दुसरी किंवा नंतरची वेतनवाढ आणि वेतनवाढीची थकबाकी देण्यात येते.
- ७.४.५. असमाधानकारक कामामुळे परिविक्षा कालावधी वाढविण्यात आल्यास त्या बाबतीत, परिविक्षा काळ समाधानकारक रितीने पूर्ण केल्यानंतर व दीर्घकालीन नियुक्ती झाल्यानंतर दुसरी किंवा नंतरची वेतनवाढ आणि वेतनवाढीची थकबाकी देण्यात येते.
- ७.४.६. असमाधानकारक कामामुळे परिविक्षा कालावधी वाढविण्यात आल्यास त्या बाबतीत परिविक्षा काळ समाधानकारक रितीने पूर्ण केल्याच्या दिनांकापासून दुसरी वेतनवाढ देण्यात येते आणि त्याबद्दलची कोणतीही थकबाकी अनुज्ञेय नसते.

७.५. सेवाप्रवेशोत्तर शर्ती :-

- ७.५.१. जेथे प्रचलित नियमानुसार विभागीय/व्यावसायिक परीक्षा विहित केली असेल अथवा आवश्यक असेल तेथे त्यासंबंधी केलेल्या नियमानुसार विभागीय/व्यावसायिक परीक्षा उत्तीर्ण होणे आवश्यक राहिल.
- ७.५.२. हिंदी आणि मराठी भाषा परीक्षेसंबंधी केलेल्या नियमानुसार जर ती व्यक्ती अगोदर परीक्षा उत्तीर्ण झाली नसेल किंवा तिला उत्तीर्ण होण्यापासून सूट मिळाली नसेल तर ती परीक्षा उत्तीर्ण होणे आवश्यक राहिल.
- ७.५.३. शासन निर्णय, वित्त विभाग, क्रमांक अंनियो-१००५/१२६/सेवा ४, दिनांक ३१ ऑक्टोबर, २००५ नुसार दिनांक ०१ नोव्हेंबर, २००५ रोजी किंवा त्यानंतर त्यांची शासकीय सेवेत नियुक्ती होताच त्यांना नवीन परिभाषित अंशदान निवृत्ती वेतन योजना लागू ठरेल. मात्र, सध्या अस्तित्वात असलेली निवृत्ती वेतन योजना, म्हणजे महाराष्ट्र नागरी सेवा (निवृत्ती वेतन) नियम १९८२ व महाराष्ट्र नागरी सेवा (निवृत्ती वेतनाचे अंशराशीकरण) नियम १९८४ आणि सध्या अस्तित्वात असलेली सर्वसाधारण भविष्य निर्वाह निधी योजना त्यांना लागू होणार नाही.
- ७.६. उमेदवारीच्या संदर्भात उमेदवाराव्यतिरिक्त अन्य कोणत्याही व्यक्तीकडून आलेल्या कोणत्याही पत्रव्यवहाराची दखल घेतली जाणार नाही. अशी पत्रे परस्पर दफ्तरदाखल करण्यात येतील.
- ७.७. प्रस्तुत उमेदवारांना सर्वसाधारण सूचना मधील माहिती पदाचा तपशील देणाऱ्या जाहिरात/अधिसूचनेचा भाग असून, उमेदवारांनी त्यांची प्रत डाऊनलोड करून स्वतःकडे ठेवणे इष्ट राहिल.
- ७.८. प्रस्तुत उमेदवारांना सर्वसाधारण सूचना मधील तरतुदी व जाहिरात/अधिसूचनेमधील तरतुदीबाबत विसंगती आढळून आल्यास जाहिरात/अधिसूचनेमधील तरतुदी अंतिम समजण्यात येतील.
- ७.९. परीक्षेकरीता अथवा अभ्यासक्रमाच्या संदर्भात संचालनालयाकडून कोणत्याही प्रकारचे संदर्भपुस्तक पुरविण्यात येत नाही. त्यामुळे अशा स्वरूपाच्या कोणत्याही चौकशीची दखल घेण्यात येणार नाही व अशा चौकशीच्या संदर्भातील पत्रे कोणतीही कार्यवाही न करता परस्पर दफ्तरदाखल करण्यात येतील.
- ७.१०. संचालनालयाकडे केलेल्या अर्जास अनुसरून आवश्यक माहिती वेळोवेळी कळविण्यात येईल अथवा संचालनालयाच्या संकेतस्थळाद्वारे / वृत्तपत्रांमधून प्रसिध्द करण्यात येईल परीक्षा योजनेतील तरतुदीनुसार ज्या परीक्षांचे गुण उमेदवारांना कळवावयाचे नाहीत, असे गुण, स्वतःचे अथवा इतरांचे गुण, इतर उमेदवारांची

माहिती, अर्जांच्या प्रती, कार्यवृत्त, निवडीसंदर्भातील संवेदनशील कागदपत्रे जसे उत्तरपत्रिका / उत्तरपुस्तिका, गुणपत्रके, शेरे, टिपण्या अभिप्राय, पत्रव्यवहाराच्या प्रती, निवड समिती निर्णय, तज्ञ/समिती सदस्यांची माहिती प्रमाणपत्रांच्या प्रती, इत्यादी कोणत्याही कारणास्तव पुरविण्यात येणार नाहीत.

- ७.११. संचालनालयास सादर करण्यात आलेली सर्व कागदपत्रे/अभिलेख ही संचालनालयाच्या अभिलेखाचा भाग होतील व तो गोपनीय मानली जातील.
- ७.१२. आपण महाराष्ट्र नगरपरिषद राज्यस्तरीय संवर्ग कर्मचारी आहोत, संचालनालयाशी संबंधित आहोत, त्यामुळे संचालनालयामार्फत घेतल्या जाणाऱ्या परीक्षेत आपल्या निवडीसाठी मदत करण्याची हमी माहिती देणाऱ्या व्यक्तीवर उमेदवाराने विश्वास ठेवू नये. संचालनालयामार्फत होणारी निवड नियमाप्रमाणे व गुणवत्तेच्या आधारे केली जाते. आपल्या निवडीबाबत कोणत्याही प्रकारची आभिषे आश्वासने दाखविणाऱ्या कोणत्याही इसमापासून अर्जदाराने दूर राहणे अगत्याचे व अर्जदारांच्या हिताचे आहे.

प्रकरण क्रमांक - आठ
गैरप्रकार / गैरप्रकाराचे प्रयत्न प्रकरणी कारवाई

८.१. गैरप्रकार :-

संचालनालयाकडून राबविण्यात येणाऱ्या महाराष्ट्र नगरपरिषद राज्यसेवा परीक्षा - २०२३ भरतीप्रक्रियेच्या अनुषंगाने उमेदवार अथवा उमेदवार नसलेल्या व्यक्तींनी केलेल्या पुढील कृतींना गैरप्रकार/गैरकृत्य समजण्यात येईल :-

- (१) अर्जात हेतुपुरस्कर खोटी माहिती देणे किंवा खरी माहिती दडवून ठेवणे किंवा त्यात बदल करणे किंवा दाखल्याच्या प्रतीतील नोंदीत अनधिकृतपणे खाडाखेड करणे किंवा खाडाखेड केलेले वा बनावट अथवा विहित पध्दतीने वितरित न करण्यात आलेले दाखले/कागदपत्रे सादर करणे.
- (२) परीक्षेसंबंधी संचालनालयाच्या मालकीचा कोणताही दस्ताऐवज उदा. हजेरीपट, उमेदवारांची ओळखपत्रे फाडणे, फेकून देणे, सोबत घेऊन जाणे किंवा इतर अनधिकृत त्रयस्थ व्यक्तीकडे हस्तांतरित करणे.
- (३) परीक्षेकरीता संचालनालयाकडून नियुक्त करण्यात आलेल्या कोणत्याही कर्मचाऱ्यास उदा. समवेक्षक, पर्यवेक्षक, लिपिक, परीक्षा उपकेंद्रप्रमुख, सेवा पुरवठादार संस्थेचे कर्मचारी, सुरक्षा रक्षक, इत्यादी यांना त्रस्त करणे, धमकावणे अथवा शारीरिक इजा करणे अथवा तसा प्रयत्न करणे.
- (४) निवड प्रक्रियेशी संबंधित ठिकाणे उदा. परीक्षा कक्ष, शारीरिक चाचणीचे ठिकाण, संचालनालयाचे कार्यालय इत्यादी ठिकाणी अथवा परिसरात कोणत्याही प्रकारचा अडथळा निर्माण करणे, घोषणाबाजी करणे, इतर उमेदवारांना धमकावणे, इत्यादी प्रकारचे गैरवर्तन करणे.
- (५) निवड प्रक्रियेशी संबंधित ठिकाणे उदा. परीक्षा कक्ष, शारीरिक चाचणीचे ठिकाण, संचालनालयाचे कार्यालय इत्यादी ठिकाणी घातक शस्त्र अथवा ज्वलनशील पदार्थासह प्रवेश करणे.
- (६) निवड प्रक्रियेशी संबंधित ठिकाणे उदा. परीक्षा कक्ष, शारीरिक चाचणीचे ठिकाण, संचालनालयाचे कार्यालय इत्यादी निषिद्ध केलेल्या ठिकाणी स्मार्ट वॉच, डिजिटल वॉच, मायक्रोफोन, मोबाईल फोन, कॅमेरा अंतर्भूत असलेली कोणत्याही प्रकारची साधने, सिमकार्ड, ब्लू टूथ दूरसंचार साधने म्हणून वापरण्यायोग्य कोणतीही वस्तू, इलेक्ट्रॉनिक उपकरणे, वह्या, नोटस, परवानगी नसलेली पुस्तके, बॅगज, लेख पेन पाऊच, परिगणक (Calculator) इत्यादी प्रकारची साधने/साहित्य आणणे आणि/अथवा स्वतः जवळ बाळगणे आणि/अथवा त्याचा वापर करणे आणि/अथवा त्याच्या वापरासाठी इतरांची मदत घेणे.
- (७) निवड प्रक्रियेशी संबंधित ठिकाणे उदा. परीक्षा कक्ष, शारीरिक चाचणीचे ठिकाण, संचालनालयाचे कार्यालय इत्यादी ठिकाणच्या पायाभूत सुविधा/सामग्री यांची कोणत्याही प्रकारची नासधूस करणे अथवा विद्रुप करण्याचा प्रयत्न करणे.
- (८) स्वतःच्या उमेदवारीच्या अनुषंगाने स्वतः अथवा इतर व्यक्तींकरवी अवैध मार्गाने निवडप्रक्रियेवर प्रभाव टाकणे अथवा प्रभाव टाकण्याचा प्रयत्न करणे.
- (९) निवड प्रक्रियेसंदर्भातील कोणत्याही महत्त्वाच्या कागदपत्रांवर अश्लील अथवा अन्य आक्षेपार्ह लिखाण करणे आणि/अथवा चित्रे/आकृत्या रेखाटणे.
- (१०) तोतयेगिरी करणे अथवा करण्याचा प्रयत्न करणे/आणि अथवा कोणत्याही तोतया व्यक्तीची मदत घेणे अथवा मदत घेण्याचा प्रयत्न करणे.
- (११) उमेदवाराची कोणतीही कृती जी संचालनालयाच्या मते भरती प्रक्रियेच्या न्याय व निःपक्ष आयोजनावर प्रभाव पाडते.

- (१२) अवैध मार्गाने प्रश्नपत्रिका मिळविणे अथवा मिळविण्याचा प्रयत्न करणे, प्रश्नपत्रिका फोडणे अथवा फोडण्याचा प्रयत्न करणे, बनावट प्रश्नपत्रिकांची विक्री करणे अथवा परीक्षेत अनधिकृत साहित्या आधारे नक्कल करणे अथवा तत्सम गैरप्रकाराचा प्रयत्न करणे.
- (१३) एखाद्या विशिष्ट निर्णयासाठी संघटितपणे अथवा असंघटितपणे कोणत्याही माध्यमातून संचालनालयावर दबाव आणणे अथवा दबावाचा प्रयत्न करणे.
- (१४) अर्जांमधील सर्व दावे/माहितीची सत्यता तपासण्यासाठी संचालनालयाने मागणी केलेल्या आवश्यक कागदपत्रांचा पुरावा संचालनालयाच्या सुचनेनुसार कोणत्याही टप्प्यावर सादर न करणे.
- (१५) अर्जांमधील दावा/माहिती आणि निवडीच्या कोणत्याही टप्प्यावर सादर केलेल्या कागदपत्रांमधील दावा यामध्ये फरक तफावत आढळून येणे.
- (१६) संचालनालयाशी पत्रव्यवहार करताना हेतुपुरस्सर वस्तुस्थितीदर्शक माहिती नमूद न करणे, वस्तुस्थिती दडविणे, पुराव्याविना माहिती देणे, पत्रव्यवहारामध्ये खोटे/दिशाभूल करणारे आरोप करणे.
- (१७) अर्जाद्वारे संचालनालयाकडे केलेला दावा अथवा सादर केलेली कोणतीही कागदपत्रे अथवा प्रमाणपत्रे निवडीच्या अथवा निवडीनंतरच्या कोणत्याही टप्प्यावर कोणत्याही कारणास्तव खोटी, बनावट, खाडाखोड केलेली, अवैध, संबंधित शासन आदेश/नियमानुसार जारी न केलेली अथवा सक्षम प्राधिकाऱ्याने प्रदान केलेली नसल्याचे आढळून येणे.
- (१८) संचालनालयाचे मा. आयुक्त तथा संचालक, निवड समिती सदस्य किंवा संचालनालयाचे कोणतेही मा. सह आयुक्त, उपायुक्त किंवा सहायक आयुक्त, अधीक्षक किंवा संचालनालयास सहाय्य करणारे तज्ञ किंवा परीक्षक इत्यादी यांना उमेदवाराने अथवा उमेदवाराच्या वतीने कोणत्याही व्यक्तीने उमेदवाराच्या निवडीच्या अनुषंगाने दबाव आणण्याचा प्रभाव टाकण्याचा प्रयत्न करणे.
- (१९) स्वतःस अकारण/गैरवाजवी फायदा होण्यासाठी अथवा संचालनालयाकडून व्यापक प्रसिध्दी देण्यापूर्वीची कोणत्याही स्वरूपाची माहिती मिळविण्यासाठी संचालनालयाच्या कर्मचाऱ्यांवर गैरवाजवी प्रभाव टाकण्याचा प्रयत्न करणे.
- (२०) भरती प्रक्रियेच्या अनुषंगाने मुद्रित, इलेक्ट्रॉनिक डिजिटल आणि समाज माध्यमांद्वारे संचालनालयावर चुकीचे आरोप करणे, की ज्यामध्ये संचालनालयाचे मा. आयुक्त तथा संचालक, निवड समिती सदस्य किंवा संचालनालयाचे कोणतेही मा. सह आयुक्त, उपायुक्त किंवा सहायक आयुक्त, अधीक्षक किंवा संचालनालयास सहाय्य करणारे तज्ञ किंवा परीक्षक किंवा संचालनालयाचे अधिकारी/कर्मचारी यांच्या विरुद्ध निदर्शने, घोषणाबाजीद्वारे धाकदपटशा दाखवणे यांचा समावेश आहे.

८.२. गैरप्रकार प्रकरणी कारवाई :-

८.२.१. संचालनालयामार्फत राबविण्यात येणाऱ्या परीक्षेत अथवा परीक्षेनंतरही कोणत्याही प्रकारचा उमेदवाराने कोणत्याही प्रकारची गैरवर्तणुक करणे, कॉपी करणे, डमी उमेदवार बसवण्याचा प्रयत्न करणे, किंवा गैरप्रकाराचा प्रयत्न करणाऱ्या उमेदवारांवर तसेच उमेदवार नसलेल्या परंतु गैरप्रकार करण्यास सहाय्यभूत ठरणाऱ्या व्यक्तींवर महाराष्ट्र विद्यापीठ, मंडळ व इतर विनिर्दिष्ट परीक्षांमधील गैरप्रकारास प्रतिबंध कायदा, १९८२ आणि प्रचलित कायदा व नियमानुसार फौजदारी अभियोग दाखल करून कारवाई करण्यात येईल.

८.२.२. उपरोक्त कृत्यांपैकी प्रकरणपरत्वे एक किंवा अनेक कृत्य करणे किंवा करण्याचा प्रयत्न करणे किंवा करण्यास अप्रवृत्त देणे, यांकरिता संबंधित कायदानुसार फौजदारी अभियोग दाखल करण्यासह पुढीलप्रमाणे कारवाई करण्यात येईल :-

(१) संबंधित निवडप्रक्रियेस अनर्ह ठरविणे आणि/अथवा

- (२) संचालनालयामार्फत आयोजित सर्व परीक्षा अथवा निवडप्रक्रियांकरीता कायमस्वरूपी किंवा ठराविक कालावधीकरीता प्रतिरोधीत करणे.
- (३) गैरप्रकाराच्या अथवा गैरप्रकाराच्या प्रयत्नाच्या आधारे शासकीय नोकरी मिळविलेल्या उमेदवार/व्यक्तीची शिफारस रद्द करणे व त्यानुसार संबंधित विभाग/कार्यालयाकडून सेवा समाप्तीची कार्यवाही.
- (४) उमेदवार शासकीय नोकरीत असल्यास, उचित नियमानुसार संबंधित विभागामार्फत कारवाई.
- (५) संबंधित परीक्षेत उमेदवाराने मिळविलेल्या गुणांमध्ये वजावट करणे.
- ८.२.३. संचालनालयाकडून विहित करण्यात आलेल्या अर्हताविषयक अटी पूर्ण न करणाऱ्या अथवा कोणत्याही प्रकारे गैरप्रकाराचा प्रयत्न करणाऱ्या उमेदवारास कोणत्याही टप्प्यावर निवडीसाठी अपात्र ठरविण्यात येईल आणि/किंवा सदर उमेदवार इतर योग्य अशा कारवाईस पात्र असेल.
- ८.२.४. उमेदवाराने निवड प्रक्रियेशी संबंधित ठिकाणी उदा. परीक्षा कक्ष, शारीरिक चाचणीचे ठिकाण, संचालनालयाचे कार्यालय इत्यादी निषिद्ध केलेल्या ठिकाणी स्मार्ट वॉच, डिजिटल वॉच मायक्रोफोन, मोबाईल फोन, कॅमेरा अंतर्भूत असलेली कोणत्याही प्रकारची साधने सिमकार्ड, ब्लू टूथ, दूरसंचार साधने म्हणून वापरण्यायोग्य कोणतीही वस्तु, इलेक्ट्रॉनिक उपकरणे, वह्या, नोटस परवानगी नसलेली पुस्तके, बॅग्ज, लेखन पेन पाऊच, परिगणक (Calculator) इत्यादी प्रकारची साधने/साहित्य बाळगल्यास सदर साधने/साहित्य संचालनालयाच्या अधिकारी/कर्मचारी अथवा संबंधित कामाकरीता संचालनालयाकडून नियुक्त इतर कर्मचारी यांच्याकडून जप्त करण्यात येतील.
- ८.२.५. परीक्षे दरम्यान उमेदवार जर काही संशयास्पद हालचाल किंवा वागणूक करताना आढळून आल्यास त्याचवेळी उमेदवाराची पुन्हा पुर्ण झडती घेतली जाईल तसेच बायोमेट्रिक व आईरिस पुन्हा तपासले जातील.

 आयुक्त तथा संचालक
 नगरपरिषद प्रशासन संचालनालय, नवी मुंबई